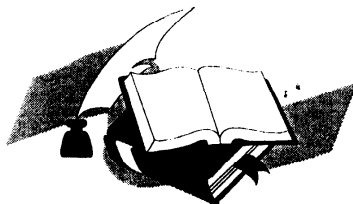


รายงาน
การทบทวนสถานการณ์ภาพ
งานวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพ

ห้องสมุด
สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

โดย

เพ็ญจันทร์ ประดับมุข
สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
25 ธันวาคม 2541



W
85
พ253
2541
ณ1

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 15-0331 ก1
วันที่.....เดือน.....ปี.....

การทบทวนสถานภาพ งานวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพ

1. บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

ด้วยเหตุที่คนและพฤติกรรมทางสังคมของคน ตลอดจนเงื่อนไขกำหนดทางสังคมวัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาสุขภาพ ทั้งในแง่ที่เป็นสาเหตุและเงื่อนไขชี้ขาดความสำเร็จในการรักษาและพัฒนาสุขภาพ หากพิจารณาแล้ว พฤติกรรมเป็นองค์ประกอบที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับเรื่องสุขภาพในทุกด้าน ทั้งพฤติกรรมที่ทำให้สุขภาพดี พฤติกรรมที่ทำให้เกิดโรคและความเจ็บป่วย พฤติกรรมเสี่ยง และพฤติกรรมในการแสวงหาด้านสุขภาพ การรักษา การป้องกัน และการส่งเสริมสุขภาพ

การเข้าใจถึงพฤติกรรมของประชาชนรวมทั้งปัจจัยด้านสังคม วัฒนธรรมและสิ่งที่มีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมของมนุษย์ จะช่วยให้เข้าใจถึงแนวทางในการพัฒนาสุขภาพผ่านทางพฤติกรรมของบุคคลซึ่งต่างจากการพัฒนาสุขภาพโดยการขึ้นจากบุคคลากรทางการแพทย์ ในสังคมไทย การวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพ ได้เริ่มต้นเมื่อประมาณ 3 ทศวรรษที่ผ่านมา โดยนักวิจัยชาวต่างประเทศ สาขาสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา ซึ่งเข้ามาศึกษาวิจัยในสังคมไทย โดยศึกษาเองหรือศึกษาร่วมกับนักวิจัยไทย โดยได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านสุขภาพ การแสวงหา การรักษาพยาบาล และการวางแผนครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างแพทย์และผู้ป่วย การสื่อสารระหว่างแพทย์และผู้ป่วย ฯลฯ เป็นต้น (อรทัย รวยอาจิด, 2539) หลังจากนั้นเพียงเล็กน้อย นักวิจัยไทยก็เริ่มให้ความสนใจด้านการศึกษาวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพในช่วงระยะแรก 30-40 ปีที่ผ่านมา (ราวพ.ศ. 2510-2520) ต่อมา นักสังคมสงเคราะห์และนักสาธารณสุขศาสตร์ ได้เริ่มให้ความสนใจและทำการศึกษาวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพกันอย่างกว้างขวาง โดยได้มีการเปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาด้านสังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุขเมื่อปี พ.ศ.2519 นอกจากนั้น นักสาธารณสุขศาสตร์ในสาขาใกล้เคียง เช่น สุขศึกษา พยาบาล สาธารณสุข ฯลฯ ก็ได้ให้ความสำคัญและทำการศึกษาวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพเช่นเดียวกัน

เนื่องจากยังไม่มีผู้ใดวิเคราะห์สถานการณ์ของการวิจัยพฤติกรรมสุขภาพในประเทศไทยอย่างเป็นระบบ จึงยากที่จะกล่าวอย่างมีหลักฐานชัดเจนเกี่ยวกับสถานภาพของงานวิจัยพฤติกรรมสุขภาพในประเทศไทย งานชิ้นนี้ถือเป็นความพยายามหนึ่ง ที่จะทบทวน สถานการณ์ ของนักวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพในประเทศไทย และ องค์ความรู้ด้านงานวิจัยพฤติกรรมสุขภาพ เพื่อเป็นประโยชน์ในการประเมินทิศทางการศึกษาวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพ ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

ก. เพื่อรวบรวม รายชื่อ ข้อมูล และผลงานวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพ ของผู้สนใจงานวิจัย พฤติกรรมสุขภาพในประเทศไทย

ข. เพื่อทบทวนสถานการณ์ งานวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพ โดยวิเคราะห์ลักษณะและ เนื้อหาสาระของผลงานวิจัยด้านนี้

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทราบถึงสถานะงานวิจัยพฤติกรรมสุขภาพในประเทศไทย และเป็นแนวทางในการสนับสนุน การวิจัยด้านนี้ต่อไป

1.4 ขอบเขตและข้อจำกัด

การวิเคราะห์ผลงานวิจัยนี้ จะทำการศึกษาและวิเคราะห์จากผลงานวิจัยประเภทวิทยานิพนธ์ และรายงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพ ซึ่งค้นพบได้ในห้องสมุดสถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในระหว่างปีพ.ศ. 2527-2537

1.5 วิธีดำเนินการ

ฐานข้อมูลนักวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพ ดำเนินการโดยส่งแบบบันทึกข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล และผลงานที่ทำ แยกคนเป็นคนจากทบวงมหาวิทยาลัย วิทยาลัยสาธารณสุข วิทยาลัยครู รวมทั้ง กระทรวงสาธารณสุขในส่วนภูมิภาคที่ทำงานด้านพฤติกรรมสุขภาพ

ฐานข้อมูลงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพ ดำเนินการ โดยกำหนดเป็นประเด็นเนื้อหาหลักๆ ไว้เพื่อเป็นกรอบในการค้นคว้า ได้แก่ ระบบชีวิตเกี่ยวกับพฤติกรรมอนามัย พฤติกรรม ความเจ็บป่วย พฤติกรรมป้องกันและการส่งเสริมสุขภาพ พฤติกรรมเสี่ยงและพฤติกรรมการเกิดโรค พฤติกรรมของผู้ให้บริการ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสาร ดังนั้น จึงได้รวบรวมผลงานวิจัยจากแหล่งข้อมูลดังนี้

- ห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัย เชียงใหม่
- ห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา
- สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ห้องสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ห้องสมุดสถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์
- ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ห้องสมุดกลาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วิธีการรวบรวมข้อมูล นักวิจัย จำนวน 3 คน ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ด้วยการ รวบรวมรายชื่อผลงานวิจัยจากบัตรรายการของห้องสมุด เอกสารรวบรวมบทคัดย่อ งานวิจัยและ วิทยานิพนธ์ และบรรณานุกรมของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วบันทึกในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การ วิเคราะห์ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา สถิติที่ใช้มีความถี่และร้อยละเป็นสำคัญ

1.6 วิธีการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ เน้นการวิเคราะห์ เชิงเนื้อหา และดูทิศทางของภาพรวม การนำเสนอ จะแบ่งการนำเสนอออกเป็นตอนๆ บทแรกว่าด้วยเรื่อง ความสำคัญของการวิจัยพฤติกรรมสุขภาพ ความหมายของการวิจัยพฤติกรรมสุขภาพ สถานภาพของการวิจัยพฤติกรรมสุขภาพ ซึ่งจะเสนอสถานภาพในด้านต่างๆ เช่น ปริมาณและทิศทาง แหล่งผลิต และเนื้อหาการวิจัย

สำหรับการประเมินสถานภาพด้านเนื้อหา จะพิจารณาด้านระเบียบวิธีการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษา ประเภทงานวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพ ซึ่งจะเป็นการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยง พฤติกรรมการป้องกันและการส่งเสริมสุขภาพ พฤติกรรมการรักษา และพฤติกรรมของบุคคลากรสาธารณสุขในการให้บริการ ส่วนสุดท้ายจะเป็นการสรุปและข้อเสนอแนะ

2. สถานภาพงานวิจัยพฤติกรรมสุขภาพระยะ 2527-2537

ในบทนี้ จะเป็นสาระของการทบทวนสถานภาพงานวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพในระยะ 10 ปี ตั้งแต่ 2527 - 2537 โดยจะกล่าวถึง ความสำคัญ ความหมายขอบเขตของงานวิจัยพฤติกรรมสุขภาพ เป็นส่วนแรกก่อน จากนั้น จะกล่าวถึงภาพรวมเกี่ยวกับสถานภาพการวิจัยพฤติกรรมสุขภาพ ทั้งปริมาณ แหล่งผลิต และเนื้อหาการวิจัยว่า เท่าที่มีการศึกษาอยู่ใช้วิธีการศึกษาอะไร ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพกับกลุ่มใด และว่าด้วยเรื่องอะไรบ้าง จากนั้นจะเป็นการทบทวนเกี่ยวกับ พฤติกรรมเสี่ยง พฤติกรรมการป้องกัน และพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ พฤติกรรมการแสวงหาบริการสุขภาพ และพฤติกรรมของบุคคลากรในการให้บริการ ส่วนสุดท้ายจะเป็นบทสรุปและข้อเสนอ

2.1 วิจัยพฤติกรรมสุขภาพ : ความสำคัญ

ความเจ็บป่วยเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับมนุษย์มาตลอด มนุษย์ได้พัฒนาวิธีบำบัดรักษา ควบคู่ไปกับการคิดค้นหาคำอธิบายมาช้านาน จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมสุขภาพ จวบจนกระทั่งได้พัฒนาไปสู่ยุคของวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งกลายเป็นสิ่งมหัศจรรย์ และชัยชนะอันยิ่งใหญ่ ที่สามารถพิชิตโรคติดต่อที่คร่าคนตายจำนวนมากอย่างได้ผล อายุขัยเฉลี่ยของคนสูงขึ้น แต่เพียงไม่นานก็พบความจริงที่ว่า การขจัดปัญหาความเจ็บป่วยไม่ใช่สิ่งที่ทำได้โดยง่ายเพียงความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์ หรือเทคโนโลยีแต่เพียงลำพัง โรคติดต่อพื้หน่ เช่น หวัด ไข้หวัดใหญ่ ก็ยังเป็นปัญหาสำคัญอยู่ โรคติดต่อ เช่น โรคท้องร่วง ก็ยังทำให้คนตายปีละ 5 ล้านคน ไม่รวมที่เสียชีวิต 1 ล้านคน ด้วยโรคมาเลเรีย และอีก 4.8 ล้านคนด้วยโรคปอดบวม นี่ยังไม่นับรวมปัญหาของโรคในกลุ่มใหม่คือกลุ่มโรคไม่ติดต่อ ซึ่งเป็นโรคที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและพฤติกรรม เช่นโรคหัวใจ ความดันโลหิตสูง มะเร็ง อุบัติเหตุ เป็นต้น และเป็นสาเหตุการตายอันดับต้นๆ โดยมีที่ท้าวว่าจะรุนแรงมากขึ้นเป็นลำดับทั้งอุบัติการณ์ และภาระที่ระบบบริการต้องแบกรับอย่างไม่มีวันจบสิ้น มีโยต้องพูดถึงโรคเอดส์ ซึ่งไม่มีใครล่วงว่าจะจัดการได้เร็ววัน และได้สร้างความสะพึงกลัว อับจนซึ่งหนทางแม้ในทศวรรษหน้า

อีกด้านหนึ่งของความก้าวหน้า และ การเข้าถึงเทคโนโลยีทางการแพทย์ ก็ไม่อาจปฏิเสธได้เช่นเดียวกัน ว่า พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยี ยา และเครื่องมือแพทย์ก็เกิดขึ้นอย่างเกินความจำเป็น และเหมาะสม ประเทศไทย มีค่าใช้จ่ายทางด้านสุขภาพ การสาธารณสุขของประเทศเพิ่มมากขึ้น จาก 38,568 ล้านบาท ในปี 2521 เป็น 148,455 ล้านบาท ในปี 2535 หรือเพิ่มเกือบ 4 เท่าในช่วงเวลาเพียงประมาณ 15 ปี และถ้าคิดเป็นค่าใช้จ่ายต่อหัวของประชากรจะพบว่าเพิ่มขึ้นถึงเกือบ 3 เท่าคือ จาก 852 บาท ต่อคนต่อปี เป็น 2568 บาทต่อปี และคิดเป็นเกือบ 6% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติในปี 2535 เมื่อพิจารณาเฉพาะรายจ่ายเพื่อการบริโภคยาเพิ่มขึ้นในอัตราที่เร็วกว่าการเพิ่มขึ้นของรายจ่ายเพื่อสุขภาพทั้งหมด โดยบริโภคยาเป็น 35% ของรายจ่าย

สุขภาพ รายงานของสมาคมนานาชาติของผู้ผลิตและจำหน่ายเทคโนโลยีทางการแพทย์ระบุว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีอัตราการขยายตัวของตลาดเครื่องมือแพทย์ราคาแพงรวดเร็วที่สุดในเอเชีย คือมีอัตราเพิ่มถึงปีละ 24% ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด คือ อัตราการผ่าตัดคลอดบุตร ซึ่งมีแนวโน้มอัตราการคลอดบุตรโดยการผ่าตัดเพิ่มขึ้นทุกปี จาก 15.2 % ของการคลอดบุตรทั้งหมดในปี 2533 เป็น 22.4 ในปี 2539 และจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อไปในอนาคต (วิโรจน์ ตั้งเจริญเสถียร, 2539)

เหตุแห่งปัญหาดังกล่าว เป็นเพราะ ปัญหาสุขภาพเกี่ยวเนื่องกับพฤติกรรมมนุษย์และสังคม ตลอดจนมิติทางสังคม วัฒนธรรมและจิตวิทยาของปรากฏการณ์ทางการแพทย์และสาธารณสุข การมุ่งจัดการกับปัญหาสุขภาพที่มีเงื่อนไขกำหนดดังกล่าวโดยใช้ เทคโนโลยีทางการแพทย์ขั้นสูง การขยายบริการ และบุคลากรทางการแพทย์ มากขึ้นเท่าใด ก็อาจแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชนได้ และถ้าไม่ระมัดระวัง ก็อาจเกิดผลเสียจากการบริโภคเกินดังที่กล่าว การเข้าใจมุมมอง แบบแผน ของพฤติกรรม และบริบทที่แวดล้อมที่เป็นปัจจัยเสี่ยงให้เกิดความเจ็บป่วย การดูแลเมื่อเจ็บป่วย และการประเมินวิธีการดูแลรักษา และจัดการดูแลฟื้นฟู เป็นความจำเป็นที่ทุกฝ่าย มุ่งให้ความสำคัญ จำเป็นต้องอาศัยการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและความเจ็บป่วย ที่มีส่วนสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม ไปด้วย

2.2 วิจัยพฤติกรรมสุขภาพ ความหมาย

การวิจัยพฤติกรรมสุขภาพเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยระบบสาธารณสุข ซึ่งต้องใช้ทฤษฎี Bio-psychosocial model ซึ่งเกี่ยวข้องกับต้นตอหรือสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และพฤติกรรมที่มีผลต่อสุขภาพ (WHO,1986) การวิจัยพฤติกรรมสุขภาพ จะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทั้งของคนและของชุมชน ดังนั้น การวิจัยพฤติกรรมสุขภาพมีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้นหามีตัวกำหนดอะไรบางอย่างที่คนเชื่อ คิด และรู้สึก เกี่ยวกับสุขภาพ และสิ่งที่เขาเชื่อ คิด และรู้สึกนั้นมีผลต่อสุขภาพ นอกจากนี้การวิจัยพฤติกรรมสุขภาพเป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแง่มุมของแบบแผนวิถีชีวิตของคนซึ่งมีผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อมต่อภาวะสุขภาพของเขา นอกจากนั้นอาจกล่าวได้ว่าขอบเขตของการศึกษาวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพ มิได้จำกัดอยู่แต่พฤติกรรมของประชาชนและ/หรือผู้ให้บริการเท่านั้น แต่ยังรวมถึงพฤติกรรมของบุคลากรสาธารณสุข รวมทั้งผู้วางนโยบายและแผนสาธารณสุขอีกด้วย เพราะการตัดสินใจของบุคคลกลุ่มนี้ย่อมส่งผลต่อภาวะสุขภาพของประชาชนทั้งโดยตรงและโดยอ้อมรวมทั้งพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการรักษาพยาบาลและงานสาธารณสุขอีกด้วย

สำหรับพฤติกรรมสุขภาพ มีผู้ให้ความหมายว่า ได้แก่ คุณสมบัติส่วนบุคคลต่างๆ เช่น ความคาดหวัง แรงจูงใจ ค่านิยม การรับรู้ และองค์ความรู้อื่นๆ นอกจากนี้ยังรวมทั้งลักษณะบุคลิกภาพ ความรู้สึก และอารมณ์ ลักษณะอุปนิสัย และรูปแบบพฤติกรรมที่ปรากฏเด่นชัด การกระทำและนิสัย ซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการส่งเสริมสุขภาพ การฟื้นฟูสุขภาพ และการป้องกันสุขภาพ ในทัศนะของ

นักสังคมวิทยา ขยายความหมายไปอีกโดยเชื่อมโยงพฤติกรรมกับระบบสังคมวัฒนธรรม ความเข้าใจในบริบททางสังคมวัฒนธรรมทำให้เข้าใจสาเหตุแห่งพฤติกรรม

ประเภทของพฤติกรรมสุขภาพ มีการกล่าวไว้หลายรูปแบบ เช่น

Kasl & Cobb (1966a) ได้แบ่งพฤติกรรมสุขภาพออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. พฤติกรรมป้องกันสุขภาพ (Health prevention behavior) หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติของบุคคลที่มีสุขภาพดี และไม่มีอาการของความเจ็บป่วย เพื่อดูแลสุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอ นอกจากนี้ ยังรวมถึงพฤติกรรมในเชิงป้องกันในชีวิตประจำวัน การตรวจสุขภาพ การสวดมนต์ การจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดี เป็นต้น

2. พฤติกรรมการเจ็บป่วย (Illness behavior) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีอาการหรือความผิดปกติที่เกิดขึ้นกับร่างกาย ซึ่งบุคคลนั้นมีความเชื่อมั่นว่า เป็นอาการของความเจ็บป่วย โดยพยายามอธิบาย หรือตีความหมายอาการที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ของตนเอง การปรึกษาเพื่อนญาติพี่น้อง และพยายามแสวงหาความช่วยเหลือด้วย วิธีการต่าง ๆ นานา เพื่อให้อาการนั้นทุเลาหรือหมดไปก่อนที่จะบุคคลนั้นจะมาหาแพทย์

3. พฤติกรรมบทบาทผู้ป่วย (Sick-role behavior) เป็นการกระทำที่ตนเอง และบุคคลอื่นกำหนดและให้การยอมรับว่าเป็นผู้ป่วย โดยบุคคลนั้นจะต้องเข้าสู่บทบาทผู้ป่วยตามที่สังคมนั้นกำหนด ใน 4 ประการ คือ

1. ผู้ป่วย ไม่ต้องรับผิดชอบในการเจ็บป่วยหรือการไร้ความสามารถในการทำหน้าที่ตามปกติของเขา
2. ผู้ป่วย ได้รับการยกเว้นจากหน้าที่ที่ทำอยู่เป็นการชั่วคราว
3. ผู้ป่วยต้องมีความต้องการที่จะหายเป็นปกติ
4. ผู้ป่วยมีหน้าที่ต้องแสวงหาการรักษาจากแพทย์และร่วมมือกับแพทย์ เพื่อให้หายป่วยเร็วที่สุด

อรรถัย รวยอาจิน (2539) แบ่งกลุ่มพฤติกรรมสุขภาพออกเป็น 9 กลุ่มพฤติกรรมด้วยกันตามแนวของ Kolbe (อ้างใน อรรถัย 2539) ดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ (Wellness behavior) หมายถึง กิจกรรมหรือการกระทำใดๆ ของผู้ที่เชื่อว่าตนเองมีสุขภาพดี และกระทำเพื่อดำรงไว้ซึ่งสุขภาพที่ดีนั้น หรือยกระดับสุขภาพตนเองให้ดียิ่งขึ้น เช่น การพักผ่อน การออกกำลังกาย การรับประทานวิตามิน ฯลฯ

2. พฤติกรรมป้องกันสุขภาพ (Preventive health behavior) หมายถึง กิจกรรมหรือการกระทำใดๆ ของผู้ที่เชื่อว่าตนเองมีสุขภาพดี และกระทำเพื่อป้องกันหรือเผื่อระวังตนเองไม่ให้เกิดการเจ็บป่วย โดยกระทำในขณะที่ยังไม่ปรากฏอาการ

3. พฤติกรรมป้องกันภาวะเสี่ยง (At-risk behavior) หมายถึง กิจกรรมหรือการกระทำใดๆ ของผู้ที่เชื่อว่าตนเองมีสุขภาพดีแต่อยู่ในภาวะที่เสี่ยงเกินกว่าปกติวิสัย ที่จะพัฒนาสู่ภาวะสุขภาพของ

ตนเองได้ และกระทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันหรือเผื่อระวังตนเองไม่ให้เจ็บป่วย โดยกระทำใน
ขณะที่ยังไม่ปรากฏอาการ

4. พฤติกรรมการเจ็บป่วย (Illness behavior) หมายถึงกิจกรรมหรือการกระทำใดๆ ของผู้ที่
รับรู้ว่าเป็นผู้ป่วย (โดยไม่สนใจว่าเป็นการเจ็บป่วยที่แท้จริง ในทัศนะของวิทยาศาสตร์การแพทย์)
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบเกี่ยวกับสภาวะสุขภาพของตนเอง และค้นหาวิธีการเยียวยาที่
เหมาะสม

5. พฤติกรรมการดูแลตนเองเมื่อป่วย (Self-care behavior) หมายถึงกิจกรรมหรือ
การกระทำใดๆ ของผู้ที่พิจารณาตนเองว่าป่วย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หายป่วย ซึ่งหมายความถึง
การต้องพึ่งพาผู้ให้การรักษาหรือผู้อื่นเพียงเล็กน้อย และนำไปสู่การงดเว้นหน้าที่ต่างๆ ที่ปฏิบัติอยู่
ประจำบ้างเพียงเล็กน้อย

6. พฤติกรรมบทบาทผู้ป่วย (Sick-role behavior) หมายถึงกิจกรรม หรือการกระทำใดๆ
ของผู้ที่พิจารณาตนเองว่าป่วย กระทำเพื่อให้ตนเองหายป่วย ซึ่งรวมถึงการรับการรักษาจากผู้ให้การ
รักษา โดยทั่วไปหมายความรวมถึงพฤติกรรมที่ต้องพึ่งผู้อื่นทั้งหมด และนำไปสู่การละเว้นจากการ
ปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ที่ทำอยู่เป็นประจำในระดับหนึ่ง

7. พฤติกรรมเจริญพันธุ์ (Reproductive behavior) หมายถึงกิจกรรมหรือการกระทำใดๆ
ของผู้ใดคนหนึ่ง ที่จะส่งผลให้เกิดการตั้งครรภ์ที่ปกติ หรือผิดปกติตลอดอายุครรภ์

8. พฤติกรรมสุขภาพของบิดามารดา (Parenting health behavior) หมายถึงพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ
พฤติกรรมป้องกันสุขภาพ พฤติกรรมเสี่ยง พฤติกรรมการเจ็บป่วย พฤติกรรมการดูแล
ตนเอง หรือพฤติกรรมบทบาทผู้ป่วยที่กระทำโดยผู้ที่ต้องรับผิดชอบเลี้ยงดูเด็กโดยมุ่งกระทำเพื่อก่อให้
เกิดความมั่นใจ การดำรงไว้ซึ่งสุขภาพที่ดี หรือการส่งเสริมให้สุขภาพดียิ่งขึ้นของทารกหรือเด็กที่ตน
รับผิดชอบ

9. กิจกรรมสังคมที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ (Health-related social action) หมายถึงกิจกรรม
ใดๆ ที่กระทำโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่งแต่เพียงลำพังหรือกระทำร่วมกับผู้อื่น โดยผ่านกระบวนการจัด
องค์การ มาตรการด้านกฎหมายหรือเศรษฐกิจ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการให้บริการด้านการแพทย์ และส่ง
ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่อสินค้าประเภทต่างๆ หรือส่งผลกระทบต่อกฎเกณฑ์ของสังคมที่มีอิทธิพลต่อ
สุขภาพของประชากร

นอกจากนั้น องค์ประกอบที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมสุขภาพ มีกรอบการมองใน 3 ด้านคือ

1. แนวคิดปัจจัยด้านชีวสังคมจิตวิทยา เป็นแนวความคิดเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่าง
สถานะสุขภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานะสุขภาพ กับปัจจัยทางชีวภาพ สังคมและจิตวิทยา
ปัจจัยทางชีวภาพ ได้แก่ เชื้อโรค พันธุกรรม และปัจจัยทางสังคม เช่น ระบบเศรษฐกิจ การเมือง
ศาสนา และวัฒนธรรมประเพณี ตลอดจน ความเชื่อ ค่านิยม ส่วนปัจจัยทางจิตวิทยา เช่น สภาพ
ของอารมณ์ ความรู้ ปัจจัยเหล่านี้เกี่ยวพัน และมีอิทธิพลต่อสุขภาพและความเจ็บป่วย

2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยแหล่งกำเนิดและสาเหตุ นอกจากการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ แล้ว มีความจำเป็นต้องศึกษาถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โครงสร้างทางสังคมวัฒนธรรมที่มีส่วนสำคัญในการอธิบายปรากฏการณ์ของพฤติกรรมนั้นๆ

3. แนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และพฤติกรรมที่มีผล ต่อสุขภาพ กระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม มีผลต่อพฤติกรรมอย่าง หลีกเลี่ยงไม่ได้ ฉะนั้น จึงมีความจำเป็นต้องศึกษา ความเป็นมาของความเคลื่อนไหวทางสังคม ที่มี ผลกระทบต่อการดำเนินการงานเกี่ยวกับนโยบายสาธารณสุขมูลฐานอย่างไรบ้าง หรือจะศึกษา พฤติกรรมของบุคคลในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างภายในของระบบสุขภาพระดับ ประเทศ หรือระหว่างประเทศ เป็นอย่างไร

กล่าวโดยสรุป การวิจัยพฤติกรรมสุขภาพ มีความสำคัญเพื่อการสนับสนุนให้ประชาชนมี ส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพ โดยประชาชนสามารถกำหนดความต้องการและดูแลสุขภาพได้ด้วยตัว ของตัวเอง นอกจากนั้น การวิจัยพฤติกรรมสุขภาพ ยังเกิดประโยชน์ต่อผู้กำหนดนโยบายใช้ในการ ตัดสินใจในเรื่องภาวะสุขภาพ ของประชาชนและชุมชน ตลอดจนนโยบายในการแก้ไขปัญหา สุขภาพ เพราะจะให้ความกระจ่างในเรื่องความรู้และวิธีการต่างๆ

2.3 สถานภาพการวิจัยพฤติกรรมสุขภาพ

2.3.1 ปริมาณผลงานวิจัย

จากการรวบรวมและทบทวนเอกสารงานวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพ ในช่วงระยะ 10 ปี ระหว่าง 2527-2537 พบ ผลงานวิจัยทั้งสิ้นที่รวบรวมได้ 918 เรื่อง และเห็นได้อย่างชัดเจนว่า เมื่อระยะเวลาเพิ่มขึ้น มีนักวิจัยให้ความสนใจในการศึกษาวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพมากขึ้น ปริมาณและปีที่มีการผลิตงาน

ปี	จำนวนที่ผลิต
ปี 2527	51
ปี 2528	47
ปี 2529	46
ปี 2530	68
ปี 2531	80
ปี 2532	91
ปี 2533	120
ปี 2534	83
ปี 2535	96
ปี 2536	107
ปี 2537	129

2.2.2 แหล่งผลิตผลงานวิจัย จากการสำรวจสถานภาพงานวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพ พบว่า งานส่วนใหญ่ เป็นงานในระดับวิทยานิพนธ์นักศึกษา มีเพียงส่วนน้อยที่เป็นการศึกษาวิจัย และเป็นที่น่ายินดีว่า บัณฑิตวิทยาลัยหลายแห่งมีสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพ โดยพบว่า แหล่งที่ผลงานวิจัยพฤติกรรมสุขภาพ ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สถาบันราชภัฏ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สำหรับในหน่วยปฏิบัติงานที่ พบว่ามีการศึกษา คือกระทรวง สาธารณสุข กรุงเทพมหานครเป็นต้น และพบว่าแหล่งที่ผลิตงานวิจัยด้านด้านพฤติกรรมสุขภาพมากที่สุด ยังคงเป็นมหาวิทยาลัยมหิดล

แหล่งที่มีการผลิตงานวิจัยพฤติกรรมสุขภาพ

มหาวิทยาลัย	จำนวนที่ผลิต
มหาวิทยาลัยมหิดล	480
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	18
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	114
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	134
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	29
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	30
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	37
อื่นๆ	113

2.2.3 เนื้อหาของงานวิจัย

ก. ประเภทการวิจัย

จากการรวบรวมเอกสารงานวิจัยทั้งหมด งานวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพ ส่วนใหญ่ งานวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อหาปัจจัยกำหนดพฤติกรรม และการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ของตัวแปร ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพ เช่นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสูบบุหรี่ ต่อการเกิดอุบัติเหตุ ต่อความเครียด ต่อการรับรู้ด้านโภชนาการ ต่อการยอมรับนวัตกรรมของประชาชน หรือแม้กระทั่ง การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมารับบริการฝากครรภ์ สัมพันธ์ต่อการถอนฟัน ต่อการตัดสินใจใช้วัคซีนป้องกันโรค ต่อการใช้สารละลายเกลือแร่ในการรักษาโรคท้องร่วง ต่อการตั้งใจในการปฏิบัติเพื่อการวางแผนครอบครัว ต่อความตั้งใจในการสวมหมวกกันน็อก ต่อความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ ต่อความสม่ำเสมอในการรักษาผู้ป่วยโรคเรื้อน ต่อการดัดยาเสพติดซ้ำ

ของวัยรุ่น ต่อการทำงานของอาสาสมัครสาธารณสุข ต่อการคุมกำเนิดของสตรีชาวม้ง ต่อพฤติกรรม การใช้ยาปฏิชีวนะของแพทย์ ต่อความเครียดในการอยู่เป็นโสดของสตรี ต่อพฤติกรรมการเล่นดู บุตรของมารดา ต่อการเจ็บป่วยของผู้สูงอายุ เป็นต้น โดยมีการแบ่งประเภทการศึกษาในกลุ่มนี้ออก เป็น

1. การศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านความรู้ความเชื่อที่ส่งผลต่อพฤติกรรม พบ จำนวน 101 เรื่อง ได้แก่ปัจจัยด้านความรู้ ทักษะคิด ความเชื่อด้านสุขภาพ และอำนาจภายใน ภายนอกตน ในด้านสุขภาพ และแรงสนับสนุนทางสังคม เช่นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทาง สังคมกับการดูแลตนเอง กับการปรับตัวของหญิงมีครรภ์ การเผชิญความเครียดของผู้ป่วยเรื้อรัง การ ปฏิบัติตนด้านสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์ การศึกษาความสัมพันธ์ของการเปิดรับสื่อ ความเชื่อด้าน สุขภาพกับพฤติกรรมสุขภาพ การศึกษาความสัมพันธ์ของความรู้ ทักษะคิดกับการใช้เข็มฉีดยารัก กับพฤติกรรมการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืชของเกษตรกร กับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรค เอชไอวี เป็นต้น

2. การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการทดลอง มีจำนวน ถึง 130 เรื่อง คือการศึกษาทดลอง เพื่อดูประสิทธิภาพของโครงการใดๆที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมสุขภาพ และเป็นที่น่าสนใจกว่า ประเด็น ที่นำมาศึกษาทดลองมากที่สุดเป็นการศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมสุขภาพในการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมสุขภาพมากที่สุด เช่นประสิทธิผลของโปรแกรมสุขภาพต่อพฤติกรรมป้องกันการ และ ควบคุมไข้เลือดออก การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมป้องกันการโรคพิษไข้สุนัขบ้า ต่อการตรวจเต้านม ด้วยตนเอง ต่อการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับ ต่อการป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในเด็กนักเรียน ต่อ การควบคุมวัณโรคปอด ต่อการป้องกันโรคพยาธิปากขอ ต่อการส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันการโรคข้อ เข่าเสื่อมของผู้สูงอายุ เป็นต้น

3. การศึกษาเกี่ยวกับแบบแผนพฤติกรรมสุขภาพ มีราว 58 เรื่อง โดยพบว่างานวิจัยที่เป็น การศึกษาแบบแผนพฤติกรรม และการอธิบายที่มา หรือเหตุแห่งพฤติกรรมนั้นๆ ยังมีน้อย ที่มีเช่น การศึกษากระบวนการตัดสินใจในการดำรงภาวะการตั้งครรภ์ของหญิงที่ติดเชื้อเอชไอวี กระบวนการ แสวงหาบริการของเด็กเล็กที่ป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วง

ข. กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากร	จำนวนเต็ม (ร้อยละ)
ผู้หญิง	169 (18.4)
วัยรุ่น เยาวชน	103 (11.2)
นักเรียน	94 (10.2)
ผู้ใช้แรงงาน อาชีพต่างๆ	75 (8.1)
ผู้ให้บริการ	71 (7.7)
กลุ่มเด็กเล็ก	67 (7.2)

ผู้สูงอายุ	39 (4.2)
ชนกลุ่มน้อย ชาวเขา คนคุก พระสงฆ์ ผู้ติดยาเสพติด	28 (3.0)
ไม่ระบุกลุ่มใดๆ	272 (29.6)
รวม	918 (100)

จากการทบทวนงานวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพ พบว่า โดยส่วนใหญ่ เป็นการศึกษา พฤติกรรมของกลุ่มประชาชนทั่วไป ไม่ได้ระบุ เพศ หรือกลุ่มที่ชัดเจน โดยประเด็นที่มีการศึกษา มาก ได้แก่

1. การศึกษาวิจัยพฤติกรรมสุขภาพในกลุ่มสตรี เป็นการศึกษาวิจัยพฤติกรรมสุขภาพ ในกลุ่มเฉพาะที่พบมากที่สุดถึง 169 เรื่อง ส่วนใหญ่ เป็นการศึกษา เกี่ยวกับภาวะอนามัยเจริญพันธุ์ โดยเป็นเรื่องของการตั้งครรภ์ การคลอด มากที่สุด โดยส่วนใหญ่ยังคงเป็นการศึกษาปัญหา สุขภาพระหว่างตั้งครรภ์ และหลังคลอด เช่น ผลการตั้งครรภ์ระหว่างมารดาตั้งครรภ์ ที่มีความเสี่ยง สูง และมารดาที่มีความเสี่ยงต่ำ (ปรียดา แจ้งประดิษฐ์,2534) พฤติกรรมโภชนาของหญิงมีครรภ์ (อุทุมพร อิสมาเอล,2530; ธัญญา อ่วมจันทร์,2536) การเปิดรับข่าวสารของหญิงมีครรภ์ ความวิตกกังวล และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ของหญิงมีครรภ์ (อนงค์ สิละชัยกุล,2534; พัชรา เกิดมลคล ,2531; ถนิมวงศ์ ทับทิมประดับ,2527; ไพบุลย์ ชาวสวนศรีเจริญ,2533; สมจิตร นครพานิช ,2532; อุมาพร ชินโสตร์,2531) ปัจจัยที่มีผลต่อการมาฝากครรภ์ครบหรือไม่ครบ (สุดา ภูทอง,2529; เพ็ญศรี พงษ์ประภาพันธ์,2534; สุชมาล พัฒนเศรษฐนันท์,2530) พฤติกรรมสุขภาพและการดูแลตนเองของหญิงตั้งครรภ์ (พิมพ์ใจ จารุวัชรวิงศ์,2536; สมจิต ปทุมมา นนท์,2532; ศศิธร พันธุ์เมธิ์ศรี,2533; สุรี โอภาสศิริวิทย์,2531; ศิริวิทย์ หล่มโตประเสริฐ,2531 ขวณิ เชี่ยวเอี่ยมวัฒนา,2534) การศึกษาความเห็นเกี่ยวกับวิธีการคลอด (เจาวลักษณ์ ต้นศุภผล,2533) ปัจจัยกำหนดการคลอดก่อนกำหนด หรือผลลัพธ์การตั้งครรภ์ (นุชปียา รวีพิทักษ์,2536; ลัดดา ลำลี,2535) พฤติกรรมฝากครรภ์ (ดวงพร จินตโนทัยธา,2535; สุพรรณีย์ จันทัก,2534) รองลงมาเป็นเรื่องการคุมกำเนิด การวางแผนครอบครัว และการทำแท้ง ซึ่งส่วนใหญ่ ยังคงเป็นเรื่องการศึกษาถึงปัจจัยกำหนดการใช้หรือไม่ใช้วิธีการคุมกำเนิดหนึ่ง ๆ ได้แก่ ปัจจัยสนับสนุนความต้องการหรือไม่ต้องการบุตร คุณลักษณะของสตรีที่ทำหมัน ปัจจัยกำหนดการใช้วิธีการคุมกำเนิด อิทธิพลของศาสนาต่อการควบคุมภาวะเจริญพันธุ์ (สุภาภรณ์ อีระจันทร์,2531) อิทธิพลของปัจจัยระดับบุคคลและสังคมสิ่งแวดล้อมต่อการยอมรับการคุมกำเนิด (ศุภวิทย์ พลายน้อย,2531) อิทธิพลของครอบครัว และเครือญาติ ต่อการตัดสินใจเข้ามาใช้วิธีการคุมกำเนิด (เรณู ช้างปุก,2529) ปัจจัยกำหนดวิธีการทำหมัน (จินตมาฆ โภศลขันวิจิตร,2536; ชาคริต ชมชื่น,2530; ศิโรรัตน์ เอกปิยะกุล,2529; วิไลลักษณ์ ปิยฉัตรกุล,2535; สมชัย มารักษ์,2534; นันทนา คงนันทะ,2531; อัจฉรา มาศมาลัย,2532)และพบในจำนวนที่พอๆ กันคือ

การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เช่น ที่พบมากเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการป้องกันการติดเชื้อ (อัจฉรา สนธิรัตน์,2537; นิตยา โพธิ์อิน,2535; แก้วตะวัน ต่วนพะยอม,2536; ปิ่นทิพย์ บุญชาติ,2536; นวพร โลหเจริญวนิช,2535; เรวดี รอบคอบ,2530) นอกนั้น เป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง (อุมารัช บุรณะคงคา,2535; สุชาติ เศรษฐมาลินี,2535; วรณัฐ วุฒิอุดม,2535) และที่มีจำนวนพอสมควร คือเรื่อง การเลี้ยงดูบุตร การดูแลสุขภาพเมื่อบุตรเจ็บป่วย ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลี้ยงดูบุตร (อลิสรา ศิริเวช สุนทร,2529, สฤทธ จันทร์หอม,2537) ปัจจัยที่มีผลต่อการให้อาหารทารก(มาเรียม ตือราโกบ ,2531) บทบาทหญิงกับการอบรมเลี้ยงดูลูก (วัลภา ขวัญยืน,2536) ทำศนคติต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตร การดูแลบุตรที่ป่วยเป็นโรคอุจจาระร่วง อีลลัสซีเมีย ไข้เลือดออก สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับปัญหา สุขภาพของสตรี ที่พบ ได้ปัญหาสุขภาพจิต และโรคมะเร็งสตรี พบไม่มาก เช่น ปัจจัยที่มีผลต่อ ความเครียดในการอยู่เป็นโสด-กลวิธีเผชิญความเครียดในสตรีที่มีหลายบทบาท(พรศิริ โรจนรัตน์ เสถียร,2535; อรวิร์ กิตติเสถียร,2533) ความเครียดของผู้ป่วยโรคมะเร็งปากมดลูก ความสามารถในการดูแลตนเองกับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูก (วรวรรณ เหนือคลอง 2536) ความรู้ ความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับมะเร็งปากมดลูก (เรณู กาวิละ 2537) เป็นต้น

กล่าวได้ว่า งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพสตรีที่ผ่านมา พบว่าเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับพฤติกรรมสุขภาพของสตรีวัยเจริญพันธุ์ มากกว่า วัยอื่น โดยเป็นงานวิจัยที่เน้นภาวะทาง สุขอนามัยเจริญพันธุ์มากที่สุด ซึ่งเป็นเรื่อง การตั้งครรภ์ การคลอด การดูแลบุตร โดยกลุ่มสตรีที่ได้ รับความสนใจมากที่สุด คือสตรีที่แต่งงานแล้ว เพราะในช่วงเวลาดังกล่าว ปัญหาสุขภาพจะต้องเกี่ยว ข้องกับการตั้งครรภ์ หลังคลอด และภาวะการคุมกำเนิดแล้วยังไปเกี่ยวข้องกับการดูแลบุตร และ เนื่องจากในช่วง 10ปีที่ผ่านมา พบว่าสตรีเป็นโรคมะเร็งทรวงอก มะเร็งปากมดลูก เอดส์มากขึ้น ความสนใจจึงขยายไปยังปัญหาความเจ็บป่วยอื่นมากขึ้น

2. การศึกษาวิจัยพฤติกรรมสุขภาพใน กลุ่มวัยรุ่น และเยาวชนพบมากเป็นอันดับสองคือ มี 103 เรื่อง ส่วนใหญ่พบว่าเป็นเรื่องการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ 51 เรื่อง และที่มากที่สุด ศึกษาพฤติกรรมทางเพศที่เกี่ยวข้องกับเอดส์ และเน้นการศึกษาเรื่องความรู้ ทำศนคติ ประสิทธิภาพ และการปฏิบัติ ความคิดเห็น การรับรู้ ที่เกี่ยวข้องกับเอดส์ รวมทั้งศึกษาถึง ปัจจัยดังกล่าว ต่อพฤติกรรมการป้องกัน ในจำนวนรองลงมา เป็นเรื่องการวางแผนครอบครัว การ คุมกำเนิด และมีเรื่องปัญหาการทำแท้งจำนวนหนึ่ง รองลงมา เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ สุขภาพจิต ความเครียด ซึ่งพบว่าทั้งหมด ต้องการศึกษเกี่ยวกับปัจจัยกำหนดปัญหาสุขภาพจิต เช่น ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิต การศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพจิต การสนับสนุนทาง สังคมที่มีผลต่อสุขภาพจิต ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อลดความวิตกกังวล ผลของการให้คำ ปรึกษา แบบยึดตัวบุคคล เป็นต้น และในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน เป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม เสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด บุหรี่ สุรา ที่เหลือเป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมดูแลสุขภาพตนเอง พฤติกรรมสุขภาพทั่วไป ซึ่งมีอยู่ประปราย เรื่องหรือสองเรื่องเท่านั้น

3. กลุ่มงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กเล็ก พบว่า หัวข้องานวิจัยส่วนใหญ่ ยังคงเป็นเรื่อง การอบรมเลี้ยงดูเด็ก สัมพันธภาพระหว่างแม่ กับลูก มีประมาณ 19 เรื่อง วิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็ก บทบาทของบิดาต่อการเลี้ยงดูทารก บทบาทของบิดาต่อการเสริมมารดาเลี้ยงดูทารก พฤติกรรมการดูแลสุขภาพเด็กของมารดา และมีอยู่จำนวนไม่น้อยเป็นการวิจัยเชิงทดลองรูปแบบการเลี้ยงดูเด็กด้วยวิธีต่างๆ เช่น ประสิทธิภาพของการให้แรงสนับสนุนทางสังคมกับสามีต่อการเลี้ยงดูบุตร ประสิทธิภาพของการวิธีการศึกษาแบบผสมผสานต่อการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และการอาบน้ำเด็ก ผลของการจัดโปรแกรมการเล่นต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ผลของการเตรียมอย่างมีแบบแผนต่อพฤติกรรมการให้นมมารดาแก่ทารก ผลของการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยน้ำนมแม่ เป็นต้น รองลงมา เป็นเรื่องปัญหาด้านภาวะโภชนาการ มี 16 เรื่อง เช่น การปรับพฤติกรรมการกินของเด็กวัยก่อนเรียน พฤติกรรมการให้อาหารเสริมของมารดา พฤติกรรมโภชนาการของมารดา บทบาทของบุคคลากรสาธารณสุขต่อภาวะโภชนาการ ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะโภชนาการในเด็ก ปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมต่อภาวะโภชนาการ เป็นต้น และที่มีอยู่ไม่น้อยเกี่ยวกับปัญหาความเจ็บป่วยในเด็กพบว่ามีการศึกษามาก คือ การศึกษาเกี่ยวกับโรคอุจจาระร่วง พบถึง 10 เรื่อง เช่นกระบวนการแสวงหาการรักษาเยียวยาเมื่อเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปีป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วง การใช้ผงน้ำตาลเกลือแร่รักษาพฤติกรรมของสุขภาพของมารดาที่สัมพันธ์กับการเกิดโรค การป้องกัน และการดูแลเด็กที่ป่วย ปัจจัยเสี่ยงการเกิดโรค ส่วนการศึกษาโรคอื่นๆที่พบ คือ ปอดอักเสบ โรคติดเชื้อเฉียบพลันในระบบหายใจ โรคหัวใจพิการแต่กำเนิด โรคธาลัสซีเมีย ส่วนใหญ่เป็นเรื่องพฤติกรรมการดูแลบุตรด้วยอาการของโรคดังกล่าว การศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการตายในเด็กกลุ่มนี้ก็มีไม่น้อย เช่น ระบาดวิทยาการตาย ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตาย ผลกระทบต่ออัตราการตาย ระบบบริการที่มีผลต่อการตาย งานศึกษาวิจัยที่มีอยู่จำนวนหนึ่งคือการศึกษาเกี่ยวกับการให้ภูมิคุ้มกันโรคแก่เด็ก ซึ่งมีอยู่ 7 เรื่อง คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการรับหรือไม่รับภูมิคุ้มกันโรค ในประเภทวัคซีนต่างๆ ความรู้ทัศนคติของบิดามารดา ต่อการให้ภูมิคุ้มกัน หรือปัจจัยทางสังคมเศรษฐกิจของบิดามารดาที่สัมพันธ์กับการนำบุตรไปรับภูมิคุ้มกันโรค

กล่าวโดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า งานวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับเด็กเล็ก หรือเด็กวัยก่อนเรียน พบว่า เนื้อหาหลักยังคงเป็นเรื่อง วิธีการเลี้ยงดูเด็ก การเลี้ยงดูด้วยนมแม่ ปัญหาโภชนาการ ปัญหาการเจ็บป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงในเด็ก ปัญหาการรับภูมิคุ้มกันโรค

4. งานวิจัยพฤติกรรมสุขภาพกับเด็กนักเรียน มีอยู่ 93 เรื่อง เป็นเรื่องพฤติกรรม ดูแลสุขภาพ และปัจจัยกำหนด มี 5 เรื่อง เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพ 20 เรื่อง ทั้งพฤติกรรมสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับปัญหาความเจ็บป่วยเฉพาะ เช่น ทันตสุขภาพ พยาธิใบไม้ตับ การบริโภคอาหาร พฤติกรรมสุขภาพด้านสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมความปลอดภัย เป็นต้น เป็นที่น่าสนใจว่า ปัญหาสุขภาพจิตในกลุ่มนักเรียนก็มีไม่น้อย พบ 9 เรื่อง เช่น การปรับตัวในสถานศึกษากับปัญหาสุขภาพจิต ความวิตกกังวลของนักเรียนหอพัก ภูมิหลังครอบครัวกับปัญหาสุขภาพจิต สภาวะจิตของเด็กที่มีปัญหาการเรียน เป็นต้น โภชนาการ มี 20 เรื่อง เช่น ภาวะโภชนาการ บริโภคนิสัย พฤติกรรม

เสี่ยงด้านสุขภาพ มีอยู่ 30 เรื่อง เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อหารูปแบบการแก้ไขปัญหาสุขภาพต่างๆในเด็กนักเรียน เช่นโรคขาดสารอาหาร โรคพยาธิปากขอ ปัญหาทันตสุขภาพ การป้องกันเอดส์ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ พฤติกรรมการบริโภคอาหาร การควบคุมน้ำหนักเกิน การควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน การเป็นเหา และปัญหาสุขภาพจิตในเด็ก และเป็นที่น่าสนใจว่า การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทันตสุขภาพมีจำนวนที่มากกว่ากลุ่มการศึกษาวิจัยอื่น ประสิทธิผลของการใช้แรงสนับสนุนทางสังคมระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และนักเรียนกับพ่อแม่ที่มีต่อพฤติกรรมด้านทันตสุขภาพ ประสิทธิผลของการใช้เทคนิค แม่แบบต่อพฤติกรรมด้านทันตสุขภาพ ฯลฯ

5. งานการศึกษาวิจัยพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับผู้สูงอายุ มีอยู่ 39 เรื่อง ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ ในบริบทต่างๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุ การรับรู้และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขภาพของผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คนชรา การศึกษาเปรียบเทียบสถานสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชนแออัด แบบแผนสุขภาพ ปัญหา ความต้องการของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ เป็นต้น ในจำนวน ที่รองลงมา เป็นการศึกษเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ ปัญหาการปรับตัว ภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุ ทั้งการศึกษาเกี่ยวกับปัญหา และศึกษาเกี่ยวกับเหตุปัจจัย กำหนดและที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ การศึกษาด้านอื่นที่มีอยู่และพบจำนวนไม่มาก เช่น การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม การบริโภคอาหารของผู้สูงอายุ พฤติกรรมการดูแลตนเอง ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะการเจ็บป่วย สาธารณสุขมูลฐานกับบทบาทของผู้สูงอายุ บทบาทของประชาชนในการจัดบริการชมรมผู้สูงอายุ เป็นต้น

6. การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลากรสาธารณสุขที่มีอยู่จำนวนไม่น้อย มีถึง 71 เรื่อง ส่วนใหญ่พบว่าเป็นการศึกษาในกลุ่มพยาบาล 14 เรื่อง โดยเป็นการศึกษา ที่เกี่ยวกับปัจจัยกำหนดความเครียด คุณภาพการทำงาน ความพอใจในการทำงาน รองลงมาเป็นการศึกษาในกลุ่มเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยตำบล 6 เรื่อง โดยเน้น การศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงคุณภาพการทำงาน การสร้างความพร้อมในการปฏิบัติงานในโครงการต่างๆ เช่น ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ศึกษาทัศนคติต่องานสาธารณสุขมูลฐาน ศึกษาปัจจัยกับความพร้อมในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันโรคเอดส์ เป็นต้น การศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของครูในงานด้านสาธารณสุขก็มีจำนวนพอสมควร คือ 6 เรื่อง นอกนั้นเป็นบุคคลากรทางการแพทย์ทั่วไป เช่น สังคมสงเคราะห์ เกษีกร แพทย์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในฝ่ายต่างๆ

7. งานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มคนงาน มีอยู่จำนวนไม่น้อย 25 เรื่อง โดยประเด็นหลักที่มีการศึกษาส่วนใหญ่ เป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพจิต และพฤติกรรมสุขภาพและการป้องกัน เช่น ความล้าทางจิตใจของพนักงานในการทำงานประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ (ปนัดดา ชำนาญสุข,2535) สุขภาพจิตของลูกจ้างภายหลังประสบอันตรายจากการทำงาน (จารุพรรณ พันธุ์จิตร,2532) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวทางจิตใจของลูกจ้างที่ประสบอันตราย (นพมาศ อำนวยการ,2536)ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียด (จันทร์จิรา ภูทองเกษ,2536; สุขมา

ฐิติพลธำรง,2535) ผลของสภาพแวดล้อมต่อสุขภาพจิต (สุวารี โสธรพิทักษ์กุล,2534)ภาวะสุขภาพจิต ของคนงานในสถานที่ต่างๆ(กัลวดี กนกพัฒนางกู,2531; เรณู แสงสุวรรณ,2536) สำหรับ การศึกษาด้าน พฤติกรรมสุขภาพและพฤติกรรมป้องกัน เช่น ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรม การ ป้องกันเอดส์ของคนงาน (พัชรินทร์ บางท่าไม้,2535) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ ป้องกันหู (สุวรรณี ปรีชาวเวช,2535) ความเชื่อด้านสุขภาพกับแบบแผนการดำเนินชีวิต(นพวัตร มหากาญจนา,2537) การเปิดรับข่าวสารต่อการรณรงค์ป้องกันโรค (มนัส พูนทอง,2534) การ ผสมผสานสาธารณสุขมูลฐานกับการบริหารโรงงานเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพ (จุฑารัตน์ รามสูตร,2536) ที่เหลือก็มีอยู่อย่างละเอียดละออ เช่น การวางแผนครอบครัว พฤติกรรมเสี่ยงต่อเอดส์ การ เลี้ยงดูบุตรของคนงาน เป็นต้น

8. การศึกษาในกลุ่มอาชีพอื่น อาทิทหาร ตำรวจ ครู มีอยู่จำนวนไม่น้อย คือ 38 เรื่อง และเป็นที่น่าสนใจว่า ส่วนใหญ่เป็นการศึกษา เกี่ยวกับปัญหาสุขภาพจิต ความเครียดของ กลุ่มคนดังกล่าว เช่น ความเครียดในตำรวจชั้นประทวน (ทัศนัย ศิริสนธิ,2536) สุขภาพจิตของ ทหารผ่านศึก (อรุณรัตน์ ปกมนตรี,2536) สุขภาพจิตของครอบครัวเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย(พินลดา มุลาสิ,2531) ความเครียด ของตำรวจสายตรวจ (เด่นพงษ์ วรรณพงศ์,2535) ความ เครียดของพนักงานคุมประพฤติ(ธารีกุล คัมภีร์คุปต์,2535) ความวิตกกังวลในการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่สายตรวจ(สมคิด ศรีเพชรเรือง,2531) สภาพที่เป็นปัญหาต่อสุขภาพจิตของผู้บริหารการ ประถมศึกษา (สันติ เสนาะดนตรี,2536) สภาพปัญหาที่มีผลต่อสุขภาพจิตครู(ประพิน ริน ไชย,2536; นันทิ ปราโมช,2534; ไพบุลย์ อ่อนมั่ง,2533; จันทนา สุวรรณอาสา,2532; เทพกร พัทธากินันท์,2532) ประเด็นการศึกษาอื่น ๆ ที่มีไม่มาก เช่น เจตคติ ที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด ด เครื่องดื่มบำรุงกำลัง พฤติกรรมการป้องกันเอดส์ของทหารเกณฑ์ เป็นต้น

กลุ่มประชากรอื่นๆ ที่มีการศึกษาปัญหาพฤติกรรมสุขภาพ ที่พบไม่ถึง 10 เรื่องของ แต่ละกลุ่ม คือ เกษตรกร ผู้ติดสารเสพติด ชาวเขา ผู้ต้องขัง และพระภิกษุ โดยที่ประเด็นที่มีการ ศึกษาในกลุ่มเกษตรกร เป็นเรื่องพฤติกรรมสุขภาพ กับการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืช เป็นส่วนใหญ่ เช่น การรับรู้ และพฤติกรรมการใช้สารเคมี(ประเสริฐ ผลรัตน์,2534) ประสิทธิภาพของการจัด โปรแกรมสุขศึกษา ต่อพฤติกรรมการใช้สารเคมี (กลั่นจันทร์ เขียวเจริญ,2533) ปัจจัยที่มีผลต่อ ระดับโคลีนเอสเตอเรส (เขื่อนาถ สอนศิริ,2535) คุณภาพชีวิตของชาวสวน (วราภรณ์ ลิ้ม คุณธรรม, 2535) ส่วนอื่นๆ คือ การศึกษาเกี่ยวกับความเจ็บป่วยและการรักษาของเกษตรกร (วิระ พันธุ์ สุพรรณไชยมาศ,2531) ภาวะโภชนาการของเด็กในครอบครัวเกษตรกร (สุภา สุข สงวน,2535)

ในกลุ่มผู้ใช้สารเสพติด ชัดเจนว่าส่วนใหญ่ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเอดส์ และพฤติ กรรมการบำบัดรักษาเสพติด ในกลุ่มชาวเขา มีอยู่หลากหลายคละกันไป โดยศึกษาทั้ง พฤติกรรมการใช้สารเสพติด ภาวะเจริญพันธ์และการคุมกำเนิด พฤติกรรมการบริโภค พฤติกรรมการป้องกันกับโรคขาดสารไอโอดีน พฤติกรรมการใช้มุ้งกับปัญหามาลาเลีย พฤติกรรม

ตีพิมพ์ สำหรับ การศึกษาในกลุ่มพระภิกษุ มี 5 เรื่อง 2 เรื่องศึกษาปัญหาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และปัจจัยกำหนด (วรรณภา วงศ์ไกรศรี,2528; กัญจนว ศรินวล,2536) อีก 2 เรื่องพฤติกรรม การดูแลสุขภาพ เมื่อพระภิกษุป่วย (อนงค์ทิพย์ ดุยไชย,2533; วาสนา ราชรักษ์,2531) อีก 1 เรื่อง เป็นการศึกษาประสิทธิผลการฝึกอบรมพระภิกษุเกี่ยวกับการดำเนินงานสุขศึกษาในงานสาธารณสุขมูลฐาน (สายสุนีย์ ทับทิมเทศ,2530)

2.4 การศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบพฤติกรรมสุขภาพ

จากการทบทวนสถานภาพงานวิจัยด้านพฤติกรรม โดยแยกเป็นรูปแบบพฤติกรรมสุขภาพที่มีการศึกษา พบว่า งานการศึกษาส่วนใหญ่เกือบครึ่ง เป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมส่งเสริมและป้องกันสุขภาพ รองลงมาเป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมแสวงหาบริการเมื่อเจ็บป่วย และที่ใกล้เคียงกัน เป็นพฤติกรรมทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ พฤติกรรมเสี่ยง พฤติกรรมของผู้ให้บริการสุขภาพ และงานวิจัยด้านการประเมินโครงการพฤติกรรมสุขภาพ โดยมีรายละเอียดของสารการศึกษาพฤติกรรมสุขภาพด้านต่างๆดังนี้

เนื้อหา	จำนวนเต็ม (ร้อยละ)
พฤติกรรมสุขภาพและการป้องกันสุขภาพ	405 (44.4)
พฤติกรรมแสวงหาบริการสุขภาพ	183 (19.9)
พฤติกรรมทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์	124 (13.5)
พฤติกรรมเสี่ยง	106 (11.5)
พฤติกรรมของผู้ให้บริการสุขภาพ	76 (8.2)
งานวิจัยด้านการประเมินโครงการพฤติกรรมสุขภาพ	24 (2.6)
รวม	918(100)

2.4.1 พฤติกรรมเสี่ยง

พฤติกรรมเสี่ยง (risk behavior) ที่ทำให้เกิดโรค ทั้งพฤติกรรมในระดับบุคคล เช่น พฤติกรรมการเล่นมือ การให้นมลูก ต่อการเกิดโรคท้องร่วง และ เงื่อนไขสิ่งแวดล้อม เช่น เงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ของประเทศ เกี่ยวข้องกับการมีโรงงานผลิต มีความเครียดจากสิ่งแวดล้อม การศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงนอกจากจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมยังมีส่วนทำให้เกิด การปรับเปลี่ยนนโยบายเงื่อนไขสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพด้วยนอกจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคน

การศึกษาเกี่ยว กับพฤติกรรมเสี่ยงอาจจำแนกได้ 2 ลักษณะ คืองานการศึกษาที่ใช้ตัวโรคเป็นหลัก โดยศึกษาว่า พฤติกรรมใดบ้างที่ น่าจะเกี่ยวข้องกับการเกิดโรคกลุ่มงานที่สนใจการศึกษา เช่นนี้ มักเป็นงานทางระบาดวิทยา และนักการสาธารณสุข เช่น การเกิดโรคอุจจาระร่วง ก็อาจเป็นพฤติกรรม การให้อาหารเสริม การให้นมผงแทนนมมารดา การล้างขวดนม การขงนม เพื่อพยายามหาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกิดโรคอุจจาระร่วงในเด็กมากน้อยเพียงใด เพื่อประโยชน์ในการจัดลำดับความสำคัญของพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ที่อยู่ในข่ายที่จะต้องวางแผนแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรม เพื่อลดความเสี่ยงเหล่านั้น

ลักษณะของหัวข้อการวิจัยส่วนใหญ่ พบว่า เป็นเรื่องการศึกษาปัจจัยเสี่ยงที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมเสี่ยง และการเกิดโรค เกือบทั้งหมด 85 เรื่อง มี เพียง 12 เรื่อง ที่เป็นการศึกษาระบาดวิทยา ของปัจจัยเสี่ยงคือ การศึกษา เรื่อง ระบาดวิทยาของการสูบบุหรี่(สมฤดี มอบนรินทร์,2536) และระบาดวิทยา อันตรายจากสารบอแรกซ์ที่คุกคามสุขภาพ(กรรณการ์ พิริยะจิตรา,2530) ระบาดวิทยาของผู้ป่วยจิตเวช หรือปัญหาสุขภาพจิต(สมชาย จักรพันธ์,2526; ศิริพร สุวรรณทศ,2527; พินลดา มุลลสี,2531) ระบาดวิทยาของกามโรค (ร้อยโท สุนิดา อิศรางกูร,2532)ที่เป็นการศึกษาเกี่ยวกับแบบแผนของการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงมีอยู่ไม่มากนัก คือ 9 เรื่อง ได้แก่ พฤติกรรมต่อการแพร่เชื้อโรคเอดส์ (สมพร โตศิริพัฒนา,2531) พฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเท้าช้าง จิระพัฒน์ เกตุแก้ว,2535) พฤติกรรมของคนงานผู้ย้ายถิ่นเข้าตามฤดูกาลที่นำไปสู่การสัมผัสและเป็นโรคมาเลเรีย (ธานี ธรรมสโรช,2527) พฤติกรรมการสูบบุหรี่ (อรวี ธนัประภัศร์,2531) พฤติกรรมอนามัยกับการเกิดโรคอุจจาระร่วง (วลีลักษณ์ นันทวงศ์,2533)

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยกำหนดพฤติกรรมเสี่ยง หรือโรค ที่เป็นการศึกษาปัจจัยกำหนดพฤติกรรมเสี่ยงทั่วไป ที่มีการศึกษาพบว่ามักเป็นเรื่องเกี่ยวกับสารเสพติด ได้แก่ บุหรี่ (วรรณภา วงศ์ไกรศรีทอง,2528; กัญจนา ศรีนวล,2536; กัตติการ พงษ์ศิริ,2536) แอลกอฮอล์ (ชัยยุทธ ดาผา,2533) ดินฝิ่น (พรนภา ศุกรเวทย์ศิริ,2530) ดินยาเสพติด (ชาญคณิต ก.สุริยะมณี,2529) อุบัติเหตุ (มงคล ณ สงขลา,2535) สำหรับปัจจัยที่ทำให้เกิดโรคมีการศึกษาอย่างกระจัดกระจาย ได้แก่ มะเร็งลำไส้ใหญ่(วัลภา สุนทรนัญ,2532) มะเร็งนาโสฟาริง(สุพรรณิ ศรีอำพร,2533) ไวรัสตับอักเสบบ(สุวารี วังศิริกุล,2533 วันดี วิทวัสพันธ์,2533) ต่อมลูกหมาก (วงจันทร์ ศรีขามาศรี,2528) ต้อหิน(เพ็ญศรี สำราญเวทย์,2536) อุจจาระร่วง (สุลิต สุจิรารัตน์,2533) มะเร็งปากมดลูก(ชมรัช ศิริกุล,2535) มะเร็งองคชาติ (อารี เขียวขจี,2528)โรคเรื้อน(นิมล เมืองโลม,2530) เอดส์ (อุมารัช บุรณะคงคาตรี,2535; สุปราณี ห่อเกียรติ,2535) ปอดอักเสบ (พิสวาท ศรีอรุณ,2535) โรคหุ้่น้ำหนัก (ปนัดดา ปรียาทุม,2528) กามโรค (ศิริพันธ์ พิชัยณรงค์,2536) สุขภาพจิต ความเครียด(ไมตรี ดิยะรัตน์,2536; ปราโมทย์ วังสะอาด,2530; นราธร ศรีประสิทธิ์,2529; จันท์จิรา ภูทองเกษร,2536; พรทิพย์ เกยุรานนท์,2527; วิธนา ชียงคบุตร,2532 มัลลิกา เหมือนวงศ์,2534; เทพวัลย์ สุชาติ,2530; เฉลิมชัย ปัญญาดี,2531; จรัสศรี เอี่ยมละออ,2534) ติดเชื้อของโรคพยาธิปากขอ (ภาวิณี ชดช้อย,2535) การศึกษาอีกจำนวนหนึ่งซึ่งเป็น

จำนวนส่วนใหญ่ คือการศึกษาหาความสัมพันธ์ของตัวแปร หรือปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดโรค หรือพฤติกรรมเสี่ยงหนึ่ง ๆ พบ 23 เรื่อง และในจำนวนนี้ ถึง 1 ใน 3 เป็นการศึกษาปัจจัยความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมที่ส่งผลต่อการเกิดโรค เช่น ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้สูบบุหรี่ ต่อข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร (พจนารถ วัชรพิมลมาศ, 2535) เจตคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของครู (ไพโรจน์ ใจสัตสากุล, 2531) ที่เหลืออีกจำนวนหนึ่งเป็นการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ หรือหาความสัมพันธ์ของตัวแปร เช่น ความสัมพันธ์ของยาเม็ดคุมกำเนิด และปัจจัยเสี่ยงในการเกิดมะเร็งปากมดลูก (ชมรัช ศิริกุล, 2535) ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมเกี่ยวกับการสูบบุหรี่และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ (อรทัย ลัมตระกูล, 2534) ประสิทธิภาพของโปรแกรมการงดสูบบุหรี่ (กำไลรัตน์ เย็นสุจิตร, 2534 ; พนมพร เลขะจิตร์, 2532; ชัชวาล สิงห์รัตนศิริ, 2534 วันเพ็ญ ทาราศรี, 2533) ประสิทธิภาพของการจัดโปรแกรมสุขศึกษาต่อพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช (กลั่นจันทร์ เขียวเจริญ, 2533) ประสิทธิภาพของใช้กลวิธีสาธารณสุขมูลฐานเพื่อลดอัตราความถี่ของการบาดเจ็บจากการทำงาน (บำรุง สว่างศรี, 2531)

เป็นที่น่าสังเกตว่า กรอบความคิดการศึกษาปัจจัยกำหนดพฤติกรรมเสี่ยง ส่วนใหญ่ยังเน้นการใช้กรอบความคิด ของความรู้ ทัศนคติ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยง ทั้งนี้เน้นการมองปัจจัยในระดับบุคคล เป็นหลัก มีอยู่เพียงเรื่องเดียวที่น่าสนใจ คือ การศึกษาปัจจัยการขัดเกลาทางสังคมของพ่อแม่ที่กระทบต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ (ชัยยุทธ ดาผา, 2533) ที่ศึกษาปัจจัยเชิงบริบทที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเกิดพฤติกรรมเสี่ยง

สำหรับสาระสำคัญของผลการการศึกษา เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงนั้น จำเป็นต้องพิจารณาเป็นรายโรคไป โดยอาจกล่าวได้ว่า งานวิจัยโดยนักสังคมศาสตร์ และนักพฤติกรรมศาสตร์ มักสนใจที่ตัวพฤติกรรมเสี่ยงเป็นหลัก แล้วพยายามหาคำตอบว่าอะไรเป็นสาเหตุ หรือที่มาของพฤติกรรมเสี่ยงเหล่านี้ เป็นต้น ส่วนนักระบาดวิทยาหรือนักการสาธารณสุข มักให้ความสำคัญไปที่ตัวกำหนดหรือปัจจัยที่เป็นมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเกิดโรคนั้นๆ

ก. แบบแผนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดโรค

ในที่นี้ขอยกตัวอย่างข้อค้นพบที่ได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ โดยพึงสังเกตว่า พฤติกรรมเสี่ยงแม้ในปัญหาการเกิดโรคเดียวกัน แต่เมื่อต่างกลุ่มบุคคล ก็ทำให้ปัจจัยกำหนดพฤติกรรมเสี่ยงและแบบแผนพฤติกรรมเสี่ยงต่างกันด้วยเนื่องจากปัจจัยส่วนบุคคลและบริบทที่เกี่ยวข้องแตกต่างกัน

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ ของชายรักร่วมเพศ การศึกษาวิจัยพบว่า ความรู้เรื่องโรคเอดส์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศพบว่าส่วนใหญ่รู้จักโรคเอดส์ทราบว่าโรคเอดส์สามารถติดต่อได้โดยการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ทั้งกับชายด้วยกัน และกับหญิงบริการทางเพศ (Wijnjaarden 1995:55; Sittitrai et al, 1992b: 15) โดยที่ชายรักร่วมเพศเชื่อว่าการมีเพศสัมพันธ์กับชายด้วยกัน จะมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ น้อยกว่าการร่วมเพศกับหญิงบริการ (Wijnjaarden, 1995:55)

สำหรับความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยพบว่ามีการใช้ถุงยางอนามัยในอัตราที่ไม่ต่ำนัก แต่การติดเชื้อในกลุ่มนี้ก็ยังคงมีอยู่ โดยพบว่า การใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งไม่สามารถป้องกันการติดเชื้อได้ 100 % โดยพบว่า 82.5 % ของชายรักร่วมเพศจำนวน 200 คนที่ทำงานขายบริการในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง แต่ป่วยเป็นแผล ฝี หนอง ถึง 19 % (ธนพล รัตนเศรษฐศักดิ์ และ สมชาย ฟองหิรัญรัตน์ ใน วิพุธ พูลเจริญ, 2539:235) ซึ่งน่าจะเกิดจากการที่ถุงยางแตกขณะมีเพศสัมพันธ์ (Wijnjaarden ,1995:59)

การศึกษาวิจัยยังพบอีกว่าพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศสามารถจำแนกได้ดังนี้ มีคู่นอนหลายคน ซึ่งบางส่วนเกิดจากที่ชายรักร่วมเพศบางคนไม่กล้าเปิดเผยตัวเอง ทำให้ไม่กล้าที่จะมีคู่นอนที่ถาวร เนื่องจากจะทำให้ทางบ้านทราบได้ว่าตนเองมีพฤติกรรมเช่นนั้น (Wijnjaarden ,1995:53)การเที่ยวขายบริการ/หญิงบริการทางเพศ (Sittitrai et al, 1992b: 10) การไม่ใช้ถุงยางอนามัย ในการมีเพศสัมพันธ์

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของผู้เสพยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น การศึกษาวิจัยที่ผ่านมาพบว่า ในกลุ่มผู้เสพยาเสพติด มีระดับความรู้ที่เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี (Vanichseni et al ใน วิพุธ พูลเจริญ 2539 : 180; ศูนย์บำบัดผู้เสพยาเสพติดภาคใต้ ใน วิพุธ พูลเจริญ และ คณะ 2539: 215) แต่ก็ยังพบว่ามี การประพฤติดพฤติกรรมเสี่ยงในหมู่ผู้เสพยาเสพติดชนิดฉีด จึงได้มีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องโรคเอดส์ กับการปฏิบัติเพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยง พบว่า ความรู้ที่ได้รับนี้ไม่สามารถเชื่อมโยงกับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอดส์ได้ (ไพพรรณ พัทยา นนท์ และ คณะ ใน วิพุธ พูลเจริญ และคณะ 2539:131)

แบบแผนลักษณะพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ ได้แก่การแลกเปลี่ยนเข็มฉีดยาที่ไม่ได้ทำความสะอาดกับผู้ติดเชื้อที่เสพยาด้วยกัน และการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยกับผู้ติดเชื้อ จากการศึกษพบว่า ผู้เสพยาเสพติดมักเสพยาด้วยกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ที่มีจำนวนสมาชิกเพียง 2 - 3 คนที่มีความไว้วางใจกันเท่านั้น (สุพัทธ์ วาณิชเสนี 2531: 77; วิชัย โปษยจินดา 2534: 189) ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในกลุ่มทำให้ผู้เสพยา ที่มี ความไว้วางใจซึ่งกันและกันซึ่งจะนำไปสู่การใช้อุปกรณ์ฉีดยาร่วมกัน นอกจากนี้ ผู้เสพยาเสพติดชนิดฉีดจะมีพฤติกรรมไม่พกพาอุปกรณ์การฉีดยา เนื่องจากกลัวว่าจะถูกตำรวจสงสัย เมื่อมีอาการอยากยา และถ้าขณะนั้นไม่มีอุปกรณ์ฉีดยาอยู่กับตัว ก็จะใช้ อุปกรณ์ของผู้อื่น ซึ่งถ้าหากผู้เสพยาไม่เคยฉีดยาเข้าเส้นให้กับตัวเองมาก่อน ก็จะมีเพื่อนที่ร่วมฉีดเป็นผู้ฉีดยาให้ ซึ่งก็จะเป็นการใช้ อุปกรณ์ของผู้อื่นไปโดยอัตโนมัติ (วิชัย โปษยจินดา 2536: 188) ในบางครั้ง การใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้อื่น ก็ไม่ได้เกิดจากการรวมกลุ่มกันเองของผู้เสพยาเสพติดเพียงอย่างเดียว ในบางที่ที่มีการยาเสพติด ก็จะมีการเตรียมอุปกรณ์การฉีดไว้บริการ (Promphochuebun et al 1994:7) การแลกเปลี่ยนเข็มฉีดยาในหมู่ผู้เสพยาเสพติดชนิดฉีด เป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ เนื่องจากในการฉีดยาเสพติด ผู้เสพยาจะดูดเลือดออกมาให้รวมกับยาใน syringe ก่อนแล้วจึงฉีดกลับเข้าไปในหลอดเลือดแรงๆ ทำซ้ำ 2-3 ครั้ง ซึ่งวิธีนี้เรียกว่า โช้ก หลังจากนั้นก็จะล้างเข็มและ

กระบอกฉีดยา จนไม่เห็นสีเลือดในกระบอกฉีดยา ก็จะนำชุดอุปกรณ์การฉีดยาไปใช้กับคนใหม่ จากวิธีการนี้เองที่ทำให้มีการปนเปื้อนของเชื้อเอดส์ในอุปกรณ์ฉีดยา (วิชัย โปษยะจินดา 2536:188)

จากการศึกษาการใช้เข็มฉีดยาร่วมกันในกลุ่มผู้เสพยาเสพติดชนิดฉีดที่เข้ารับการบำบัด พบว่ามีการแลกเปลี่ยนเข็มฉีดยากันมากกว่า 50 % และสูงสุดถึง 82 % (สุพักตร วาณิชเสนี และคณะ 2531:77; วิชัย โปษยะจินดา 2536: 201) และจากการเฝ้าระวังการติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มผู้เสพยาเสพติดชนิดฉีดพบว่า 93 % ของผู้ที่ติดเชื้อ รายงานการใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้อื่น (จำลอง บ่อเกิด และ เจษฎา จงไพฑูริย์พัฒนา, 2532: 86)

การทำความสะอาดเข็มฉีดยา เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ผู้ที่เสพยาเสพติดปฏิบัติเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอดส์ ในกรณีที่ไม่มีอาจหลีกเลี่ยงการใช้เข็มร่วมกับผู้อื่น การล้างเข็มที่มีประสิทธิภาพจะช่วยป้องกันการติดเชื้อ แต่จากการศึกษาพบว่าการใช้วิธีการล้างเข็มที่ถูกต้อง ประมาณ 15 % ในขณะที่มีการใช้เข็มร่วมกันถึง 52.5% (Vanichsini et al ใน วิพุธ พูลเจริญ และ คณะ 2539: 87)

จากการศึกษาพบว่าในหมู่ของผู้เสพยาเสพติด มีการใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอสูงถึง 70% (จำลอง บ่อเกิด และ เจษฎา จงไพฑูริย์ 2532:86; สุพักตร วาณิชเสนี และ คณะ 2532: 77) นอกจากนี้ 60 % ของภรรยาของผู้เสพยาที่ติดเชื้อรายงานว่าไม่เคยใช้ถุงยางอนามัยกับสามี (Vanichseni et al ใน วิพุธ พูลเจริญ และ คณะ 2539 : 189)

พฤติกรรมเสี่ยงการติดเชื้อเอดส์ของหญิงขายบริการทางเพศ จากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่าหญิงขายบริการทางเพศเกือบทั้งหมดเคยได้ยินเรื่องโรคเอดส์จากสื่อต่างๆ (Chandeying et al 1991 : 7) มีความรู้เรื่องโรคเอดส์โดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดีแต่หญิงขายบริการบางส่วนยังต้องการข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคเอดส์เพิ่มเติม โดยพบว่าหญิงบริการบางรายต้องการทราบว่า จะรู้ได้อย่างไรว่าใครติดเชื้อเอดส์ เพื่อจะได้ไปสั่งเกตดูลูกค้าและเพื่อนที่อยู่ด้วยกัน (โยธิน แสงดี และ พิมพ์พรรณ อิศรภักดี, 2533: 21) มีผู้ศึกษาถึงระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์กับการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อ พบว่าหญิงขายบริการทางเพศมีความรู้เรื่องโรคเอดส์ดี แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสี่ยง (เทพพนม เมืองแมน และ คณะ ใน วิพุธ พูลเจริญ และ คณะ, 2539:109) ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าหญิงบริการทางเพศรู้ตัวว่าอาชีพของตน เป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ ดังนั้นการที่จะเลิกอาชีพนี้ให้เร็วที่สุดก็น่าจะเป็นการลดความเสี่ยง จากการศึกษพบว่า 40 % ของหญิงบริการมีความเชื่อว่าถ้าอยู่ในอาชีพนี้ไม่นานก็ไม่น่าจะติดเชื้อ (ภัสสร ลิมานนท์ และ คณะ 2538: 30)

การศึกษพบว่าตัวผู้ประกอบการเองห้ามหญิงบริการใช้ถุงยางอนามัยอย่างเด็ดขาดสำหรับการเปิดบริการ (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม 2537:52) หญิงบริการก็มีส่วนทำให้การไม่ใช้ถุงยางอนามัย บางรายมีความเชื่อว่า การฉีดยารักษาโรคเอดส์ได้ การร่วมเพศแบบปกติไม่ทำให้ติดเชื้อ ถ้าทำความสะอาดก็จะเป็นอันตรายจากเอดส์ (ชวนชม สกนธวัฒน์, 2532) ถ้าร่วมเพศกับชายที่มีรอยโรคที่ไม่มีความผิดปกติก็ไม่น่าเป็นเอดส์ (กุนติ โตโพธิ์ไทย ใน วิพุธ พูลเจริญ 2539:82) ถ้าคู่นอนหลังข้างนอกก็ไม่ติดเชื้อ (ภัสสร ลิมานนท์ และ คณะ 2538: 24)

จากการศึกษาพบว่าหญิงบริการจะไม่ใช้ถุงยางอนามัยกับลูกค้าประจำ ลูกค้าที่ดูสะอาด หรือแฟนของตนเอง (ภัตสร ลิมานนท์ และ คณะ 2538: 60) หรือในบางครั้งลูกค้ายินยอมที่จะใช้ถุงยางอนามัย แต่ตัวหญิงบริการเองกลับปฏิเสธ เนื่องจากใช้เวลานาน และมีความเจ็บปวดจากการเสียดสี (โยธิน แสงวดี และ พิมลพรรณ อิศรภักดี 2533: 37)

พฤติกรรมเสี่ยงของการติดเชื้อเอดส์ของกลุ่มชายทั่วไปจากการที่มีการประชาสัมพันธ์ความรู้เรื่องโรคเอดส์ผ่านสื่อต่างๆ พบว่าระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์อยู่ในเกณฑ์ดี (Sittitrai et al 1992b: Table 3-90) แต่ไม่มีความเข้าใจที่ตีพอเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสี่ยง โดยพบว่าชายทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานคร มากกว่า 80 % ทราบว่าการใช้ถุงยางอนามัยสามารถป้องกันการติดเชื้อเอดส์ได้ แต่เมื่อถามถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ มีประมาณครึ่งเดียวที่ตอบว่าใช้ถุงยางอนามัย (คณะผู้เชี่ยวชาญด้านประชากร 2538: 13,26) และจากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่ามีหลายปัจจัยที่สนับสนุนให้ชายมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์

การที่ชายมีคู่นอนหลายคนหรือ เทียวหญิงบริการ สนับสนุนให้ชายมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ ถ้าเขาไม่มีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย ซึ่งการใช้ถุงยางอนามัยจะขึ้นกับความเชื่อเกี่ยวกับผลเสียของการใช้ถุงยางอนามัย โดยที่ชายบางส่วนมีความเชื่อว่าถุงยางอนามัยจะลดความรู้สึกทางเพศไม่เป็นธรรมชาติ กลัวเลอะเทอะ เนื่องจากน้ำอสุจิจะค้างอยู่ข้างใน (Havanon et al., 1992:27; โยธิน แสงวดี และ พิมลพรรณ อิศรภักดี, 2533 การมีอยู่คงอยู่ของถุงยางอนามัย ซึ่งเกิดจากการที่หาถุงยางไม่ได้ในขณะนั้น โดยพบว่า พ. ของชายที่มีอาชีพขับรถรับจ้างจำนวน 54 รายในจังหวัดสงขลาไม่สามารถใช้ถุงยางอนามัยได้ทุกครั้งเนื่องจากขณะนั้นไม่มีถุงยาง (ชาญ เอื้อโกวิทธุ์ชัย 2537:37) ความไม่คุ้นเคย บางรายยอมรับว่าไม่เคยใช้มาก่อน (ชาญ เอื้อโกวิทธุ์ชัย 2537:33) สถานภาพสมรส ชายโสดมีแนวโน้มที่จะใช้ถุงยางอนามัยน้อยกว่าชายที่แต่งงานแล้ว น่าจะเป็นเพราะชายที่แต่งงานแล้วจะมีความระมัดระวังเรื่องการเทียวหญิงบริการ เพื่อที่จะได้ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับภรรยา ดังนั้นการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มนี้จึงค่อนข้างสูง (โยธิน แสงวดี และ พิมลพรรณ อิศรภักดี, 2533: 24;)ประเภทของคู่นอน การใช้ถุงยางอนามัยจะเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะของคู่นอน ถ้าคู่นอนเป็นภรรยา ก็จะไม่มีการใช้ถุงยางอนามัย (Tangchonlatip and Ford in Ford and Chamrathirithong 1993:129) แต่ถ้าคู่นอนเป็นหญิงบริการแบบโดยตรงจะมีการใช้ถุงยางอนามัยมากกว่าแบบแอบแฝง (74.5% : 66.0%) แต่ถ้าเป็นคู่นอนที่ไม่ใช่หญิงขายบริการ การใช้ถุงยางอนามัยจะลดลงไปอีกหลายเท่าตัว (13.4%) (คณะผู้เชี่ยวชาญประชากร, 2538: 21,23)

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของชายมาจากการมีคู่นอนหลายคน และการไม่ใช้ถุงยางอนามัย การใช้ถุงยางอนามัยจะใช้มากเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศแบบโดยตรง การใช้ถุงยางอนามัยจะลดลงเมื่อใช้กับหญิงบริการแบบแอบแฝง อัตราการใช้จะลดลงไปอีกเมื่อคู่นอนไม่ใช่หญิงบริการ และถุงยางอนามัยจะไม่ใช้เลยกับภรรยา

พฤติกรรมเสี่ยงการติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มหญิงทั่วไป หญิงกลุ่มนี้ได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคเอดส์ การติดต่อ และการป้องกันจากสื่อต่างๆ เช่นเดียวกับประชาชนกลุ่มอื่นๆ พบว่าระดับความรู้

อยู่ในเกณฑ์ ดี โดยพบว่าหญิงที่มีการศึกษาสูงจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ดี กว่าหญิงที่มีการศึกษาดำ (อับดุล ชาร์ และ คนอื่นๆ, 1987:132) มีความรู้ในระดับดีมาก (มากกว่า 97% ของกลุ่มตัวอย่างตอบคำถามถูกต้อง) ว่าเชื้อเอดส์สามารถแพร่ได้จากการมีเพศสัมพันธ์ หรือใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้ที่ติดเชื้อ (Sittitrai et al, 1992a :Table 3-87) และทราบว่าถุงยางอนามัยสามารถป้องกันการติดเชื้อเอดส์ได้ โดยผู้หญิงมากกว่า 92 % จากจำนวนทั้งหมด 1704 รายตอบได้ถูกต้อง (คณะผู้เชี่ยวชาญด้านประชากร,2538:31) แต่เมื่อให้ผู้หญิงกลุ่มนี้ระบุถึงวิธีที่ใช้ป้องกันโรคเอดส์ กลับพบว่าประมาณ 60 % ของผู้หญิงกลุ่มนี้เท่านั้นที่เลือกใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ (คณะผู้เชี่ยวชาญด้านประชากร,2538:30) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าระดับความรู้ไม่สัมพันธ์กับการปฏิบัติ

การศึกษา ที่เกี่ยวกับโรคเอดส์ในกลุ่มหญิง พบว่าจะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์ และการป้องกัน (Shah et al, 1987; Sittitrai et al 1992a) การศึกษาหาสาเหตุของการติดเชื้อเอดส์ และอัตราการติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มหญิงวัยเจริญพันธ์ที่ตั้งครรภ์ (สมบูรณ์ศักดิ์ ญาณไพศาล 2537) การศึกษาที่เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงที่ตัวผู้หญิงหรือคู่นอนเป็นผู้ปฏิบัติ (Havanon et al, 1992) และการศึกษาที่เกี่ยวกับโรคเอดส์ในแง่มุมมองของความสัมพันธ์หญิงชาย และอำนาจในการต่อรองของหญิง (พิมพ์วิทย์ บุญมงคล 2539)

พฤติกรรมเสี่ยงของหญิงกลุ่มนี้คือ การที่มีเพศสัมพันธ์ ที่ไม่ปลอดภัยกับคู่นอนของตนเอง การใช้ถุงยางอนามัยมีจำนวนน้อยมาก ประมาณ 8 - 30 % ผู้หญิงที่มีการศึกษาสูงกว่าจะมีการใช้ถุงยางอนามัยมากกว่า และหญิงโสดจะมีการใช้ถุงยางอนามัยมากกว่าหญิงที่แต่งงานแล้ว (คณะผู้เชี่ยวชาญด้านประชากร,2538:37) ด้วยเหตุนี้จึงไม่น่าแปลกใจที่จะพบว่าประมาณ 80 % ของหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอดส์ที่ไปฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลเชิงราชวรายประชานุเคราะห์ไม่เคยมีประวัติเป็นหญิงขายบริการ (สมบูรณ์ศักดิ์ ญาณไพศาล, 2537:123)

จากการศึกษาพบว่าการรับรู้ความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ ในชายและหญิงเท่ากับ 24.5% และ 27.7% ตามลำดับ แต่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ พบว่า ชายมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม 47.6 % ในขณะที่หญิงมีการเปลี่ยนแปลงเพียง 24.6 % (วรชัย ทองไทย และ อรพินท์ พัทธกษัมมหาเกตุ,2537:39)ที่เป็นเช่นนั้นเพราะหญิงตระหนักดีว่า พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์นั้น ตนเองมิได้เป็นผู้ที่ปฏิบัติ แต่เป็นที่คู่นอนของตนเป็นผู้ที่มีความประพฤติดังนั้น โดยทั่วไปแล้วจะเห็นได้ว่ากลุ่มหญิง มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์จากชายคู่นอน และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก็ทำได้ยากเนื่องจาก การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสี่ยงต้องอาศัยความร่วมมือจากชาย

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ ในกลุ่มวัยรุ่น งานวิจัยด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กวัยรุ่นไทยมีเป็นจำนวนไม่น้อย จากการทบทวนงานวิจัยที่มีอยู่ กล่าวได้ว่างานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นกลุ่มแรกเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการทำความเข้าใจเรื่องพฤติกรรมทางเพศของเด็กวัยรุ่นทั้งหญิงและชาย ส่วนลักษณะงานวิจัยประเภทที่สองเป็นการศึกษาความรู้ ทักษะคติ และพฤติกรรมทางเพศ การรับรู้การเสี่ยงต่อโรคติดต่อของกลุ่มนักเรียน และกลุ่มวัยรุ่นในโรงงาน งานวิจัยกลุ่มที่สามเป็นการศึกษาทำความเข้าใจความเชื่อ ทักษะคติต่อบทบาทเพศ ความสัมพันธ์

หญิงชาย พฤติกรรมการปฏิบัติต่อเพศตรงข้าม การพูดคุยสื่อสารในเรื่องเพศ และความเชื่อและทัศนคติต่อพฤติกรรมทางเพศก่อนแต่งงาน และการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยง เจื่อนไซ บริบทของพฤติกรรมเสี่ยง เช่น วิธีชีวิต บรรทัดฐานทางสังคมของกลุ่มวัยรุ่นด้วยกันเอง งานวิจัยกลุ่มที่ 4 เป็นงานวิจัยที่เป็นเชิงปฏิบัติในการหารูปแบบกิจกรรมการควบคุมป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในกลุ่มวัยรุ่นชายและหญิง

งานการศึกษาวิจัยพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นที่มีจะครอบคลุมการศึกษาในกลุ่มวัยรุ่นในโรงเรียนอาชีวะ มัธยมศึกษา และวิทยาลัย กลุ่มทหารเกณฑ์ และวัยรุ่นในโรงงาน มีการศึกษาน้อยมากที่ศึกษาในเด็กวัยรุ่นกลุ่มใหญ่ที่สุดที่อยู่ในสถาบันอุดมศึกษาทั่วๆ ไป หรือเด็กที่อยู่นอกระบบการศึกษาเช่นเด็ก เร่ร่อน

การศึกษาพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นชายในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา พบว่าการมีเพศสัมพันธ์เป็นครั้งแรกได้เปลี่ยนไปจากการเที่ยวหญิงบริการ เป็นการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพื่อนหญิง โดยพบว่าในช่วงปี 2534 บุคคลแรกที่ชายทหารเกณฑ์มีเพศสัมพันธ์ด้วยเป็นหญิงบริการถึง 73 % (ทวีศักดิ์ นพเกษร และ คณะ 2534:15) แต่ในช่วง 2537 ร้อยละของบุคคลแรกที่ชายวัยรุ่นในชุมชนแออัดมีเพศสัมพันธ์ด้วย คือแฟน คู่หมั้น คนรู้จัก หรือคู่นอนชั่วคราว สูงกว่าหญิงบริการทางเพศ (อุไรวรรณ คณิงสุเกษม 2537:12) ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษานี้ก็สนับสนุน ข้อค้นพบที่ว่าวัยรุ่นหญิงมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานมากขึ้น (Tungphaisal et al 1992; วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล 2538;คณะผู้เชี่ยวชาญด้านประชากร 2538) จากการศึกษาพบว่าร้อยละ 83 ของวัยรุ่นชายในโรงงานใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการ และมีเพียงร้อยละ 4 ของวัยรุ่นหญิงในโรงงาน และร้อยละ 21 ของวัยรุ่นชายในโรงงานที่ใช้ถุงยางอนามัยกับแฟนเมื่อมีเพศสัมพันธ์ (Ford & Kittisuksaltit 1996) ซึ่งผลการศึกษานี้มีความสอดคล้องกับการศึกษาในหมู่นักเรียน ที่พบว่าการใช้ถุงยางอนามัยสูงกว่า 80 % ในการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศ แต่ถ้าไม่ใช่หญิงบริการทางเพศ จะมีการใช้ถุงยางเพียง 16 % (คณะผู้เชี่ยวชาญด้านประชากร,2538 ; Tungphaisal et al 1992)

สำหรับพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์ของวัยรุ่น สายฤดี วรภิโจคาทร(2539) ศึกษาเด็กหนุ่มชายหาด จำนวน 59 คน พบว่า เด็กหนุ่มชายหาดมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดและแพร่โรคเอดส์ได้ค่อนข้างมาก โดยพบว่า ประมาณครึ่งหนึ่งไม่เคยตรวจจากโรคและอายุน้อย มีการศึกษาต่ำ และยังเป็นโสด มีการใช้ถุงยางในอัตราที่ต่ำ และมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนหลายคน โดยกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 89.8 บอกว่าลักษณะการทำงานของตน เปิดโอกาสให้ต้องมีการใกล้ชิด สัมผัสตัวกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่นการสร้างไมตรี และขายบริการเล่นเกมชายหาดต่างๆ ทั้งการขับเรือเจ็ตสกี เล่นร่ม ว่ายน้ำ ดำน้ำ จากการวิจัยพบว่า เด็กหนุ่มชายหาดร้อยละ 86 มีเพศสัมพันธ์กับแขกญี่ปุ่นอยู่เป็นประจำ โดยพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยพบว่า มีการใช้ทุกครั้งในอัตราที่ต่ำ โดยใช้เองทุกครั้ง เพียง ร้อยละ 32 และแขกขอให้ใช้ทุกครั้งเพียง ร้อยละ 6.8

กล่าวโดยสรุปการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มต่างๆ ได้มีข้อค้นพบที่คล้ายกันหลายข้อเช่น การได้รับความรู้จากข่าวสารที่แพร่ทางสื่อต่างๆ ทำให้ทุกกลุ่มมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์ และความรู้ความเข้าใจจะเพิ่มมากขึ้นเมื่อมีการให้ความรู้โดยตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ที่สำคัญชี้ชัดว่า ถึงแม้จะมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับดี แต่ก็พบว่ายังมีการประพฤติดังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ ทั้งการใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน และ การไม่ใช้ถุงยางอนามัย โดยที่ปัญหาการไม่ใช้ถุงยางอนามัย ไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ด้วยการให้ความรู้โดยตรงแก่คนใดคนหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เนื่องจากการใช้ถุงยางอนามัยเป็นความร่วมมือของคน 2 คน ที่อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ของสังคม หรือกฎข้อบังคับของสถานบริการ ซึ่งการที่จะแก้ปัญหาในเรื่องนี้จะต้องทำความเข้าใจทั้งระบบ และแก้ไขไปพร้อมๆ กันด้วยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้พบว่าการที่มีกิจกรรมร่วมกัน โดยคนในกลุ่มเองทำให้ พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์เพิ่มมากขึ้น โดยที่กิจกรรมที่ทำจึงต้องเป็นกิจกรรมที่ทำต่อเนื่องตลอด และดัดแปลงให้เข้ากับสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ตลอดเวลา จึงจะให้ผลอย่างต่อเนื่อง

การศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงในโรคอื่นๆ ได้แก่

1. การศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงเกี่ยวกับมาลาเรีย ได้แก่การศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับมาลาเรีย และพฤติกรรมการใช้มุ้งในชุมชนกะเหรี่ยง (ธวัช บุณยเมธ 2536) ศึกษาเปรียบเทียบชาวบ้านที่มีมุ้งและไม่มุ้ง โดยพบว่า ทั้ง 2 กลุ่มส่วนใหญ่มีความเชื่อเกี่ยวกับมาลาเลียคล้ายคลึงกัน และไม่ถูกต้องตามหลักวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยเฉพาะความเชื่อเกี่ยวกับสาเหตุและการติดต่อโรค โดยไม่ทราบว่าบุคคลหรือพฤติกรรมใดที่ทำให้มีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค และเชื่อว่าไม่มีวิธีการใดที่สามารถป้องกันโรคได้ สำหรับพฤติกรรมการใช้มุ้ง พบว่า จะใช้มุ้งช่วงเวลา 21.00-05.00 น ระหว่างนอนมีการออกมานอนนอกมุ้ง เพื่อกิจกรรม อาทิ สูบบุหรี่ สูบฝิ่น จับกบ และออกมานอนนอกมุ้ง เด็กไป บางครั้งดิน แขน ขา ออกมาอยู่นอกมุ้ง ในการไปพักผ่อนบ้าน จะไม่นำมุ้งไปทุกครั้ง พฤติกรรมการใช้มุ้งซุกซา เช่นเดียวกับมุ้งธรรมดา โดย ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้มุ้งซุกซา คือ ลักษณะทางประชากร ความเชื่อเกี่ยวกับมาเลเรีย การรับรู้ผลได้ผลเสียของการใช้มุ้งซุกซา ทศนคติความพอเพียงของมุ้ง เป็นต้น

2. การศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงเกี่ยวกับโรคพิษสารหนู เช่นการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคน้ำของเด็กอายุต่ำกว่า 5 และความเชื่อของมารดาเกี่ยวกับโรคพิษสารหนู (ศิริจันทร์ภรณ์ อัจฉิมางกูร 2535) โดยทำการศึกษามารดาในกลุ่มที่มีบุตรเป็นโรคพิษสารหนู และมารดาในกลุ่มที่บุตรไม่เป็นโรคพิษสารหนู โดยพบว่า มารดาทั้งสองกลุ่มมีความเชื่อเกี่ยวกับพิษสารหนูไม่ถูกต้อง คือเชื่อว่าสาเหตุเกิดจากน้ำล้างแร่ที่มีสีขุ่นข้น และมีกลิ่นสนิม ผู้ป่วยโรคนี้จะมีอาการผิวหนังหลายมีจุดตามตัว และอาการเหล่านี้ไม่เกิดอันตราย และยังเชื่ออีกว่า แหล่งน้ำที่มารดานิยมบริโภค จะเป็นแหล่งน้ำที่ใสไม่มีกลิ่น ซึ่งจากการสำรวจแหล่งน้ำเหล่านี้มีปริมาณสารหนูสะสมอยู่สูง นอกจากนั้นดินที่อยู่อาศัยก็เป็นสาเหตุของการเกิดโรคพิษสารหนูด้วย โดยพบว่า พื้นที่บนสันเขาจะมีปริมาณการสะสมสารหนูในสิ่งแวดล้อมน้อยกว่าพื้นที่ราบระหว่างภูเขา จึงเป็นเหตุให้การบริโภคอาหารและน้ำ มีการปนเปื้อนสาร

หนูของเด็กต่างกัน นอกจากนั้นพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหาร เช่น การบริโภคน้ำแกง ผักเหนาะ จะส่งผลให้ร่างกายได้รับสารหนูมากขึ้น หรือความเชื่อเกี่ยวกับการดูแลแม่หลังคลอดโดยการดื่มน้ำบ่อ เพื่อบริโภคเป็นการป้องกันอาการเลือดกลบหลังหรือไม่มดลูกเข้าอู่ เป็นเหตุให้แม่มีการปนเปื้อนสาร หนู ด้านการบริโภคน้ำฝน พบว่ามารดานิยมบริโภคน้ำบ่อเพราะรสชาติอร่อย ดื่มาแล้วรู้สึกอึด การจัดการเรื่องน้ำฝนก็พบข้อมูลที่น่าสนใจว่า การเก็บน้ำฝนเป็นหน้าที่ของแม่บ้าน แต่ผู้หญิงหลัง คลอดมีความเชื่อว่า ถ้าถูกน้ำฝนจะเป็นโรคลิ้นบิดไฟและถึงตายได้ ความกลัวนี้ ทำให้มารดาไม่ เก็บกักน้ำฝนไว้บริโภค นอกจากนั้น การล้างโถต้องกระทำทุก 2 วันเพื่อให้โถสะอาด เมื่อโถที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ เป็นโถที่มีขนาดใหญ่ ทำให้แม่ไม่สามารถลงไปล้างโถได้ เพราะเชื่อว่าจะ เป็นอัมพมกลแก่ผู้ชาย ทำให้หน้าที่เป็นของผู้ชาย ขณะที่ผู้ชายไม่มีเวลา ดังนั้นการเก็บกักน้ำฝน สะอาดไว้ใช้ จึงไม่ได้ผล

3. การศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเท้าช้าง (จิระพัฒน์ เกตุแก้ว, 2535) ศึกษาเฉพาะกรณี หมู่บ้านหนึ่งในจ.นครศรีธรรมราช โดยพบว่าพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการถูกยุงกัด คือ พฤติกรรมการ ออกหาปลาในพรุเวลากลางคืน การนอนโดยไม่ใช้มุ้ง การขับถ่ายตอนรุ่งเช้า การเข้าไปตัดจากสาคร ในป่าจากที่เป็นที่ร่มครึ้ม การนอนเผ่าสัตว์เลี้ยงหรือผลิตผลทางการเกษตรเวลากลางคืน และ กิจกรรมในชีวิตประจำวัน ได้แก่การอาบน้ำหลังพระอาทิตย์ตก การรับประทานอาหาร การดู โทรทัศน์ และกิจกรรมสันทนาการต่างๆที่กระทำหลังเสร็จจากงาน

จากผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงดังกล่าว ทำให้เห็นแบบแผน ของ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต การรับรู้ ความเชื่อ ที่ส่งผลทำให้เกิดความเสี่ยงในการก่อให้เกิดโรค ดังกล่าว ซึ่งมีความสำคัญ เนื่องจากจะทำให้เห็นปัจจัยเชิงบริบททางสังคมวัฒนธรรม ที่ส่งผลต่อ การเกิดพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งอยู่นอกเหนือปัจจัยด้านความรู้ และการรับรู้ระดับบุคคล

ข. งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยกำหนดพฤติกรรมเสี่ยง

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยกำหนดพฤติกรรมเสี่ยงนั้น ส่วนใหญ่นักวิจัยจะมีกรอบความ คิด ตัวแปรในการศึกษาอยู่ก่อน พบงานการศึกษาหลายชิ้นที่ยึดเอาปัจจัยกำหนดการเกิดโรคต่างๆ เป็นกรอบในการศึกษา เช่นปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อพยาธิโรคเท้าช้าง *Wuchereria Bancrofti* (สาลินี เซ็นเสถียร 2534) พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อพยาธิ ได้แก่ การประกอบ อาชีพ โดยเฉพาะอาชีพหลักปลูกข้าวไร่ และทำนาดำ การถ่ายอุจจาระในป่า การถูกยุงกัด แทบ ทุกครั้งเมื่อถ่ายอุจจาระในป่า การเข้าป่าเป็นประจำ การเข้าป่าเพื่อประกอบอาชีพหลักและอาชีพอื่น ร่วมด้วย การแต่งกายไม่มิดชิดเมื่อออกประกอบอาชีพในป่า การป้องกันยุงที่ไม่ดีเมื่อออกมา ประกอบอาชีพ การนอนในมุ้งบางคืน และการที่สมาชิกในบ้านไม่มีการป้องกันยุง

การศึกษาปัจจัยเสี่ยงของการเป็นโรคพยาธิใบไม้ตับ (พัศตร์พินล มหรรณพ 2535) พบว่า ปัจจัยโดยตรงที่มีผลต่อการเกิดโรคพยาธิใบไม้ตับ คือการกินอาหารที่จากปลาซึ่งปรุงไม่สุก การประกอบอาหารประเภทปลาโดยปรุงไม่สุก การกินส้มตำใส่ปลาร้าดิบ ปัจจัยโดยอ้อม เช่น การ

กำจัดเศษอาหารโดยให้เป็นอาหารสุนัขและแมว และการใช้ส้วมไม่สม่ำเสมอ ซึ่งเหล่านี้ เป็นปัจจัยเสริมให้โรคพยาธิใบไม้ตับแพร่กระจายออกไปอย่างกว้างขวาง

การศึกษาวิทยาการระบาดของ ปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็งโพรงหลังจมูกในคนไทย (นันทวัน เนียมคำ 2534) โดยการศึกษาผู้ป่วยมะเร็งโพรงจมูก 100 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 100 คนที่เป็นมะเร็งชนิดอื่น พบว่า ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ปัจจัยที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งโพรงจมูก ได้แก่ บิดาที่มีเชื้อสายจีน มีอัตราเสี่ยงเท่ากับ 2.98 มารดาเชื้อสายจีน มีอัตราเสี่ยงเท่ากับ 3.56 ประวัติการเจ็บป่วยด้วยโรคมะเร็งในครอบครัว มีอัตราเสี่ยงเท่ากับ 3.53 ประวัติการเจ็บป่วยด้วยโรคมะเร็งโพรงจมูกในครอบครัวมีอัตราเสี่ยงเท่ากับ 14.98 ประวัติการป่วยด้วยโรคหัวใจเรื้อรังมีอัตราเสี่ยงเท่ากับ 8.61 การสูบบุหรี่มากกว่า 20 มวนต่อวันมีอัตราเสี่ยงเท่ากับ 2.97 การดื่มชา 1-10 ปีมีอัตราเสี่ยงเท่ากับ 11.36

ปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสเอดส์ในหญิงวัยเจริญพันธุ์ (อิราวิช บุรณะคงคาตรี 2535) ศึกษาหญิงวัยเจริญพันธุ์ที่มาใช้บริการที่รพ. เชียงรายประมาณ 324 ราย พบว่า ประวัติการเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของสามี จะมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสเอดส์สูงกว่า หญิงที่สามีไม่มีประวัติเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 7 เท่า และลำดับที่ของการตั้งครรภ์ โดยหญิงที่ตั้งครรภ์แรกจะมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสเอดส์มากกว่าหญิงครรภ์หลัง 4 เท่า

อีกงานวิจัยหนึ่ง ศึกษาปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสเอดส์ โดยศึกษาเปรียบเทียบลักษณะทางระบาดวิทยา ด้านบุคคลระหว่าง ผู้ป่วยชายที่เข้ารับการรักษาในแผนกศัลยกรรมกระดูกและศัลยกรรมทั่วไปที่ติดเชื้อเอดส์ 100 ราย และไม่ติดเชื้อเอดส์ 204 ราย (สุปรานี ห่อเกียรติ 2535) พบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ประวัติการเป็นแผลริมอ่อน โดยผู้ที่เคยเป็นแผลริมอ่อนจะเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสเอดส์สูงกว่าผู้ที่ไม่เคยเป็นแผลริมอ่อนถึง 9 เท่า และผู้ที่เคยเป็นหนองใน จะเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสเอดส์ สูงกว่าผู้ที่ไม่เคยเป็นหนองใน 8 เท่า นอกจากนั้น การมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนที่ไม่ใช่ภรรยาตน การเที่ยวหาบริการทางเพศ ยังเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญอีกด้วย

ปัจจัยเสี่ยงของโรคปอดอักเสบในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี (พิศวาส ศรีอรุณ 2535) ศึกษาเด็กโรคปอดอักเสบจำนวน 100 คน และเด็กในคลินิกสุขภาพดี 150 คน ที่รพ. เด็ก พบปัจจัยเสี่ยงต่อโรคปอดอักเสบ เรียงลำดับความสำคัญ คือ รายได้ครอบครัวต่ำกว่า 3000 บาท ต่อเดือน การได้รับภูมิคุ้มกันไม่ครบตามเกณฑ์ บุคคลที่ไม่ใช่บิดามารดาเลี้ยงดู การใช้พัดลมในห้องนอน การสูบบุหรี่ในบ้าน ได้รับการเลี้ยงดูที่สถานเลี้ยงเด็กกลางวัน อาชีพบิดาเป็นกรรมกร หรือรับจ้าง การมีสัตว์เลี้ยงไว้ในบ้าน ภาวะโภชนาการ จำนวนสมาชิกในบ้านมากกว่า 5 คน เลี้ยงเด็กด้วยนมผง การใช้ยาฆ่าแมลงในบ้าน และจำนวนคนที่ใช้ห้องนอนร่วมกับเด็กมากกว่า 3 คน

การศึกษาความสัมพันธ์ของยาเม็ดคุมกำเนิด และปัจจัยเสี่ยงในการเกิดมะเร็งปากมดลูก (สารรัตน์ ยงใจยุทธ 2535) พบว่า ผู้ที่เคยใช้ยาคุมกำเนิดมีโอกาสเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งปากมดลูก 1.69 เท่าของผู้ที่ไม่เคยใช้ยาคุม และหากใช้ในเวลาที่ยาวนานขึ้นจะมีโอกาสเสี่ยงมากขึ้น

โดยพบว่า ผู้ที่ไข้ยาคุมกำเนิด น้อยกว่า 3 ปี ,6-8 ปี และ มากกว่า 8 ปี มีโอกาสเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งปากมดลูก 1.54 ,1.86 และ 2.18 เท่าของผู้ที่ไม่เคยใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด ตามลำดับ และ ผู้ที่ไข้ยาคุมติดต่อกันมีโอกาเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งปากมดลูก 1.98 เท่าของผู้ที่ไม่เคยใช้

การศึกษาลักษณะการเลี้ยงอาหารเด็กที่สัมพันธ์กับภาวะโภชนาการของเด็กก่อนวัยเรียนในครอบครัวที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (มานพ ชูนิล,2529) โดยประเมินภาวะโภชนาการของเด็กโดยการชั่งน้ำหนัก จำนวน 226 คน และสัมภาษณ์มารดาในครอบครัวดังกล่าว 221 คน พบว่า ลักษณะ การเลี้ยงอาหารเด็กมีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการของเด็กก่อนวัยเรียน พบว่า ประเภทของนมที่ใช้เลี้ยงเด็ก จำนวนเมื่อที่เด็กได้รับแต่ละวัน และผู้ดูแลเด็กด้านอาหาร โดยมีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการของเด็กก่อนวัยเรียนในครอบครัวที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การศึกษาปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการกินปลาดิบของผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับที่กลับเป็นซ้ำ (นภาพร ภานนท์ 2539)ศึกษาผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับที่กลับเป็นซ้ำ จำนวน 20 รายพบว่าปัจจัยสำคัญ คือ การมีค่านิยมเกี่ยวกับการรับประทานปลาดิบ ว่าเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางสังคม แสดงถึงการให้เกียรติ จึงมีการรับประทานอาหารที่ปรุงด้วยปลาดิบทั้งที่เป็นกับข้าวและกับแกงส้มอยู่เสมอ ทั้งนี้พบว่าปัจจัยทางสังคมมีส่วนก่อให้เกิดพฤติกรรมกินปลาดิบ โดยผู้หญิงเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมการเลิกกินปลาดิบได้เด็ดขาดมากกว่าชาย เนื่องจากไม่ได้รับอิทธิพลไม่มากในการร่วมกิจกรรมในชุมชน และไม่นิยมรวมกลุ่มดื่มเหล้า ส่วนในกลุ่มผู้ชายและผู้หญิงที่ยังคงกินปลาดิบอยู่เป็นกลุ่มที่นิยมดื่มเหล้า รวมทั้งมีการร่วมสังสรรค์เป็นประจำ ในขณะที่การรับรู้เกี่ยวกับอาการและความรุนแรงอยู่ในระดับต่ำ

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการเสพติดของเยาวชน ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สุมณฑา กุลละวณิช และคณะ 2539) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเสพติดของเยาวชน และประชาชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ การศึกษาน้อย ขาดความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับเสพติดสาร มีการว่างงาน การคบเพื่อนที่ชักจูงไปในทางที่เสื่อมเสีย ผู้ปกครองเลี้ยงดูอย่างไม่เหมาะสม

บางงานวิจัยศึกษาปัจจัยที่เฉพาะเจาะจง เช่น อิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีผลต่อการตัดสินใจบริโภคเครื่องดื่มบำรุงกำลัง (ใจชนก บุรณะดิษ 2533) ศึกษาเฉพาะกรณีพนักงานการทำเรือแห่งประเทศไทย พบว่า ความคาดหวังในอรรถประโยชน์ของเครื่องดื่มบำรุงกำลัง มีความสัมพันธ์กับการบริโภคเครื่องดื่มบำรุงกำลัง ปานกลางค่อนข้างมาก และสำคัญที่สุดในการตัดสินใจบริโภคเครื่องดื่มบำรุงกำลัง ทั้งนี้ความคาดหวังในรางวัลสูงใจในโฆษณาหรือการชิงโชค เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อเครื่องดื่มบำรุงกำลัง แต่เป็นความสัมพันธ์ในระดับปานกลางเท่านั้น โดยอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ตัวสินค้า เครื่องดื่มบำรุงกำลัง ที่ให้กำลังงาน คือจุดเด่นในการขายหรือชักจูงในการก่อให้เกิดการตัดสินใจซื้อสินค้านี้ดังกล่าว

จากสาระสำคัญของผลการศึกษาดังกล่าว อาจพอพิจารณาได้ว่า การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยง มักมุ่งให้ความสนใจที่ ปัจจัยที่มีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมมากที่สุด เพราะเป็นปัจจัยที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ในระดับปัจเจกบุคคล

2.4.2 พฤติกรรมการป้องกันและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ

พฤติกรรมการป้องกันและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ หรืออีกนัยหนึ่ง อาจเรียกว่า พฤติกรรมสุขภาพ ซึ่ง Kals และ Cobb (1966 อ้างใน Rosenstock, 1969) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมสุขภาพหมายถึง กิจกรรมใด ซึ่งกระทำขึ้นโดยบุคคลที่ในขณะนั้นเชื่อว่าตนเองมีสุขภาพแข็งแรง การกระทำพฤติกรรมเหล่านั้นล้วนเป็นไปเพื่อป้องกันโรค หรือค้นหาให้พบโรค ในขณะที่โรคนั้น ยังไม่ได้แสดงอาการออกมา ซึ่งต่างไปจากพฤติกรรมเจ็บป่วย ซึ่งเน้นที่พฤติกรรมที่บุคคลกระทำขึ้นเมื่อบุคคลนั้นได้พิจารณาว่าตนเองกำลังเจ็บป่วย

จากการทบทวนงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพ พฤติกรรมการป้องกัน และ พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ พบจำนวนถึง 404 เรื่อง และชัดเจนว่า ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพ หรือปัจจัยที่เกี่ยวข้อง โดยพบว่าประเภทงานวิจัยที่พบมากที่สุด สำหรับเรื่องพฤติกรรมสุขภาพ การป้องกัน และการส่งเสริมสุขภาพ คือการศึกษาเพื่อหาประสิทธิผลเปรียบเทียบของตัวแปร ที่มีผลต่อสุขภาพ ส่วนการศึกษา ปัจจัยด้านความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ ในด้านต่างๆ พบจำนวนรองลงมา เช่น การป้องกันโรคเอดส์ (สายพิน ศรัณย์, 2536; แสงโฉม ศิริพานิช, 2534; อาภาภรณ์ ชินบุตร, 2536; รังสรรค์ ดิษฐบรรจง, 2533) ทักษะสุขภาพ (สุนทร ป้านสกุล, 2530) การปฏิบัติด้านสุขภาพ (พรธิดา ทิรขจิติ, 2530; พิมพ์ยศ แก้ว, 2535; สุภาภรณ์ โรจนสีธรรม, 2530) การให้ภูมิคุ้มกันโรค (เย็นเต๊ะโก เจยาสิงห์, 2532) ป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี (ศศิธร พันธุ์เมธีศรี, 2533) การส่งเสริมสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์ (พิมพ์ใจ จารุวัชรวิงศ์, 2536 สมจิต ปทุมานนท์, 2532 ; กรรณิการ์ ยุภามาศ, 2529) การควบคุมไข้เลือดออก (สุวิภา โกมุฒวิธราภรณ์, 2536) การใช้เข็มฉีดยา (สุภัค รพีพัฒน์, 2533) การรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ (เพ็ญจันทร์ สุทธิพิเชษฐกุล, 2534) อีกจำนวนหนึ่งเป็นการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมสุขภาพ ในปัญหาสุขภาพ แบบแผนการดำเนินชีวิตของพนักงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรม (นพรัตน์ มหากาญจน์กุล, 2537) พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ (วิลาวัณย์ กล้าแรง, 2534; อำไพ ชนะกอก, 2535) การป้องกันโรคซิฟิลิส (นภัสวรรณ อินประสิทธิ์, 2536) โรคมาเลเรีย และการใช้มุ้ง (ธวัช บุญยมณี, 2536) แบบแผนพฤติกรรมสุขภาพของวัยรุ่น (นฤมล รัตนพิจิตร, 2532) ผู้สูงอายุ (ดวงพร รัตนอมรชัย, 2535) บริโภคนิสัยของนักเรียน (ยุพิน ตรีส, 2535) การปรับตัวของผู้ป่วยที่ประสบอุบัติเหตุจราจร (สิริพรรณ มิ่งวานิช, 2533) การป้องกันอันตรายจากมลพิษทางเสียง (บุษกร สุรรังสรรค์, 2530)

อีกจำนวนหนึ่งเป็นการศึกษาตัวแปรหนึ่งๆ เป็นการเฉพาะที่สัมพันธ์กับสุขภาพ เช่น เจตคติ ทักษะคิด แนวความคิด เช่น ทักษะคิดต่อการสร้างภูมิคุ้มกัน (จรีรัตน์ เนาวจำเนียร, 2534) ทักษะคิด

ของผู้ป่วยยาเสพติด (ศักดิ์นา บุญเปี่ยม, 2533) ทักษะคิดต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็ก (กุลทลี กรภิญโญภาพ, 2535) แนวคิดเกี่ยวกับสุขภาพของประชาชนในด้านทันตกรรมชุมชน (คมสรรพ บุญยสิงห์, 2527) การศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของบุคคลสำคัญที่แวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมสุขภาพ เช่น บทบาทของครูในการส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัยในนักเรียน (ปรีชา วิเศษ, 2533) บทบาทของผู้ปกครองในการปลูกฝังพฤติกรรมสุขภาพในนักเรียน (ยุบลรัตน์ ชาวพงษ์, 2528) บทบาทของผู้ปกครองในการปลูกฝังพฤติกรรมแก่นักเรียน (ประสพ ยุทธเมธางกูร, 2535) บทบาทของมารดาในการเลี้ยงดูทารก (สำเนียง แยมสอาด, 2535) การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร ได้แก่ การเปิดรับข่าวสารในการป้องกันโรคเอดส์ (มนัส พูอินทลง, 2534; อีรานูช เทพวัลย์, 2536)

กรอบแนวคิด การวิจัยพฤติกรรมสุขภาพส่วนใหญ่ อาศัยแนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยาเป็นประเด็นสำคัญของนักวิจัยทางพฤติกรรมสุขภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับความเข้าใจที่จะทำให้เกิดแนวโน้มอันจะนำไปสู่การกระทำบางอย่างที่มีความหมายต่อการป้องกันการเจ็บป่วย และการรักษาบุคคล ที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นโรค หรือมีอาการโรคเรื้อรัง ซึ่งนั่นก็คือ การส่งเสริมและปรับปรุงสุขภาพของประชาชน จุดรวมของการคำนึงถึงสิ่งเหล่านั้น คือ การเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมของเอกบุคคล (individual)

กรอบความคิดเกี่ยวกับ ปัจจัยด้านความรู้ เป็นปัจจัยนำที่ทำให้เกิดแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ปัจจัยด้านความรู้ การรับรู้ ประกอบด้วยปัจจัยย่อย ดังนี้ 1) ค่านิยมเกี่ยวกับสุขภาพ 2) การรับรู้เกี่ยวกับอำนาจการควบคุม (locus of control) 3) การรับรู้ความสามารถแห่งตน (percieved self -efficacy) 4) ทักษะคิดต่อสุขภาพ และการส่งเสริมสุขภาพ 5) การรับรู้เกี่ยวกับสถานะสุขภาพ 6) การรับรู้ผลดีของการปฏิบัติ และ 7) การรับรู้อุปสรรคที่ขัดขวางการปฏิบัติ

1. การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ เช่น อมรรัตน์ ประดิษฐ์สาร ได้ศึกษาค่านิยม การให้คุณค่าต่อสุขภาพ และการดูแลตนเองของเด็กวัยเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 และปีที่ 6 ในจังหวัดนราธิวาส จำนวน 177 คน พบว่า ค่านิยมทางสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติดูแลตนเอง (อมรรัตน์ ประดิษฐ์สาร 2535) สุนทรี โคมิน และสนธิ์ สัมครการ ได้ศึกษาค่านิยมโดยทั่วไปของประชาชนไทย อายุ ตั้งแต่ 15-18 ปี จำนวน 2469 คน โดยสุ่มตัวอย่างจากทุกภาคของประเทศไทย พบว่า เพศหญิง ให้ค่านิยม เกี่ยวกับความสะอาดมากกว่าชาย ค่านิยมไม่เพียงมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ กับทัศนคติ เท่านั้น ค่านิยมบางประการยังมีความสัมพันธ์อย่างเด่นชัด กับพฤติกรรมบางอย่างด้วย เช่นค่านิยมทางการเมือง และค่านิยมทางศาสนาสามารถแยกกลุ่มทางทัศนคติ และพฤติกรรมได้อย่างชัดเจนมากที่สุด (สุนทรี โคมิน และสนธิ์ สัมครการ 2522) กระทรวงศึกษาธิการ การศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมเพื่อชีวิตและสังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ 2523) ผลการวิจัยพบว่า ค่านิยมที่สำคัญและจำเป็นที่จะต้องปลูกฝังและส่งเสริมให้เป็นค่านิยมเพื่อชีวิต และสังคมไทย คือการประหยัด และประมาณตน เพื่อการดำรงชีวิตที่เรียบง่าย การรักษาความจริง และกล้ากระทำเพื่อความจริง รวม

ทั้งการปลูกฝังสุขนิสัยและรักษาส่งเสริมสุขภาพ พลานามัยตนเอง ครอบครัว และชุมชน ฯลฯ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ 2523 อ้างถึงในประภาเพ็ญ สุวรรณ และคณะ 2529:5) ส่วนค่านิยมทางสุขภาพของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตจังหวัดขอนแก่น (ทำเนียบ โสเสนน้อย 2527) พบว่า นักเรียนมีค่านิยมทางสุขภาพสูงในด้านการปรับตัว และการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ โดยเพศหญิงและเพศชาย มีค่านิยมสุขภาพด้านการปรับตัว และป้องกันควบคุมโรคติดต่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) โดยเพศหญิงมีค่านิยมทั้งสองด้านสูงกว่าเพศชายการศึกษาค่านิยมทางสุขภาพอย่างเป็นระบบระเบียบกว้างขวางมีขึ้นในหลายกลุ่มอาชีพ โดยสมจิตต์ สุพรรณทัศน์ และคณะ ในปี 2528 ศึกษาค่านิยมทางสุขภาพของประชาชนที่ยากจนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยบุคคล 5 กลุ่ม คือ กลุ่มข้าราชการ กรรมการ เกษตรกร ผู้ประกอบการค้า และกลุ่มนักเรียนนักศึกษา จำนวนตัวอย่างทั้งหมด 900 คน ในพื้นที่ 3 อำเภอของจังหวัดอุบลราชธานีคืออำเภอเมือง อำเภอพิบูลมังสาหาร อำเภอม่วงสามสิบ ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ย คะแนนค่านิยมทางสุขภาพอยู่ในเกณฑ์สูง คือ 3.98 จากคะแนนเต็ม 5 (สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ และคณะ 2528:57) สุธี เสถียรยานนท์ ได้ศึกษาค่านิยมทางสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2529 จำนวน 777 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร มีค่านิยมทางสุขภาพอยู่ในระดับสูง นักเรียนหญิงมีค่านิยมทางสุขภาพในระดับสูง นักเรียนหญิงมีค่านิยมทางสุขภาพสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) นักเรียนที่มีผู้ปกครองซึ่งการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีค่านิยมทางสุขภาพไม่แตกต่างกัน (เอกสารประกอบการประชุมสุขศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 4 2532:135) ประภาเพ็ญ สุวรรณ และคณะ ได้ศึกษาค่านิยม และองค์ประกอบด้านจิตวิทยากับการมีส่วนร่วมและการใช้บริการสาธารณสุขมูลฐานของประชาชน ในชนบทของประเทศไทย โดยสัมภาษณ์แม่บ้านอายุระหว่าง 15-49 ปี ในจังหวัดชัยภูมิ และจันทบุรี ช่วงเดือนกันยายน - ตุลาคม 2528 จำนวน 1179 คน ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรด้านจิตวิทยา อันได้แก่ ค่านิยมทางสุขภาพ ทศนคติต่อการเป็นคนหัวใหม่ ทศนคติต่องานสาธารณสุขมูลฐาน และความรู้เกี่ยวกับงานสาธารณสุขมูลฐาน โดยส่วนรวมแล้วสามารถอธิบายหรือทำนายพฤติกรรมการใช้และการมีส่วนร่วมในงานสาธารณสุขมูลฐานของกลุ่มประชากรตัวอย่าง ได้ดีกว่าตัวแปรทางด้านสังคมประชากร อันได้แก่ อายุ อาชีพและรายได้ ส่วนค่านิยมทางสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสุขภาพดีกว่าผู้ที่ให้ค่าต่อสุขภาพปานกลางหรือให้ค่าต่อสุขภาพต่ำ กลุ่มที่ให้ค่าต่อสุขภาพสูงระบุว่า เคยไปขอคำแนะนำทางสุขภาพ และมีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิกและการใช้กองทุนยา กองทุนโภชนาการในหมู่บ้าน มากกว่ากลุ่มที่ให้ค่าต่อสุขภาพในระดับปานกลางและต่ำ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ และคณะ 2529:85-89)

2. การศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ เป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวแปรสำคัญในการส่งผลต่อสุขภาพ ทัศนคติ หมายถึงความคิดเห็น หรือความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ โดยมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ รวมทั้งความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมเฉพาะอย่างต่อบุคคล สิ่งของหรือ

สถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง (ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2520:3) ซึ่งจากคำจำกัดความดังกล่าวก็อาจกล่าวได้ว่า ทศนคติประกอบด้วยองค์ประกอบ คือความเชื่อ (belief) ความรู้สึก(feeling) และความพร้อมที่จะปฏิบัติ (intention to act) ข้อมูลเกี่ยวกับทศนคติจะเป็นข้อมูลที่จะสามารถใช้ในการคาดคะเนพฤติกรรมการปฏิบัติได้ จากการศึกษาพบว่า ทศนคติต้องานสาธารณสุขมูลฐานจะสามารถอธิบายหรือทำนายพฤติกรรมการใช้หรือการมีส่วนร่วมในงานสาธารณสุขของกลุ่มประชากรแม่บ้าน (ประภาเพ็ญ สุวรรณ และคณะ 2529)

3. การศึกษาเกี่ยวกับผลการรับรู้อำนาจตนที่มีต่อพฤติกรรม เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผู้สนใจศึกษาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมสุขภาพ มีข้อมูลจากการวิจัยหลายเรื่องสนับสนุนแนวคิดนี้ กระณีการ กันธรักษา(2527) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจภายในภายนอกตน เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยกับพฤติกรรมการปฏิบัติตนเพื่อดำรงไว้ซึ่งสภาวะสุขภาพในหญิงตั้งครรภ์ รวมทั้งศึกษาปัจจัยบางประการทางลักษณะประชากรที่มีผลต่อความเชื่ออำนาจภายในหญิงตั้งครรภ์ ตัวอย่างงานวิจัยคือ หญิงตั้งครรภ์ปกติในหน่วยฝากครรภ์ โรงพยาบาลศิริราช จำนวน 50 คน พบว่า หญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุ ลำดับที่ของการตั้งครรภ์และลักษณะครอบครัวต่างกัน มีความเชื่ออำนาจภายใน ภายนอกตนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยไม่แตกต่างกัน สำหรับหญิงตั้งครรภ์ที่มีระดับการศึกษา และฐานะเศรษฐกิจแตกต่างกัน พบว่ามีความเชื่ออำนาจภายในตนและความเชื่อภายในตนและความเชื่ออำนาจผู้อื่น เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ไม่แตกต่างกัน แต่มีความเชื่อ อำนาจความบังเอิญเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ

2.4.3 พฤติกรรมการแสวงหาบริการสุขภาพ

ความเจ็บป่วยเป็นปรากฏการณ์ทางสังคม วัฒนธรรม ที่เป็นปรากฏการณ์ที่อยู่คู่กับมนุษย์มาช้านาน และได้แสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหาคความเจ็บป่วย จนได้พัฒนาความรู้ ความเชื่อ ปทัสถาน ค่านิยม อุดมการณ์ ทศนคติ จาริตประเพณี พิธีกรรม และสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและการแก้ไขปัญหา พฤติกรรมการแสวงหาการรักษาพยาบาล จัดอยู่ในกลุ่มแนวคิดเรื่องพฤติกรรมสุขภาพที่เป็นที่สนใจของนักสาธารณสุข และบุคลากรทางการแพทย์ เพราะมุ่งต้องการให้ได้คำตอบว่า i) เมื่อบุคคลเจ็บป่วยขึ้นมาด้วยโรคใดโรคหนึ่ง บุคคลต่างๆจะมีพฤติกรรมการรักษาอย่างไร 2) อะไรคือตัวกำหนดระบบความคิดในการแสวงหาการรักษา 3) ปัจจัยอะไรที่มีอิทธิพลต่อบุคคลในการตัดสินใจเลือกแหล่งรักษาในแต่ละแหล่ง 4) ความเชื่อเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดโรค การรับรู้ถึงความรุนแรงของโรค มีความสัมพันธ์อย่างไรต่อการแสวงหาการรักษา 5) ปัจจัยอะไรที่ทำให้บุคคลหยุดรักษาและแสวงหาการรักษาแหล่งใหม่ 6) ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ จิตวิทยา และวัฒนธรรม มีอิทธิพลอย่างไรต่อกระบวนการเกิดพฤติกรรมแสวงหาบริการสุขภาพ ความสนใจที่จะตอบคำถามเหล่านี้ จะเป็นประโยชน์ในการทราบถึงองค์ความรู้สถานการณ์พฤติกรรมความเจ็บป่วยของประชาชน และยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนระบบบริการการแพทย์และสาธารณสุข รวมทั้งการป้องกันการมีพฤติกรรมรักษาผิดๆ เป็นต้น

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้บริการสุขภาพในรอบ 10 ปี มีจำนวน 233 เรื่อง โดยสามารถแบ่งประเภทของการศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการสุขภาพ เป็น 2 ลักษณะคือ การศึกษาเกี่ยวกับลำดับขั้นตอนในการตัดสินใจในการแสวงหาบริการสุขภาพต่างๆ เรียกว่า Pathway model ที่เน้นลำดับขั้นตอนแหล่งของการรักษาที่ผู้ป่วย กระบวน และวิธีการรักษา พบน้อย มากราว 21 เรื่อง การศึกษาอีกลักษณะเรียกว่า determinants models เน้นการศึกษากระบวนการตัดสินใจปัจจัยกำหนดพฤติกรรมแสวงหาบริการสุขภาพ พบว่าได้มีการศึกษาเป็นจำนวนมาก คือ 210 เรื่อง

ประเภทของงานวิจัยที่ศึกษา เกี่ยวกับปัจจัยกำหนดพฤติกรรมแสวงหาบริการสุขภาพ เน้นการศึกษาหาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการรักษา การจัดการกับปัญหาความเจ็บป่วย ได้แก่ ปัจจัยด้านความเชื่อด้านสุขภาพ ความเชื่ออำนาจภายใน ภายนอกตน ความรู้ เจตคติ ปัจจัยทางสังคมและแรงสนับสนุนทางสังคม อัตมโนทัศน์ ปัจจัยด้านภูมิหลัง เช่น ความสัมพันธ์ของความเชื่อด้านสุขภาพกับความร่วมมือในการรักษาผู้ป่วยความดันโลหิตสูง (สุภาพ ใบแก้ว,2528) การศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์และปัจจัยบางประการกับการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคลมบ้าหมู(รัตน มาศเกษม,2528) บทบาทครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยโรคหัวใจวิกฤติ (บุญมา หลีสิน,2535) ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพ การสนับสนุนทางสังคม และลักษณะประชากร กับการดูแลตนเองของผู้ป่วยวัณโรค (ประยงค์ สัจจงพงศ์,2534) ความสัมพันธ์ระหว่างการดูแลตนเองกับความรู้และการรับรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์ (ศลิวิทย์ หล่มโตประเสริฐ,2534) โดยพบว่า ปัจจัยที่มีการศึกษาหาความสัมพันธ์เกือบทั้งหมดคือ ปัจจัยด้านความรู้ เจตคติ และปัจจัยด้านความเชื่อต่อสุขภาพ ของบุคคลต่อพฤติกรรมดูแลสุขภาพตนเอง และการแสวงหาบริการสุขภาพ ที่เป็นการศึกษาเพื่อหาปัจจัย มีทั้งหมด 27 เรื่อง เช่น ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับประทานยา (ภิรมย์ลักษณ์ มีสัตยานันท์,2534) ปัจจัยกำหนดการใช้บริการเพื่อรักษาการเจ็บป่วยในโรงพยาบาลเอกชน (ชูศรี ผลเพิ่ม,2536) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเลือกสถานรักษาพยาบาลของประชาชน (ภูทชงค์ ภูณพลบุตร,2532) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการสม่ำเสมอในการรักษาของผู้ป่วยวัณโรค (กอบแก้ว คุปตวิธ,2527) ปัจจัยที่มีผลต่อการขอการรักษาของผู้ป่วยวัณโรค (กอบแก้ว กอวิธนา,2531)

การศึกษาวิจัยในประเทศไทยที่ศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนการแสวงหาบริการ เช่น การศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติตนของมารดาเมื่อบุตรป่วยเป็นโรคอุจจาระร่วง (อัจฉรา อีระชัย,2529) พฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน (ปทุมพรธเนศ มโนกุลอนันต์,2535) พฤติกรรมเจ็บป่วยและการปรับตัวของผู้ป่วยโรคเรื้อน (มาณี ไชยธีรานุวัฒน์ศิริ,2531) พฤติกรรมการรักษาตนเองด้วยผืนของชาวม้งที่เจ็บป่วย(พัชรินทร์ ศิริสุนทร,2531)

เป็นที่น่าสังเกตว่า การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมความเจ็บป่วยมักนำแนวคิดเชิงทฤษฎีนำมาตรวจสอบว่า แบบแผนความเจ็บป่วยของคนไทย เป็นอย่างไร เช่นนำแบบจำลอง ของ Igun(1979) ซึ่งกำหนดว่าเมื่อเจ็บป่วย บุคคลจะมีพฤติกรรมแสวงหาบริการอยู่ 11 ขั้นตอนคือ ขั้นประสบ

อาการ ขั้นการรักษาตนเอง ขั้นการสอบถามอาการผิดปกติจากบุคคลสำคัญ ขั้นการประเมินอาการของโรค ขั้นการเข้าสู่บทบาทผู้ป่วย ขั้นการแสดงความห่วงใยมาเยี่ยมตามอาการจากญาติพี่น้อง หรือเพื่อนสนิท ขั้นการประเมินประสิทธิภาพหรือความเหมาะสมของแหล่งรักษา ขั้นการเลือกแหล่งรักษา ขั้นการรักษา ขั้นการประเมินผลการรักษา ขั้นการกลับคืนสู่สภาพปกติและการฟื้นฟูสมรรถภาพ งานวิจัยที่ใช้แบบจำลองนี้เพื่อมาใช้ในการศึกษา พบว่า นำมาใช้ในการศึกษา ในผู้ป่วยโรคมาเลเรีย โรคมะเร็งปากมดลูก และพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติตัวของมารดาที่มีบุตรป่วยเป็นโรคอุจจาระร่วง งานการศึกษาของ อัจฉรา อีระชัย(2529) ได้ทำการศึกษาเรื่องการปฏิบัติตนของมารดาเมื่อบุตรป่วยเป็นโรคอุจจาระร่วง ศึกษาหมู่บ้านหนึ่ง ในจังหวัดตราด พบว่า เมื่อบุตรป่วยเป็นโรคอุจจาระร่วง มารดาจะรักษาบุตรโดยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ที่ใช้มากที่สุดคือ การรักษาบุตรโดยการให้ยาแผนปัจจุบันหรือยาสมุนไพร ในการดูแลเด็ก มารดายังคงให้อาหารเด็กตามปกติไม่มีการงดอาหารแต่จะเปลี่ยนเป็นการให้อาหารอ่อนแทน เมื่อประเมินอาการไม่ดีจึงไปรับบริการที่คลินิกเอกชน และเมื่อประเมินว่าอาการยังไม่ดีขึ้นจึงไปโรงพยาบาล

แนวคิดเรื่องกระบวนการแสวงหาการรักษาพยาบาลของ Christman (1993) ก็ถูกนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาพฤติกรรมกรรมการแสวงหาบริการสุขภาพในประเทศไทย ซึ่งได้กล่าวถึงพฤติกรรมกรรมการแสวงหาการรักษาของบุคคลอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นกระบวนการ เริ่มตั้งแต่ การให้ความหมายต่ออาการ ขึ้นของการมีบทบาทที่เปลี่ยนไปเมื่อความเจ็บป่วยเกิดขึ้น ขั้นตอนการปรึกษาบุคคลใกล้ชิดหรือการส่งต่อโดยบุคคลใกล้ชิด ขั้นตอนพฤติกรรมกรรมการรักษาเยียวยา และขั้นตอนของการประเมินผล เช่นงานศึกษาวิจัยของ จินตนา งามวิทยาพงศ์ (2530) ศึกษา กระบวนการแสวงหาการรักษา เยียวยา เมื่อเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี ป่วยเป็นโรคอุจจาระร่วง จำนวน 51 คน พบเด็กป่วยทั้งสิ้น 29 คนในรอบ 2 เดือน พบเป็นการป่วย 34 ครั้ง คิดเป็นอัตราการป่วย 0.67 ครั้ง/คน/2เดือน โดยพบว่า กระบวนการแสวงหาการรักษาเยียวา จะเริ่มต้นเมื่อเด็กมีอาการถ่ายอุจจาระผิดปกติ และผู้เลี้ยงเด็กให้ความหมายต่ออาการนั้น ซึ่งพบว่า มีการเรียกอาการอุจจาระร่วงได้แตกต่างกันถึง 6 คำ คือลงท้อง ชีบระะ บิด ชาง แพ้น้ำ ผิดอาหาร ในกรณีที่ไม่รู้จักหรือไม่แน่ใจในอาการที่จะปรึกษากับบุคคลในเครือข่ายทางสังคม อันได้แก่บุคคลอื่นในครอบครัว เครือญาติ เพื่อนบ้าน และคนรู้จักกันในชุมชน หลังจากนั้น จะเป็นขั้นการรักษาเยียวา ซึ่งพบเป็นขั้นตอน ขั้นแรกจะรอดูอาการไปก่อน เมื่อไม่หายก็จะแสวงหาการรักษา โดยเปลี่ยนการรักษาไปเรื่อยๆจนกว่าจะหาย วิธีการรักษามีทั้งยากิน ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นยาปฏิชีวนะ รองลงมาเป็นสารละลายทางปาก ยาลดการเคลื่อนไหวของลำไส้ และยาสมุนไพรชนิดต่างๆ ทุกครั้งที่ให้การรักษาโดยวิธีการใดๆ จะมีการประเมินผลการรักษาติดตามด้วยเสมอ

เมื่อพิจารณาจากงานศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแบบแผนการใช้บริการสุขภาพของประชาชนไทยที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่า สนใจและความสำคัญ บริการด้านการรักษาโรคมมากกว่าการป้องกัน และส่งเสริม เมื่อมีการเจ็บป่วยด้วยโรคต่างๆ ไป จะนิยมใช้วิธีการซื้อยามากินเองจากร้านขายยาทุกประเภททั้งที่เป็นร้านถูกกฎหมายและที่เป็นร้านขายของชำที่ขายยาด้วย เป็นอันดับแรก

เสมอ เช่นงานการศึกษาวิจัย เรื่องการเจ็บป่วยและการรักษาของสมาชิกครัวเรือนเกษตรกร (วีระพันธ์ สุพรรณไชยมาตย์ และคณะ 2531) พบว่าเมื่อเกิดความเจ็บป่วยขึ้น เกษตรกรซื้อยารับประทานเอง ร้อยละ 73 ของวิธีการรักษาทั้งหมด การแสวงหาแหล่งรักษาอื่นๆ สัมพันธ์กับความรุนแรงของอาการความเจ็บป่วย งานวิจัยเรื่องพฤติกรรมการณ์ดูแลตนเองของชาวชนบท ศึกษากรณีหมู่บ้านสองแห่งในภาคอีสาน พบจำนวนพฤติกรรมที่พบมากที่สุด คือ พฤติกรรมการใช้ยารักษาตนเอง ร้อยละ 56.6 ซึ่งเป็นยาแผนปัจจุบันมากกว่ายาสมุนไพร โดยชาวบ้านจะรู้ทั้งชื่อยา ราคาและวิธีใช้ตามความคุ้นเคยจากประสบการณ์ รูปแบบการดูแลรักษาตนเองที่พบรองลงมาในการศึกษานี้ ซึ่งพบ รว 1 ใน 4 ของพฤติกรรมการณ์ดูแลตนเองทั้งหมด คือ การปฏิบัติตัวต่างๆ โดยไม่ใช้ยา เช่น การนอนพักผ่อน การนวด การดื่มน้ำร้อน เช็ดตัว ดองอาหารบางประเภท นอกจากนั้น ยังพบอีกว่าเมื่อเกิดความเจ็บป่วยเกิดขึ้นประชาชนเลือกที่จะไม่ทำอะไรเลย ถึงร้อยละ 11.5 ของพฤติกรรมการณ์ดูแลตนเองทั้งหมด งานการศึกษาของ Le Grand and Leuchai (1982) ศึกษาใน 4 หมู่บ้านภาคอีสาน ในตัวอย่างความเจ็บป่วย 1755 ครั้ง ในคาบ 2 สัปดาห์ พบพฤติกรรมการณ์รักษาตนเองเป็นอันดับแรก ถึงร้อยละ 92.4 ของความเจ็บป่วยทั้งหมด ในจำนวนนี้ เป็นการใช้ยารักษาตนเองมากที่สุด คือ ร้อยละ 70.5 รูปแบบพฤติกรรมการณ์รักษาตนเองที่พบมากที่สุดคือการซื้อยารักษาตนเอง

ระดับความเจ็บป่วยที่รุนแรงขึ้น พบว่ามีส่วนสัมพันธ์กับการเลือกใช้ประเภทของบริการสุขภาพ ถ้าเป็นกรณีเจ็บป่วยไม่รุนแรงมักจะซื้อยากินเองหรือรับการรักษาที่คลินิกแพทย์ สำหรับรายรุนแรงมักไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลของรัฐและเอกชน สำหรับอาการของโรคเฉียบพลันมีพฤติกรรมการณ์รักษาที่เฉพาะออกไป คือ ในการศึกษาโรคติดเชื้อเฉียบพลันในเด็ก พบว่า มารดาที่มีบุตรเจ็บป่วยด้วยระบบทางเดินหายใจ มักจะเริ่มด้วยการซื้อยามีขายในหมู่บ้าน มาทดลองใช้ประมาณ 2 วัน ถ้าไม่ดีขึ้นจึงจะเริ่มแสวงหาการรักษานอกบ้าน โดยพบมากเรียงจากมากไปน้อยคือ ไปรักษาที่คลินิก ร้านชำขายยา โรงพยาบาลของรัฐ คลินิกแพทย์เอกชน และร้านขายยาบรรจสุเสร็จ สำหรับพฤติกรรมการณ์แสวงหาการรักษาของโรคเรื้อรัง ก็มีการศึกษาอยู่จำนวนไม่น้อย เนื่องจากมีความซับซ้อน ละเอียดย่อย ขึ้นอยู่กับภาวะความเจ็บป่วยในโรคนั้นๆ ในพฤติกรรมการณ์รักษาของโรคเรื้อรังพบว่า มีความพิเศษ เพราะต้องใช้เวลาในการรักษาที่ยาวนาน พฤติกรรมการณ์รักษา จึงขึ้นอยู่กับหลายเหตุปัจจัย ได้แก่ ผู้ป่วยมีความรู้ถึงความรุนแรงระดับใด เพราะถ้าหาก อาการที่เกิดขึ้นไม่คุกคามต่อการดำเนินชีวิตประจำวันก็อาจเพิกเฉยหรือชะลอการรักษา ถ้าหากว่าอาการของโรคไม่รุนแรงผู้ป่วยยังคงทำงานได้ปกติ แต่อาการที่ปรากฏถูกวินิจฉัยว่าเป็นอาการเริ่มต้นของโรคที่สังคมรังเกียจ เช่นโรคเรื้อรัง ผู้ป่วยจะเกิดความวิตก และรีบเร่งแสวงหาการรักษาทันที 2) การรับรู้ต่อสาเหตุของการเกิดโรคก็เป็นปัจจัยหนึ่งในการกำหนดพฤติกรรมการณ์รักษา ในโรคเรื้อรังที่ผู้ป่วยเชื่อว่าเกิดจากกรรมพันธุ์หรือเกิดจากผลกรรมของครอบครัว โดยเชื่อว่าจะรักษาอย่างไรก็ไม่หายเพราะไม่ใช่โรคแผนปัจจุบัน พฤติกรรมการณ์รักษาจะแปรเปลี่ยนไปตามความเชื่อเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดโรค(ปรีชา อุปโยคิน 2538:42) รูปแบบการเลือกใช้บริการรักษาของผู้เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังใน

ประเทศไทย (วาทีนี บุญชะลิกษ์, 2530)โดยใช้ฐานข้อมูลทุติยภูมิจากโครงการวิจัยเรื่องภาวะความเจ็บป่วยในประเทศไทย ปี 2528 ผู้ป่วยโรคเรื้อรังทั้งสิ้น 2,802 คน พบว่าแหล่งบริการรักษาที่ผู้ป่วยโรคเรื้อรังมุ่งไปมากที่สุด คือ ไปพบแพทย์ ร้อยละ 78.2 รองลงมา ได้แก่การรักษาตนเอง หรือซื้อยากินเอง การเลือกใช้แหล่งบริการแบบแผนโบราณมีน้อยที่สุด ร้อยละ 2.1 สำหรับปัจจัยกำหนดการเลือกใช้บริการพบว่า ปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และศาสนา ที่แตกต่างกันจะมีผลต่อการเลือกใช้แหล่งรักษาที่แตกต่างกัน

สำหรับการศึกษาพฤติกรรมและการแสวงหาบริการในความเจ็บป่วยเฉพาะ ก็มีเช่น แบบแผนพฤติกรรมความเจ็บป่วยของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูก จากการศึกษาผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูก 100รายที่รพ. ราชวิถี ประกอบด้วยพฤติกรรมของการรักษาและแสวงหาการรักษา ซึ่งพฤติกรรมทั้งสอง 2 รูปแบบจะเกิดขึ้นควบคู่กัน โดยที่พฤติกรรมของการรักษาจะเกิดขึ้นก่อน เมื่อไม่หายจึงแสวงหาการรักษาตามมา (ชุติมา หังหิรัญ, 2528)

การแสวงหาการรักษาของผู้ติดเชื้อเอดส์ และผู้ป่วยโรคเอดส์ (รัตนา สำโรงทอง2539) พบพฤติกรรมตั้งแต่ ขึ้นการประสบกับโรคภัย โดยเริ่มจากการดูแลสุขภาพตนเอง โดยผู้ป่วยที่ไม่มีอาการจะชะลอการรักษานานกว่าผู้ป่วยที่มีอาการ โดยพฤติกรรมดูแลสุขภาพจะถูกละเลย ขึ้นที่สอง คือการตรวจซ้ำ เพื่อยืนยันการเป็นโรค ขึ้นที่สามเป็นขึ้นการยอมรับบทบาทผู้ป่วย และเริ่มแสวงหาการรักษาอย่างจริงจัง และขั้นนี้เครือข่ายทางสังคมจะเข้ามามีบทบาท ในการให้สาเหตุของโรค ประเมินความรุนแรง และแสวงหาการรักษามากกว่าผู้ป่วยที่ไม่ได้แสดงอาการ พบว่า การรักษาจะเป็นลักษณะผสมผสาน ระหว่างการแพทย์แผนปัจจุบัน โบราณ การแพทย์พื้นบ้าน นอกจากนั้นยังพบอีกว่า ผู้ป่วยหญิงจะใช้ยา สมุนไพร เพื่อดำเนินการตามความเชื่อของโรคทางประจำเดือน สำหรับความเจ็บป่วยรุนแรง มักไปรักษาด้วยการแพทย์แผนปัจจุบัน ที่สำคัญ ผู้ป่วยมากกว่าครึ่ง ปิดบังการติดเชื้อของตน ละเลยการรักษาสุขภาพ และไม่รีบแสวงหาการรักษาอย่างจริงจัง จนอาการเลวร้ายลง

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจ หรือปัจจัยกำหนดการเลือกแหล่งบริการสุขภาพมีการศึกษาในจำนวนที่มากพอสมควร งานของชุติมา(2529) ศึกษาพฤติกรรมความเจ็บป่วยและปัจจัยกำหนดพฤติกรรมความเจ็บป่วยของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูก พบว่า ปัจจัยกำหนดการตัดสินใจแสวงหาการรักษาพยาบาล คือ การรับรู้ว่าการว่าผิดปกติ บทบาทของบุคคลสำคัญที่มีส่วนช่วยประเมินอาการ สำหรับปัจจัยกำหนดการเลือกแหล่งรักษา พบว่าปัจจัยสำคัญ คือบทบาทของบุคคลสำคัญ ความเชื่อถือในประสิทธิภาพของแหล่งรักษา ความเชื่อเกี่ยวกับสาเหตุการเจ็บป่วยและวิธีการรักษา รวมทั้งการเข้าถึงแหล่งการรักษานั้นๆ ด้านระยะทาง ปัจจัยด้านความรู้มีส่วนสัมพันธ์กับการเลือกแหล่งรักษาพยาบาลน้อยมาก

การศึกษาของ ศรีประภา สมานพันธ์ (2530) ศึกษากระบวนการตัดสินใจในการพาผู้ป่วยมารับบริการทางจิตเวช โดยศึกษาจากญาติผู้ป่วย 24 คนในผู้ป่วย 20 คนพบแบบแผนขั้นตอนการรักษา อยู่ 4 ขั้นตอน คือการรับรู้การผิดปกติ การนิยามความหมาย ขึ้นการปรึกษากับ

ปัญหาเกี่ยวกับสมาชิกที่ใกล้ชิด ขึ้นการจัดการปัญหา เพราะถ้าหากผู้ป่วยไม่เห็นด้วยกับการนิยามของญาติ รวมทั้งระดับความรุนแรงไม่มาก และผู้ป่วยไม่ยินยอม จะทำให้การรักษาล่าช้าไป

การศึกษาลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจและการถูกตีตราที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมความเจ็บป่วย พบว่าการถูกตีตรามีส่วนสัมพันธ์กับพฤติกรรมการขอการรักษา การรักษาเยียวยา และการรับการรักษาอย่างต่อเนื่อง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 รวมทั้งความเชื่อเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการรักษา กับแหล่งบริการสาธารณสุขของรัฐที่ผู้ป่วยกำลังทำการรักษาอยู่ก็สัมพันธ์กับความสม่ำเสมอในการรักษาด้วย (เบญจวิทย์, 2527)

งานการศึกษาของ พรณี อรุณฤทธิเดช (2537) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเข้ารับการรักษาของผู้ป่วยมะเร็งโพรงจมูกในระยะต่างๆ โดยนำปัจจัยที่มีความสำคัญทางทฤษฎีมาวิเคราะห์ จำแนกประเภท และวิเคราะห์แบบขั้นตอน พบปัจจัยที่สามารถนำมาจำแนกการเข้ารับการรักษา ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา รายได้ การมีอาการผิดปกติปรากฏ เช่น มีก้อนโตที่คอ การมีอาการตาเข หรือเห็นภาพซ้อน การมีอาการหน้าชาครึ่งซีก จำนวนแหล่งสถานบริการการแพทย์พื้นบ้าน และการยอมรับการฉายแสง

งานการศึกษาดังกล่าวอาจได้ข้อสรุปที่ใกล้เคียงกัน แม้จะเผชิญปัญหาความเจ็บป่วยที่แตกต่างกันว่า ปัจจัยกำหนดพฤติกรรมแสวงหาบริการสุขภาพ คือ การรับรู้ความรุนแรงของโรค ความเชื่อหรือประสบการณ์ในวิธีการรักษา บทบาทของบุคคลสำคัญ การเข้าถึงแหล่งบริการต่างๆ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องด้านประชากร

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของบุคคลสำคัญโดยเฉพาะครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรม การนั้น มีจำนวนไม่น้อยที่ได้ศึกษาถึงบทบาทของครอบครัว แรงสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรม การดูแลตนเอง และงานการศึกษาวิจัยของไทยหลายชิ้นมีข้อค้นพบที่ยืนยันตรงกัน ดวงกมล จันทรมิตร (2538) ศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลของการใช้กลุ่มช่วยเหลือทางสังคมต่อพฤติกรรม การดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน พบผลที่สอดคล้องว่า ผู้ป่วยที่ได้รับการสนับสนุนจากญาติ ทั้งในด้านอารมณ์ เช่น การใช้คำพูดแสดงถึงความห่วงใย ยกย่อง ให้กำลังใจ ด้านข้อมูลข่าวสาร เช่น การให้คำแนะนำ ในเรื่องการปฏิบัติที่เหมาะสมแก่ผู้ป่วย เช่น การออกกำลังกาย ส่วนด้านความช่วยเหลือ เช่น ช่วยประกอบอาหาร ช่วยงานบ้านที่ต้องใช้แรงมาก ซึ่งจะช่วยทำให้ผู้ป่วยมีกำลังใจและแรงจูงใจ ในการดูแลตนเองที่เหมาะสมได้ เช่นเดียวกับ กรองจิต ชมพูนุสุม (2534; ก-ข) ที่ศึกษาประสิทธิผลของแรงสนับสนุนจากญาติต่อพฤติกรรม การปฏิบัติตัวเพื่อควบคุมโรคเบาหวาน ในกลุ่มผู้ป่วยสูงอายุ ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังการได้รับแรงสนับสนุนจากญาติกลุ่มที่ได้รับโครงการสุขศึกษา ผู้ป่วยมีทัศนคติและการปฏิบัติตัวเพื่อควบคุมโรคเบาหวานเฉลี่ยดีขึ้น มีระดับน้ำตาลในโลหิตลดลง

การศึกษาของ วัฒนะ คล้ายดี (2530; 146) ที่ศึกษาประสิทธิผลของการจัดโปรแกรม สุขศึกษา โดยการสอนผู้ป่วยร่วมกับการใช้แรงสนับสนุนทางสังคมจากญาติผู้ป่วยในผู้ป่วยโรคเบาหวาน พบว่า ญาติหรือครอบครัว ของผู้ป่วย จะมีบทบาทและอิทธิพลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วย โดยพบว่า การปฏิบัติตัวของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ในการควบคุมอาหาร

การออกกำลังกาย การใช้ยา การระวัง การเกิดแผลที่เท้า และการมาพบแพทย์ตามนัดภายหลังการให้ศึกษาในกลุ่มผู้ป่วยที่ได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว จะถูกต้องกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของปทุมพรรณ มโนกุลอนันต์ (2535:ก) พบว่าแรงสนับสนุนทางสังคมจากสมาชิกในครอบครัว เป็นปัจจัยกำหนดพฤติกรรมการดูแลตนเอง ในด้านการควบคุมอาหารและการใช้ยา

ผู้ป่วยที่ได้รับความช่วยเหลือและได้รับแรงสนับสนุนจากบุคคลในเครือข่าย จะมีความร่วมมือในการรักษาความดันโลหิตสูง เพิ่มขึ้น และจากแนวคิดการดูแลตนเอง ขององค์การอนามัยโลก ได้เสนอว่า ความรู้ในระดับครอบครัวเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วย การมีสถานภาพคู่ มีคู่ชีวิต จะมีคนคอยช่วยเหลือคำจูน มีคนคอยให้กำลังใจ ปลอบโยน ผู้ป่วยจะมีความมั่นคงทางด้านอารมณ์ ในกลุ่มคนที่มีคู่ชีวิตจึงมีการสนับสนุนทางสังคมมากกว่าคนโสดหรือที่อยู่คนเดียว(ฉัตรวลัย ไจอารีย์,2533;85)

จิรภา หงษ์ตระกูล (2532)พบว่า ผู้หญิงมีการรับรู้ ถึงการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมสูงกว่าผู้ชาย ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้หญิงมีเครือข่ายทางสังคมมากกว่า ขณะที่ผู้ชาย ต้องแสดงบทบาทของการเป็นผู้นำ มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมจึงน้อยกว่า ทำให้ผู้ชายมีสมาชิกในเครือข่ายทางสังคมจำกัดเฉพาะกับคู่สมรสและผู้ร่วมงาน (Vaux 1985 อ้างในจิรภา:50) นอกจากนั้น งานวิจัยของ Primomo และคณะ1990 อ้างใน เพชรรัตน์ บุตาเขียว พบว่าผู้ป่วยเรื้อรังหญิง ได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากสามีมากกว่าจากสมาชิกในครอบครัวและแหล่งอื่น คู่สมรสเป็นบุคคลสำคัญที่ไว้วางใจ และพบว่า ถ้าบุคคลไม่รับรู้การสนับสนุนจากคู่สมรส การสนับสนุนที่ได้รับจากบุคคลที่ไว้วางใจอื่นก็ไม่สามารถนำมาทดแทนได้ นอกจากนี้ยังพบว่า สมาชิกในครอบครัว ให้การสนับสนุนด้านอารมณ์มากกว่าเพื่อน หรือแหล่งอื่นๆ ส่วนเพื่อนจะให้การสนับสนุนด้านการยอมรับ หรือการรับรองยืนยัน ได้ดีกว่าสมาชิกในครอบครัว นอกจากนั้นยังพบอีกว่า ประเภทของการสนับสนุน ที่แตกต่างกันอาจมีผลต่อสุขภาพด้านร่างกายและจิตใจแตกต่างกัน เนื่องจากบทบาทหน้าที่ที่ไม่สามารถทดแทนได้ นักวิจัยบางคนเสนอแนะว่า การสนับสนุนด้านอารมณ์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากในช่วงที่คนเราอยู่ในภาวะวิกฤติ แต่การสนับสนุนด้านข้อมูล ข่าวสาร คำแนะนำ และการสนับสนุนด้านวัตถุ สิ่งของมักมีความเหมาะสมในช่วงการเปลี่ยนแปลง (Schaefer et al 1981อ้างใน เพชรรัตน์ บุตาเขียว ;4)

จริยาวัตร คมพยัคฆ์ (2532:270) ศึกษาการใช้วิธีการพยาบาลสาธารณสุขต่อความร่วมมือในการรักษาของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ พบว่า แรงสนับสนุนทางสังคมที่ผู้ป่วยได้รับมากที่สุด มาจากคู่สมรสมากที่สุด รองลงมาเป็นบุตร และชัดเจนว่า การให้ความรู้ผู้ป่วยพร้อมกับสมาชิกในครอบครัวผู้เป็นแรงสนับสนุนทางสังคมของผู้ป่วย ทำให้ผู้ป่วยได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลต่อความร่วมมือในการรักษาและการดูแลตนเองของผู้ป่วย

กรองจิต ชมสมุท (2535:89) ที่ศึกษาประสิทธิภาพของแรงสนับสนุนจากญาติต่อพฤติกรรมปฏิบัติตัวเพื่อควบคุมโรคเบาหวานในกลุ่มผู้สูงอายุ ที่คลินิกโรคเบาหวาน โรงพยาบาล

จุฬาลงกรณ์ พบว่า ภายหลังการทดลองผู้ป่วยได้รับแรงสนับสนุนจากญาติเพิ่มมากขึ้นกว่าแต่ก่อน ได้รับโครงการสุขภาพ ในเรื่อง การควบคุมอาหาร การรับประทานยา การออกกำลังกาย การดูแล สุขภาพช่องปาก การดูแลเท้า การตรวจบัสสาวะ และการพบแพทย์

สุวิชา จันทรสุริยกุล (2536:122) ศึกษาประสิทธิภาพของโปรแกรมการดูแลตนเองโดยเน้น การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง การใช้กระบวนการกลุ่มใน การก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องในกลุ่มผู้สูงอายุเกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง มีผลทำให้ผู้สูงอายุมีการ เปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ต่อความรุนแรงของโรคความดันโลหิตสูง การรับรู้ต่อโอกาสเสี่ยงของการเป็นโรค ความดันโลหิตสูง การรับรู้ต่อผลประโยชน์และอุปสรรคในการปฏิบัติตัว เพื่อป้องกันโรคความดัน โลหิตสูงดีขึ้น มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของระดับชีพจร และระดับความดันโลหิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม

ผู้ป่วยที่ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ ส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่ครอบครัว คอยให้การสนับสนุน ในการควบคุมพฤติกรรมสุขภาพ มีแรงจูงใจที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำ งาน วิจัยกึ่งทดลอง ของวัฒนะ คล้ายดีพบชัดเจนว่า ผู้ป่วยที่มีญาติที่ได้รับการให้สุขภาพ และให้การ สนับสนุนที่เหมาะสม จะเป็นผู้ที่ควบคุมความดันโลหิตได้ดีกว่า และมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดีกว่า สอดคล้องกับงานการศึกษาของละมัย ภูริบัญชา (2537) และ จริยวัฒน์ คมพยัคฆ์(2532) ที่พบว่า การให้ความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง แก่ผู้ป่วยและสมาชิกในครอบครัวที่เป็นผู้ให้แรงสนับสนุน ทางสังคมแก่ผู้ป่วย เป็นวิธีการที่ดีที่สุดที่จะส่งผลให้เกิดความร่วมมือในการรักษา

2.4.5 พฤติกรรมบุคลากรในการให้บริการสาธารณสุข

มีการศึกษาทั้งหมดอยู่ 47 เรื่องที่เป็นการศึกษาพฤติกรรมของบุคลากรทางการแพทย์ เป็น ที่น่าสนใจว่า การศึกษาพฤติกรรมของบุคลากรที่ให้บริการสาธารณสุข ส่วนใหญ่ มักจะศึกษาใน กลุ่มพยาบาลในบริบทงานต่างๆ รองลงมา เป็นการศึกษาในกลุ่มเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยตำบลและ ผดุงครรภ์ อาสาสมัครสาธารณสุข ครูในโรงเรียน ส่วนการศึกษาในกลุ่มแพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ และเภสัชกร มีค่อนข้างน้อย

ประเด็นที่มีการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเรื่องการศึกษาปัญหาสุขภาพจิต ความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงาน ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน การรับรู้ต่อบทบาท ความรู้ ทัศนคติของบุคลากรต่อ โครงการสาธารณสุขหรือปัญหาสาธารณสุขต่างๆ ปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจและจิตวิทยาที่ส่งผล ต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและไร้ประสิทธิภาพของบุคลากร ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การทำงานของบุคลากร กระบวนการตัดสินใจในการให้ยาปฏิชีวนะของแพทย์ และการประเมิน ประสิทธิภาพการให้บริการของบุคลากร โดยกลุ่มบุคคลที่มักจะมีการศึกษามากที่สุด มักเป็นกลุ่ม พยาบาล ซึ่งมุ่งหวังให้การศึกษาส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ การศึกษาปัญหาเพื่อมุ่ง แก้ไขปัญหาสุขภาพจิต หรือความเครียดของบุคลากรสาธารณสุข

การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมในการให้บริการสาธารณสุขของบุคลากรนั้น เป็นที่น่าสนใจว่า ประเด็นการศึกษาที่เกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ของผู้ให้บริการ และผู้รับบริการไม่พบเลย ในประเด็นการ

ศึกษานี้มีความสำคัญ ในการเพิ่มประสิทธิภาพปฏิบัติงานของบุคลากรสาธารณสุข ที่จะทำหน้าที่ในการส่งข้อมูลด้านสุขภาพ อิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วยได้

การศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจในเชิงนโยบายทางด้านสาธารณสุข มีน้อยหรือแทบไม่มีให้ปรากฏเลย ซึ่งจะเป็นประโยชน์มากในการทำความเข้าใจแบบแผน และกระบวนการตัดสินใจของผู้กำหนดนโยบาย

ส่วนการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการด้านสุขภาพ พบ 13 เรื่อง ที่เป็นการศึกษาบทบาทของประชาชนในการเข้าร่วมในโครงการสุขภาพ เช่น การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานสาธารณสุขมูลฐาน บทบาทของครูในงานสาธารณสุขมูลฐาน ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมของประชาชน บทบาทของผู้สูงอายุในงานสาธารณสุขมูลฐาน

งานวิจัยประเมินผล โครงการสุศึกษาและโครงการพฤติกรรมสุขภาพ (Programme evaluation) พบในจำนวนที่น้อยมาก เช่นการศึกษาประเมินผลระบบส่งต่อผู้ป่วยระหว่างคลินิกเอกชนกับโรงพยาบาลของรัฐ การศึกษาประสิทธิภาพของกองทุนยา โครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ชุมชนบำบัด: การฟื้นฟูสมรรถภาพ การวิจัยติดตามและประเมินผลงานสุศึกษาโครงการสาธารณสุขควบคุมโรคตับอักเสบจากเชื้อไวรัสบี การศึกษาวิจัยในประเด็นนี้เพื่อมุ่งประเมินความสำเร็จหรือความล้มเหลวของโครงการสุศึกษาและ/หรือโครงการที่มุ่งปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ เช่น โครงการรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หรือโครงการสุศึกษาที่ดำเนินงานโดยกระทรวงสาธารณสุข หรือหน่วยงานอื่น เช่น โครงการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัย โครงการรณรงค์ทางสังคม วัฒนธรรมเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมทางเพศเพื่อป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ โครงการรณรงค์เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ฯลฯ เป็นต้น

2.5 สรุปและอภิปราย

หากมองอย่างกว้างๆ อาจกล่าวได้ว่า งานวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพในรอบ 2-3 ทศวรรษที่ผ่านมาส่วนใหญ่ จะเป็นการวิจัยด้านพฤติกรรมเจริญพันธุ์และวางแผนครอบครัว พฤติกรรมสุขภาพของบิดามารดา พฤติกรรมป้องกันสุขภาพ พฤติกรรมเจ็บป่วยและการแสวงหาการรักษาพยาบาล รวมทั้งการใช้บริการสาธารณสุขของรัฐ ตามลำดับ พฤติกรรมสุขภาพด้านอื่นๆ ยังมีการศึกษาวิจัยค่อนข้างจำกัด นอกจากนั้น งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเชิงอรรถอธิบาย (descriptive study) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร ที่อธิบายคุณลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคมและประชากรของกลุ่มตัวอย่างโดยขาดทฤษฎีที่แน่ชัด การนำทฤษฎีมาใช้เป็นกรอบแนวคิดหรือสมมติฐานยังไม่กว้างมากนัก ทฤษฎีที่นำมาใช้แพร่หลายในการวิจัยและวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา ได้แก่ KAP (ความรู้และทัศนคติ เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมสุขภาพ) และ HBM (Health Belief Model) ซึ่งอธิบายว่า พฤติกรรมสุขภาพมีผลต่อความเชื่อด้านสุขภาพเป็นส่วนใหญ่ ส่วนแนวคิดเชิงทฤษฎีทางสังคมวิทยา จิตวิทยา และมานุษยวิทยา อื่นๆ ยังไม่ค่อยแพร่หลายมากนัก นอกจากนั้น ผลงานวิจัยเหล่านี้ ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนและนโยบายด้านการจัด

บริการสาธารณสุข และงานสุขศึกษาอย่างค่อนข้างจำกัด ยกเว้นการวิจัยด้านพฤติกรรมสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับภาวะเจริญพันธุ์ และการวางแผนครอบครัว ซึ่งได้ใช้ประโยชน์ในการวางแผนประชากร และงานวางแผนครอบครัวแห่งชาติจนประสบความสำเร็จ

กรอบการศึกษาวิจัยเน้นการศึกษาตัวแปรในระดับบุคคล เพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความเชื่อด้านสุขภาพ การศึกษา ที่มุ่งอธิบาย บริบททางสังคม วัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลง หรือแตกต่างกันที่ส่งผลอย่างสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพ ยังมีการศึกษาน้อยมาก

ถ้ามองในเชิงการวิจัยในระบบสาธารณสุข งานวิจัยพฤติกรรมสุขภาพส่วนใหญ่เป็นการศึกษาพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนทั่วไปของผู้ป่วยและผู้ให้บริการสาธารณสุขประเภทต่างๆ เป็นต้น ส่วนพฤติกรรมของบุคลากรสาธารณสุข หรือผู้ให้บริการตลอดจนการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานสาธารณสุขนั้นว่ายังมีน้อยมาก สำหรับประเภทของการวิจัยที่ผ่านมาส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณมากกว่าการวิจัยเชิงคุณภาพ นอกจากนี้งานวิจัยเชิงปฏิบัติการและการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory research) ที่มีเป้าหมายเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพนั้นว่าแทบจะไม่มีเลย

นักวิจัยพฤติกรรมสุขภาพ ในฐานะปัจเจกบุคคล (individual) สามารถเลือกเดินหรือเลือกศึกษาพฤติกรรมที่ตนเองให้ความสนใจได้อย่างอิสระ อย่างไรก็ตาม ขณะที่ทรัพยากรหรืองบประมาณด้านการวิจัยของประเทศมีอยู่อย่างจำกัด แผนพัฒนาสาธารณสุข ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดลำดับความสำคัญของกลุ่มพฤติกรรมที่กำลังเป็นปัญหาสุขภาพที่มีความสำคัญ ทั้งในแง่ความกว้างขวาง ความรุนแรงของปัญหา (magnitude and severity) อีกทั้งโครงสร้างเศรษฐกิจ สังคม และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกันอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากภาวะการไร้พรมแดนที่กำลังสืบคลานเข้ามาสู่โลกเสรี อย่างมิสามารถสกัดกั้นได้ การมีเป้าหมายหรือทิศทางที่ถูกต้อง ย่อมเป็นแนวทางให้นักวิจัยสามารถศึกษาวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติได้มากกว่า ที่จะศึกษาวิจัยอย่างไร้ทิศทางดังที่เคยปฏิบัติกันมาในอดีต อย่างไรก็ตาม นโยบายและแผนการวิจัยพฤติกรรมสุขภาพแห่งชาติที่ได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการด้วยกัน นอกเหนือจากความกว้างขวาง และความรุนแรงของสภาพปัญหาดังได้กล่าวมาแล้ว องค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ องค์ความรู้ (Body of knowledge) เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ในสังคมไทยมีมาน้อยเพียงใด มีผู้ใดศึกษาวิจัยไว้ที่ไหนบ้าง ได้ผลเป็นอย่างไร (State of the art) ซึ่งจำเป็นที่หน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับชาติจะต้องเริ่มดำเนินการอย่างจริงจังในเรื่องนี้ เพื่อที่จะนำมาประกอบการพิจารณาในการวางแผน และนโยบายวิจัยระดับชาติอย่างชัดเจน

2.5 ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยพฤติกรรมสุขภาพต่อไป

1. เนื่องจากโครงสร้างทางอายุ ของประชากรเปลี่ยนแปลงไปในทาง ที่อัตราส่วนของผู้อยู่ในวัยแรงงานและวัยสูงอายุเพิ่มสูงขึ้น ขณะที่การอยู่รอดในเด็กไทยมีปัญหาน้อยลง ดังนั้นพฤติกรรมสุขภาพของประชากรในวัยแรงงาน และวัยสูงอายุ ควรจะได้รับความสนใจสูงขึ้นขณะเดียวกันแบบแผนปัญหาโรคร้ายไข้เจ็บ ก็เปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ โรคไม่ติดต่อซึ่งส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมที่จะเป็นปัญหามากขึ้น ดังนั้นควรจะได้มีการศึกษาวิจัยมากขึ้นด้วย

2. ขณะที่โครงสร้างทางเศรษฐกิจของสังคมไทยมีแนวโน้มเปลี่ยนจากโครงสร้างของสังคมเกษตรกรรม ไปสู่โครงสร้างของสังคมเกษตรกรรม ไปสู่โครงสร้างทางสังคมอุตสาหกรรม อันมีผลกระทบต่อโครงสร้างของครอบครัว อันเนื่องจากการย้ายถิ่นของผู้อยู่ในวัยแรงงาน ครอบครัวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะเหลือแต่ผู้สูงอายุกับเด็ก พฤติกรรมการดูแลสุขภาพเด็กของผู้สูงอายุ พฤติกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ พฤติกรรมสุขภาพของผู้ดูแลเด็กที่เกี่ยวข้องกับโรคอุจจาระร่วง โรคทางเดินหายใจ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของประชากรในวัยเด็กยังคงเป็นเรื่องที่ควรแก่การศึกษาวิจัย

3. พฤติกรรมสุขภาพ ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิตของวัยแรงงาน ที่อพยพย้ายถิ่นจากชนบทไปทำงานในโรงงานต่าง ๆ ในเขตเมือง ควรได้รับความสนใจโดยเฉพาะพฤติกรรมสุขภาพที่เกิดจากการปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมใหม่ในเขตเมือง ปัญหาสภาพแวดล้อมและความปลอดภัยของอาชีพแรงงาน ในโรงงานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของแรงงานน่าจะได้รับความสนใจเพิ่มขึ้น

4. เนื่องจากแรงงานไทย อพยพไปทำงานในต่างประเทศเป็นจำนวนมาก และเกิดปัญหาสุขภาพรุนแรงถึงขั้นโหลตาย ซึ่งกำลังหาข้อยุติเกี่ยวกับสาเหตุที่แท้จริงอยู่ อย่างไรก็ตามการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสาเหตุดังกล่าว ส่วนใหญ่นำการวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์มากกว่าด้านพฤติกรรม ซึ่งความจริงแล้วน่าจะมีความเป็นไปได้สูงที่สาเหตุด้านการแพทย์ที่มีผลต่อโหลตายนั้น อาจมีต้นเหตุจากพฤติกรรมสุขภาพอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ ดังนั้นการศึกษาด้านพฤติกรรมสุขภาพของแรงงานไทยในต่างแดน ควรศึกษาทั้งด้านพฤติกรรมสุขภาพและระบาดวิทยาควบคู่กันไปด้วยการศึกษาด้านพฤติกรรมอาจนำไปสู่ข้อยุติหรือการค้นพบเหตุปัจจัยด้านการแพทย์ ที่สามารถอธิบายสาเหตุการโหลตายได้รวดเร็วขึ้นก็เป็นได้

นอกจากนั้นผลการศึกษาวิจัยยังสามารถนำไปใช้วางแผนนโยบายและแผน ที่เกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของแรงงานเพื่อป้องกันและส่งเสริมสุขภาพ และควบคุมปัญหาโหลตายของแรงงานไทยในต่างแดนให้ชัดเจนได้อีกด้วย

5. เนื่องจากเอดส์ซึ่งเป็นปัญหาสาธารณสุขที่ยิ่งใหญ่ระดับนานาชาติ และกำลังจะกลายเป็นสาเหตุการตายที่สำคัญของประชากร ในวัยเจริญพันธุ์ (Sexually active population) เท่านั้น แต่ยังมีส่งผลถึงการตายในวัยเด็กอันเนื่องมาจากการติดต่อของ AIDS สามารถแพร่จากมารดาสู่ทารกในครรภ์ และในระยะให้นมบุตรได้ ดังนั้นพฤติกรรมทางเพศของผู้ที่อยู่ในวัยเจริญพันธุ์ โดยเฉพาะ

อย่างยิ่งวัยแรกเริ่มเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์ คือระยะวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่ต้องการเรียนรู้ทดลองสิ่งแปลกใหม่ในชีวิต จึงควรได้รับความสนใจเป็นพิเศษ

6. จากผลการศึกษาวิจัยหลายเรื่องได้ข้อสรุปตรงกันว่า เมื่อประชาชนเจ็บป่วยโดยเฉพาะเจ็บป่วยเล็กน้อย เขาจะพยายามหาวิธีการเยียวยาตนเองก่อนที่จะมาใช้บริการสาธารณสุขของรัฐ ประกอบกับโครงสร้างของระบบสาธารณสุขไทยมีโครงสร้างที่เป็นพหุลักษณะ กล่าวคือมีทั้งการแพทย์แผนไทยควบคู่กับการแพทย์แผนตะวันตก การรักษาแผนไทยโอกาสที่ผู้ป่วยจะมีส่วนช่วยดูแลตนเองดูเหมือนจะมากกว่าการแพทย์แผนตะวันตก ที่มุ่งเน้นให้ประชาชนต้องพึ่งแพทย์อยู่เสมอ ดังนั้นพฤติกรรมและการดูแลสุขภาพของตนเอง (Self-care behavior) ตลอดจนคุณภาพของการดูแลตนเอง (Quality of self-care) น่าจะได้รับความสนใจเป็นพิเศษ

7. ในระบบการแพทย์แผนตะวันตกประชาชนถูกปลูกฝังให้ต้องพึ่งแพทย์ หรือพึ่งสถานบริการสาธารณสุขเมื่อเจ็บไข้ได้ป่วย ขณะที่ประชาชนไม่สามารถตัดสินใจว่าแพทย์ผู้ใดรักษาเก่ง ดูแลดีคุณภาพการรักษาพยาบาลเป็นอย่างไร ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพบริการ (Quality of Care) โดยการศึกษาพฤติกรรมของแพทย์และพยาบาลในการให้การรักษายาบาลผู้ป่วย ทั้งในโรงพยาบาลของรัฐและเอกชน รวมทั้งพฤติกรรมของบุคลากรสาธารณสุข ในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและส่งเสริมสุขภาพของประชาชนอีกด้วย เป็นเรื่องสำคัญที่ยังไม่มีผู้ใดให้ความสำคัญและเอาใจใส่มาก่อน การศึกษาดังกล่าวควรศึกษาคุณภาพของบริการโดยรวมถึงปัจจัยด้านสังคมจิตวิทยา และพฤติกรรมผู้ให้บริการ (Patients compliance) รวมทั้งพฤติกรรมของบุคลากรสาธารณสุข ในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและส่งเสริมสุขภาพของประชาชนอีกด้วย

8. ในทุกสังคมเพศหญิงจะเป็นเพศที่ด้อยโอกาสมากกว่าเพศชาย ทั้งที่สังคมกำหนดบทบาทให้ผู้หญิงหรือแม่ และพี่สาวคนโตของครอบครัวต้องทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลสุขภาพของสามี และของสมาชิกของครอบครัว ขณะเดียวกันบทบาทสังคม (Social role) ที่กำหนดเช่นนี้อาจเป็นอุปสรรคทำให้ผู้หญิงไม่สามารถเข้าถึง (access to health service) บริการสาธารณสุขได้ หรือเข้าถึงบริการสาธารณสุขได้ล่าช้ากว่าที่ควรจะเป็น การศึกษาพฤติกรรมสุขภาพของผู้หญิงตั้งแต่พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิต พฤติกรรมสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับภาวะเจริญพันธุ์ (Women's reproductive infection)

9. การประเมินผลโครงการระดับชาติ ที่ต้องงบประมาณและทรัพยากรเป็นจำนวนมากศาลจำเป็นต้องมีการประเมินว่าได้ผลคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่ การประเมินผลโครงการระดับชาติเช่นนี้ ไม่ควรประเมินเมื่อเสร็จสิ้นโครงการเพียงประการเดียวเพราะหากพบว่าโครงการประสบความสำเร็จล้มเหลวก็ไม่สามารถแก้ไขได้ทันเวลาที่ เพราะได้ใช้ทรัพยากรไปจนหมดสิ้นแล้ว ดังนั้นควรจะเริ่มประเมินตั้งแต่ก่อนเริ่มโครงการ (ประเมินทฤษฎี) ขณะดำเนินการ (Process evaluation) เมื่อสิ้นสุดโครงการ (Output evaluation) และผลกระทบของโครงการ (Impact evaluation) ในช่วงที่ประเมินกระบวนการดำเนินการหากพบข้อบกพร่อง ควรดำเนินการแก้ไขให้ทันเวลาที่เพื่อมิให้ผลได้

(output) ของโครงการต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ในแผนของโครงการ ซึ่งจะมีผลกระทบ (impact) ต่อเป้าหมายระยะยาวของพฤติกรรมสุขภาพหรือการยกระดับสุขภาพของประชาชนในขั้นสุดท้าย

10. การวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ให้บริการ ผู้มีส่วนกำหนดนโยบาย ผู้บริหาร ยังมีน้อย บุคคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการสุขภาพ ย่อมมีส่วนสำคัญต่อประสิทธิภาพการดำเนินโครงการด้านสุขภาพต่างๆ การวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจ ปฏิสัมพันธ์และความเห็นทางทางสังคมระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ เป็นประเด็นที่น่าสนใจ

เอกสารอ้างอิง

- Kasl, S & Cobb, S (1966 a) Health behavior, illness behavior an sick role behavior : I
Health and illness behavior, Archieves of Environmental Health ,12(2) 246-264
- WHO/SEARO . Concept of Health Behavior Research, SEARO Regional Health Paper
No. 13 New Delhi 1986
- วิโรจน์ ตั้งเจริญเสถียร 2539 ทุกข์ สมุทัย ในระบบสาธารณสุข และหลักประกันสุขภาพคนไทย
สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
- อรรถัย รวยอาจิณ 2539 พฤติกรรมสุขภาพ การวิจัยที่ไร้ทิศทางของระบบสาธารณสุขไทย วารสาร
สังคมศาสตร์การแพทย์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 2539 หน้า 30-41

บรรณานุกรม

กชกร ศรีสัมพันธ์	บทบาทของสมาชิกครอบครัวที่มีต่อพฤติกรรมในการเผชิญปัญหาของคนที่พิการ	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2537
กนกพร สุคำวัง	ผลของการสอนอย่างมีแบบแผนต่อภาวะเครียด ความวิตกกังวล และพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียด ใน ไอ.ซี.ยู. ของผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาด้วยการผ่าตัดเปิดเข้าไปในหัวใจ	การพยาบาลอายุรศาสตร์ และศัลยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหิดล	2527
กนกพรณ กัลยาณสูตร	การวิเคราะห์แนวทางการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดให้โทษในระบบคุมประพฤติผู้ใหญ่	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2532
กนกรัตน์ สุชะวันนะ	ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโรคเอดส์กับความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของหญิงโสเภณี : กรณีศึกษาที่หน่วยควบคุมการโรค อ.หาดใหญ่ ศูนย์กามโรค เขต 12 สงขลา	คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2533
กมลรัตน์ แซ่ตั้ง	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการคุมกำเนิดกับบรรทัดฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมการเจริญพันธุ์ของสตรีระยะโหนดบุตร : ศึกษาเฉพาะสตรีที่มารับบริการในโรงพยาบาลชุมชน เขตจังหวัดขอนแก่น	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532
กมลรัตน์ ศุภวิจิตพัฒนา	ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคม และปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคมกับการปฏิบัติตนด้านสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2533
กมลารณ เสราดี	วัฒนธรรมความเชื่อเกี่ยวกับคุณค่าของพืชผักพื้นบ้านภาคเหนือ	สังคมศาสตร์มหาบัณฑิต มานุษยวิทยาประยุกต์	มหาวิทยาลัยมหิดล	2536
กมลีน สาตรา	ความเข้มแข็งในผู้สูงอายุ : ศึกษากรณีผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คนชรา บ้านธรรมบวรณ์ จังหวัดนครราชสีมา	จิตวิทยาคลินิก		2531
กรแก้ว กอวัฒนา	ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการขอการรักษาของผู้ป่วยโรคปอด	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2531
กรรณิกา พิริยะจิตร	การศึกษาาระบาดวิทยา เรื่องอันตรายจากสารบอแรกซ์ที่คุกคามต่อสุขภาพประชาชนชาวกรุงเทพฯ	วิทยาการระบาด ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล	2530
กรรณิกา ยุภามาศ	การศึกษาความรู้ ทัศนคติ ลักษณะทางระบาดวิทยาและการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดาของมารดาหลังคลอดที่มารับบริการอนามัยครอบครัว ในโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี	คณะแพทยศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหิดล	2529
กรรณิการ์ กันธิรักษา และ เกสรา ศรีพิชญากา	ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพและปัจจัยบางประการกับระยะเวลาในการเลี้ยงดูบุตรด้วยนมมารดาในมารดาที่คลอด ณ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่	Medical sciences Clinical sciences	มหาวิทยาลัยมหิดล	2533
กรรณิการ์ ปิยะธนวนค์	ผลกระทบต่ออัตราการตายของเด็กและทารก : กรณีหมู่บ้านสวนป่าและนอกหมู่บ้านสวนป่า	คณะเศรษฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2527
กรองจิตต์ เมืองวุฒิ	วัฒนธรรมและค่านิยมของครอบครัวผู้ป่วยจิตเวชในภาคเหนือที่มีผลต่อการเลือกวิธีการบำบัดรักษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรง	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2537

กรองจิตร์ ชมสมุทร	พยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ประสิทธิผลของแรงสนับสนุนจากญาติต่อพฤติกรรมการปฏิบัติตัวเพื่อควบคุมโรคเบาหวานในกลุ่มผู้ป่วยสูงอายุ ที่คลินิกโรคเบาหวาน โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2535
กระทรวงสาธารณสุข	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาที่มีผลต่อพฤติกรรมของมารดาเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อเฉียบพลัน ระบบหายใจในเด็ก เขตชุมชนบางเขน กรุงเทพฯ		กองวันโรค กรมควบคุมโรค ติดต่อ กระทรวง สาธารณสุข	2533
กรุณา ศิริบุญญา	อิทธิพลของความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกคนต่อผลสำเร็จในการลดน้ำหนักของสตรีวัยกลางคน	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาโภชนาวิทยา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2535
กฤตยา แสงเจริญ	หมอลำผีฟ้า : ผู้รักษา	จิตวิทยาคลินิก		2527
กฤษณา จำเริญศรี และคณะ	การศึกษาภาวะโภชนาการของเด็กวัยเรียนที่ยากจนในจังหวัดภาคกลางของประเทศไทย	ภาควิชาเคมีคลินิก คณะ เทคนิคการแพทย์	มหาวิทยาลัย มหิดล	
กฤษณี สร้อยอนุสรณ์	พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการใช้สมุนไพรในโครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร	กศม. วิชาเอกสุขศึกษา	มศว.ประสานมิตร	2537
กลิ่นจันทร์ เขียวเจริญ	ประสิทธิผลของการจัดโปรแกรมสุขศึกษา ต่อพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ของเกษตรกร ในอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2533
กษมา บิลมาศ	ผลของจินตนาการเกี่ยวกับผลของการลดน้ำหนักที่มีต่อพฤติกรรมลดน้ำหนักของสตรี			
กษมา โรจนนิล	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการวางแผนครอบครัวของทหารอากาศไทย	ประชากรศึกษา		2534
กอบแก้ว คุตตวิธ	ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสม่ำเสมอในการรักษาของผู้ป่วยวัณโรคปอด	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2527
กัญจนา ตีวิเศษ	การศึกษาทางระบาดวิทยาและปัจจัยเสี่ยงของการเป็นโรคพยาธิใบไม้ในตับ อำเภอวัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรี	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาวิชาเอกโรคติดต่อ	มหาวิทยาลัย มหิดล	2535
กัญจนา ศรีนวล	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของพระภิกษุในจังหวัดราชบุรี	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกสุขศึกษา		2536
กัญจนา ศุภจรรยา	การมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมกองทุนยาและเวชภัณฑ์ประจำหมู่บ้านการศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านแห่งหนึ่งในแถบภาคเหนือตอนบน	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2527
กัญญา บุญช่วย	ประสิทธิผลของการควบคุมตนเองที่มีต่อการงดสูบบุหรี่ ของคนงานชายในวชิระพยาบาล	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2535
กัตติกา พงษ์ศิริ	การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนนายสิบทหารบกที่จังหวัดลพบุรี	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย มหิดล	2536
กัลวดี กนกพัฒนางกูร	ภาวะสุขภาพจิตของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมประเภทการผลิตภัณฑ์โลหะขั้นมูลฐานในเขตจังหวัดสมุทรปราการ	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2531
กาญจนา ตั้งชลทิพย์ และมะลิวิไลนันทชัย	ระบบความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมการรักษาโรคกระดูกด้วยระบบการแพทย์แผนโบราณ	Medical sciences Internal Medicine		2534

กาญจนา สุขแก้ว	ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิสัมพันธ์ที่ดีของครอบครัวกับการปฏิบัติตนด้านสุขภาพของมารดาหลังคลอด : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลในจังหวัดพิษณุโลก	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2533
ก่าโลรัตน์ เย็นสุจิตร์	ประสิทธิผลของโครงการค่ายเยาวชนและการเสริมแรงเพื่อการงดสูบบุหรี่ ในนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กรุงเทพมหานคร	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2534
กั้งแก้ว เกษโกวิท และคณะ	หมอพื้นบ้านและการดูแลสุขภาพตนเองของชาวบ้านอีสาน : กรณีศึกษา	รายงานการวิจัย		2536
กิจวัฒน์ ผุสดี	พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์จากการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขของพยาบาลโรงพยาบาลจังหวัดลำพูน	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2537
กิตติญา ช่อมมณี	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ และความตั้งใจที่จะปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย	ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาประชากรศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2536
กุนทร ก้องสมุทร	การรับรู้บทบาท และการปฏิบัติงานอนามัยแม่และเด็กของหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสุขภาพโรงพยาบาลชุมชนภาคกลาง	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาศาสนาสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532
กุนทลี กรภิณโณภาพ	ทัศนคติต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตร ของหญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์ในคลินิกฝากครรภ์โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	สาขาวิชาจิตวิทยาการ ศึกษาและการแนะแนว		
เกษร ลักษิตานนท์	ประสิทธิผลของการให้แรงสนับสนุนทางสังคมจากสามีต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา	สาธารณสุข สาขา สุศึกษา		2532
เกษร สำเภาทอง	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในการส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันโรคข้อเข่าเสื่อมของผู้สูงอายุชมรมผู้สูงอายุ โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดปทุมธานี	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกสุศึกษา		2536
เกียรติยศ เอี่ยมคงเอก	ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้สึกเจ็บป่วยของคนงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสมุทรปราการ	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล	2527
เกียรติศักดิ์ พันธลำเจียก	การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับผลที่ได้รับจากการใช้สื่อเพื่อการรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต เวชניתัน	มหาวิทยาลัยมหิดล	2536
แก้วตะวัน ด่วนชะเอม	ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ เจตคติกับการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเอดส์ของหญิงมีครรภ์ที่มาฝากครรภ์ โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดปทุมธานี	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต เจริญพันธุ์และวางแผน ประชากร	มหาวิทยาลัยมหิดล	2536
โกสม นัยรุ่งเรือง	การวิเคราะห์องค์ประกอบของแบบวัดความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกคนด้านสุขภาพ	ชีวสถิติ	มหาวิทยาลัยมหิดล	2533
โกทย์ นิสดล	การศึกษาเปรียบเทียบ การนำประสบการณ์การเรียนรู้ทางด้านสุขศึกษาในโรงเรียน ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนในและนอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล จังหวัดสุรินทร์	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2534
ชนิษฐา มณีเรืองเดช	ปัจจัยที่มีผลต่อการมารับการรักษาไม่สม่ำเสมอของผู้ป่วยวัณโรคปอดในจังหวัดสระบุรี	โรคติดเชื้อ	สาธารณสุขศาสตร์	2529
คงพร คงชาตรี	การเปรียบเทียบทัศนคติต่อโรคเอดส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัด	กศม. วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา	มศว.ประสานมิตร	2536

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	สุพรรณบุรี ความรู้ การรับรู้และพฤติกรรมการใช้สารพาราควอตของ เกษตรกรจังหวัดเลย	รายงานการวิจัย		2534
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	การป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อเฉียบพลันของระบบหายใจใน เด็กชุมชนเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2533
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ ในตับของประชาชนในเขตสุขาภิบาล อำเภอท่าอุเทน จังหวัด นครพนม	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2534
คณิงนิตย์บุญมี	ผลของการพยาบาลที่สอดคล้องกับวิธีการเผชิญภาวะเครียดต่อปฏิ กริยาตอบสนองภาวะเครียดก่อนผ่าตัดของผู้ป่วยเด็กวัยเรียน		บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	2532
คมสรพ์ บุญยสิงห์ และ คณะ	แนวความคิดเกี่ยวกับสุขภาพของประชาชน ในแง่ของทัศนคติ ชุมชน	Medical sciences Dentistry	Dental Public Health	2527- 2527
คมสัน พลศรี	ผลกระทบของการศึกษาที่มีผลต่อการใช้การคุมกำเนิดของสตรี ชนบทในประเทศไทย	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัย มหิดล	2528
เครือวัลย์ ภูพานวัตร และ วิไลวัลย์ กฤษณะภูติ	บริบทนิสัยของชาวชนบทอีสาน : ศึกษาเฉพาะกรณี บ้านหินลาด ตำบลบ้านลือ อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น	รายงานวิจัย		2528
งานสุศึกษา กองส่งเสริม พลศึกษาและสุขภาพ	ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติ ในเรื่องโภชนาการนักกีฬา			2535
งามนิตย์ รัตนานุกูล	การปฏิบัติคุมกำเนิดในสตรีตั้งครรภ์ไม่ปรารถนา		โรงพยาบาลราม ธิบดี	2528
จงบกล ทองโถม	กระบวนการตอบสนองต่อการติดเชื้อเอชไอวี : ศึกษาเฉพาะกรณี ผู้ติดเชื้อเสียดูดชนิด	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2533
จงบกลนี น้าบุญจิตต์	ผลการออกกำลังกายแบบสตีปแอโรบิคและการเดินแอโรบิคที่มี ต่อความอดทนของระบบไหลเวียนโลหิตและเปอร์เซ็นต์ไขมันของ ร่างกาย	ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการส่งเสริม สุขภาพ	มหาวิทยาลัย มหิดล	2537
จงบจิต วรมนินทร์	ผลของการใช้กระบวนการสัมพันธภาพแบบตัวต่อตัวเพื่อการ รักษาที่มีต่อพฤติกรรมของผู้ป่วยจิตเวช	สาขาวิชาการบริหาร พยาบาล		
จงบรักษ์ ศุภกิจเจริญ	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับตนเอง สัมพันธภาพ ในครอบครัวและพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดในผู้ป่วยสูงอายุ	การพยาบาลอายุรศาสตร์ และศัลยศาสตร์	มหาวิทยาลัย มหิดล	2527
จงบรยา นาคหมื่นไวย	ผลของการให้สุขศึกษาร่วมกับการให้การสนับสนุนของครูและบิดา หรือมารดาที่มีต่อพฤติกรรมป้องกันการเป็นท่อนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2530
จงบรยพร กาญจนโชติ	การปรับตัวและสุขภาพจิตของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้	การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	2536
จงบรสิริ เอี่ยมละออ	ปัจจัยที่สัมพันธ์กับระดับความเครียดของนักศึกษาวิทยาลัย พยาบาลและผดุงครรภ์ สังกัดกรมอนามัยในเขต 7 และส่วน กลาง	จิตวิทยาคลินิก		2534
จงบรินทร์ ศรีสุวรรณ	เจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดลำพูนต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	วิชาเอกสุศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	

จรรยา ดนูวิสัย	ลักษณะทางสังคมของผู้ป่วยโรคประสาท : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมา	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2530
จรัสรัตน์ เนาวจำเนียร	ทัศนคติของผู้บริหารต่อการสร้างภูมิคุ้มกันการพึ่งยาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2534
จันทนา สุวรรณอาสน์	สุขภาพจิตของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2532
จันทร์ โกศล	สุขภาพจิตของพยาบาลเทคนิคที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจิตเวชในประเทศไทย	การศึกษาคูชภูมิตัดและการศึกษามหาบัณฑิตวิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2529-2530
จันทร์จิรา ภูทองเกษร	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียดของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม ภาควิชาจิตวิทยา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2536
จันทร์ฉาย หวันแก้ว	ปัญหาการใช้แว่นตาของผู้ป่วยหลังผ่าตัดต่อกระจก	สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยกรรม	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2534
จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์	ประสิทธิภาพการสอนสุขศึกษาในคลินิกสุขศึกษาแก่ผู้ป่วยที่มารับการผ่าตัดก่อนที่เต้านมในโรงพยาบาลศิริราช	สุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2528
จามรี สุพันธ์วิเศษ	อาหารมังสวิรัต : ความเชื่อและพฤติกรรมของผู้บริโภค กรณีศึกษาชุมชนปทุมโคก อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม	วัฒนธรรมศึกษา		2535
จารุพร แสงเป่า	การสำรวจปัญหาสุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2533-2534
จารุพรพรณ พันธ์ชูจิตร์	การศึกษาสุขภาพจิตของลูกจ้างภายหลังการประสบอันตรายจากการทำงาน : ศึกษากรณีลูกจ้างที่สูญเสียอวัยวะบางส่วนและอยู่ในข่ายความคุ้มครองของสำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรปราการ	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2532
จารุวรรณ กันทะนิตย์	ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อมวลชนกับทัศนคติต่อเรื่องกร่วมเพศของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร	นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ		2530
จารุวรรณ ชันดีสุวรรณ	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความร่วมมือในการรักษาของผู้ป่วยโรคปอด	การพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยกรรม คณะพยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหิดล	2528
จารุวรรณ ชันดีสุวรรณ	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความร่วมมือในการรักษาของผู้ป่วยโรคปอด	การพยาบาลอายุรศาสตร์-ศัลยกรรม คณะพยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหิดล	2528
จารุวรรณ ตั้งศิริมงคล	สุขภาพจิตและการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร			
จารุวรรณ นิพานนท์	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของพระในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร	วิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532
จำเริญ ธรรมานุการศรี และ	การสำรวจความรู้และการปฏิบัติในการดูแลบุตรของมารดาผู้ป่วย	Medical sciences	มหาวิทยาลัย	2533

วินัย ศิริกุล	เด็กธาลัสซีเมีย	Clinical sciences	ขอนแก่น	
จินตมาศ โกศลชื่นวิจิตร	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกใช้ห่วงอนามัยของสตรีหลังคลอดในโรงพยาบาลรามารามิบัติ	Pediatrics วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร		2536
จินตนา ขามวิทยาพงศ์	กระบวนการแสวงหาการรักษาเยียวยาเมื่อเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปีป่วยเป็นโรคอุจจาระร่วง ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนแออัดในจังหวัดนครราชสีมา	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2530
จินตนา จันทรราม	ปัจจัยที่มีผลต่อความแตกต่างในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่อภาวะทุพโภชนาการของเด็กวัยก่อนเรียนในชุมชนแออัดของกรุงเทพมหานคร : ศึกษากรณีอาสาสมัครสาธารณสุขในเขตความรับผิดชอบของศูนย์บริการสาธารณสุข 47 คลองขวาง และ 48 นาควะระอุทิศ	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2534
จินตนา ศรีทล้า	สุขภาพจิตของผู้ป่วยโรคพิษสุราในโรงพยาบาลสมเด็จพระยา	กศม. วิชาเอกสุขศึกษา	มศว.ประสานมิตร	2537
จิราภา โพธิ์พัฒนชัย	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในพฤติกรรมกำบังกันโรคฟันผุและโรคเหงือกอักเสบของหญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์ ณ โรงพยาบาลด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา	วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต สาขาวิชาเอกสุขศึกษา		2537
จิรศักดิ์ เล่าศักดิ์กิติโรธาน	แรงสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรมกำบังกันโรคเอดส์ของผู้รับคำปรึกษาทางโทรศัพท์			2535
จิระพัฒน์ เกตุแก้ว	พฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเท้าช้าง : การศึกษาในชุมชนแห่งหนึ่งของจังหวัดนครศรีธรรมราช	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2535
จิราภรณ์ กลิ่นศรีสุข	ผลของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมกำบังกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม กรุงเทพมหานคร	กศม. วิชาเอกจิตวิทยา	มศว.ประสานมิตร	2537
จิราภา เวคะวนิชย์	จิตลักษณะของผู้ป่วยเด็กโรคเบาหวาน	จิตวิทยาคลินิก		2533
จิราภรณ์ ผู้พัฒน์ และคณะ	ปัญหาของงานสุขภาพจิตในงานสาธารณสุขมูลฐาน		กองสุขภาพจิต กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข	2528
จิราภา ภิญโญทรัพย์	คุณลักษณะของหัวหน้าสถานอนามัยที่มีอิทธิพลต่อผลงานการให้บริการวางแผนครอบครัวรายใหม่ ในจังหวัดอุดรธานี	วิทยาศาสตร์บัณฑิต (การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร)	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532
จิระศักดิ์ เจริญพันธ์	พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับโรคพยาธิใบไม้ในตับของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดมุกดาหาร	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2533-2534
จุฑามาศ นุชนารถ	การมีเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิดของกลุ่มนักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ในจังหวัดสุพรรณบุรี	วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร		2531
จุฑารัตน์ จุลรอด	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน ในการงดสูบบุหรี่ ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคจังหวัดสงขลา			2536

จุฑารัตน์ งามสุด	การผสมผสานสาธารณสุขมูลฐานกับการบริหารโรงงานเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพของพนักงาน ในการป้องกันโรคจากการทำงาน กรณีศึกษา โรคประสาทรูเลียมจากเสียงดัง และอุบัติเหตุ	วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาเทคโนโลยีบริหารสิ่งแวดล้อม	มหาวิทยาลัยมหิดล	2536
จุฑารัตน์ วงศ์คงคาเทพ	สถานการณ์และปัจจัยบางประการที่มีผลต่องานควบคุมโรคเรื้อนด้วยการรักษาแบบใหม่ ในระดับสถานีนอนามัย จังหวัดขอนแก่น	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาโรคติดต่อ	มหาวิทยาลัยมหิดล	2533
จุฬารัตน์ ตรีโอษฐ์	ประสิทธิผลของโครงการสุขภาพเพื่อเตรียมมารดาให้มีความพร้อมในการคลอด ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 4 ขอนแก่น	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขภาพ	มหาวิทยาลัยมหิดล	2531
เจริญ อัครประพล	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขภาพในพฤติกรรมป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ ของทหารเกณฑ์ จังหวัดสระบุรี	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขภาพ	มหาวิทยาลัยมหิดล	2533
เจษฎา ณ ระนอง	พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการใช้ยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดพัทลุง	วิชาเอกสุขภาพ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2533-2534
เจาวลักษ์ ดันคุณผล	ความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับวิถีชีวิตของหญิงตั้งครรภ์ครั้งแรกที่จองคลอดในโรงพยาบาลรามารามาศี : 2535	การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร		2533
แจ่มจันทร์ พลหาราช	การดูแลสุขภาพตนเองของผู้่านักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร	กศม. วิชาเอกสุขภาพ	มศว.ประสานมิตร	2537
ใจชนก บุณณะดิษ	อิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีผลต่อการตัดสินใจบริโภคเครื่องดื่มบำรุงกำลัง ของพนักงานการทำเรือแห่งประเทศไทย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร	คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2533
ฉวีวรรณ แก้วพรหม	ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างเครือข่ายทางสังคม และการสนับสนุนทางสังคมที่รับรู้กับสุขภาพจิตของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ กรุงเทพมหานคร			
ฉันทนา ลิ่มนรินทร์กุล	ประสิทธิผลของโครงการสุขภาพที่มีต่อพฤติกรรมบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดกรุงเทพมหานคร	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขภาพ	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532
เจลา เพียรชอบ	การศึกษาการดูแลสุขภาพตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร		จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
เฉลิมชัย ปัญญาดี	ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความเครียดของผู้ย้ายถิ่นชาวชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร	ประชากรศึกษา		2531
โถมยง เทลาโชติ	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขภาพเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรงพยาบาลโพธาราม จังหวัดราชบุรี			2537
ชญาภัทร ก่ออารีโย	ความสัมพันธ์ระหว่างบริโภคนิสัยของมารดาวัยรุ่นในโรงพยาบาลจังหวัดสงขลา กับน้ำหนักทารกแรกเกิด	คหกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2535
ชฎาพร คงเพชร	ผลการสอนอย่างมีแบบแผนต่อความสามารถในการดูแลตนเองเกี่ยวกับอาการข้างเคียงของการฉายแสงในผู้ป่วยมะเร็งบริเวณศีรษะและคอ	การพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหิดล	2528
ชฎามาศ เจริญพานิช	ผลการให้สุขภาพศึกษา "โรคเอดส์" โดยใช้วีดิทัศน์กับสารนิเทศก์แก่พลตำรวจในจังหวัดชุมพร	สาขาวิชาเอกสุขภาพ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2533-2534
ชนิดา ลั่นอินาค	ความแตกต่างกันทางสถานภาพเศรษฐกิจและสังคม ที่มีผลต่อ	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัย	2530

ชมพูนุท พงษ์ศิริ	การแสวงหาบริการรักษาอาการเจ็บป่วยของสตรีไทยในชนบท ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนทอ ป่วยของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร	วิชาเอกจิตวิทยาการแนะ แนว	มทิดล มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	2535
ชมรัช ศิริกุล	ความสัมพันธ์ของยาเม็ดคุมกำเนิด และปัจจัยเสี่ยงในการเกิด มะเร็งปากมดลูก	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย มทิดล	2535
ชมัยรัตน์ คงทอง	ประสิทธิผลของการพัฒนาการสอนสุขศึกษาเชิงระบบและการมี ส่วนร่วมของครู เพื่อการป้องกันโรคเอดส์ ของนักเรียนมัธยมปีที่ 4 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต สาขาวิชาเอกสุขศึกษา	สาธารณสุข ศาสตร์	2536
ชไมพร กาญจนานุกูล	ปัจจัยการเลือกน้ำประปาเพื่อการบริโภคและอุปโภคของครัวเรือน ในเขตอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่	#NAME?	สถาบันวิจัย ประชากรและ สังคม	2529
ชลา อินทนะ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและความต้องการในด้านบริการ สุขภาพในโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการ ศึกษา 5	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	2533- 2534
ชลิดา เกษประดิษฐ์	การศึกษาภาวะเจริญพันธุ์ของชาวเขาเผ่าเย้าในจังหวัดลำปาง	สังคมศาสตร์มหาดบัณฑิต สาขาวิจัยประชากรและ สังคม	มหาวิทยาลัย มทิดล	2536
ชลิดา อุ่นกำเนิด	ความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนการดำเนินชีวิตของผู้บริหารและ ภาวะโภชนาการเดิม	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มทิดล	2535 -
ชวนพิศ ทานอง	ผลของการฟื้นฟูสมรรถภาพหัวใจ ต่อความสามารถในการออก กำลังและการทำกิจกรรมในผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน	การพยาบาลอายุรศาสตร์ และศัลยศาสตร์ คณะ พยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัย มทิดล	2527 -
ชวรินทร์ โมลิต	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในพฤติกรรมการป้องกันโรค ติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ ของทหารเกณฑ์ จังหวัด กรุงเทพมหานคร	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย มทิดล	2533
ชวณี เชี่ยวเยี่ยมวัฒนา	พฤติกรรมสุขภาพของสตรีขณะตั้งครรภ์ที่มาคลอดในโรงพยาบาล สังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	
ชวณีย์ จันทน์น้อย	พฤติกรรมทางเพศและเจตคติของนักเรียนวัยรุ่น : กรณีศึกษา พฤติกรรมรกร่วมเพศ เขตการศึกษา 6	จิตวิทยาคลินิก		2533
ช่อเพชร บุรศิริรักษ์	ความรู้เรื่องวัตถุเจือปนในอาหารและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในกรุงเทพมหานคร	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	2532
ชัชวาล สิงห์รัตนศิริ	ประสิทธิผลของโปรแกรมการดูแลสุขภาพบุหรืของนักศึกษาชาย วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี	วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย มทิดล	2534
ชัยยุทธ ดามา	ปัจจัยการขัดเกลาทางสังคมของพ่อแม่ที่กระทบต่อพฤติกรรมการ ดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2533
ชัยสิทธิ์ ลูกרך	เปรียบเทียบประสิทธิผลของการให้สุขศึกษาโดยผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่ หายแล้ว กับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต	มหาวิทยาลัย มทิดล	2531
ชาคริต ชมชื่น	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะปฏิบัติในการวางแผน ครอบครัว	ศึกษาศาสตร์	มหาวิทยาลัย มทิดล	2530

ชาญคณิต ก.สุริยมณี และคณะ	ปัจจัยที่มีผลต่อการติดยาเสพติดซ้ำของวัยรุ่น				2529
ชาดา อรุณรัตน์	ความขัดแย้งระหว่างบทบาทการปฏิบัติการพยาบาลกับบทบาทการป้องกันตนเองและพฤติกรรมของพยาบาลที่มีต่อผู้ป่วยที่สงสัยว่าจะมีการติดเชื้อโรคเอดส์	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล		2533
ชาตรี ประชาพิพัฒน์	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในพฤติกรรมการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ของทหารเกณฑ์ จังหวัดลำปาง	วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิตสาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล		2533
ชาติ ธีรธรรม และคณะ	รูปแบบการควบคุมการโรคที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางด้านสุขภาพของหญิงอาชีพพิเศษ ใน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่				2529
ชาติชาย สุวรรณนิตย์	ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลในจังหวัดมุกดาหาร	ชีวสถิติ	มหาวิทยาลัยมหิดล		2534
ชุดิมา ทังศิริ	การศึกษารูปแบบการเจ็บป่วยและปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมเจ็บป่วยของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูก: ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลราชวิถี	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล		2528
ชุดิมา เทศศิริ	ลักษณะทางพุทธศาสนา และจิตลักษณะของบิดามารดาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมดูแลบุตรที่เจ็บป่วยเรื้อรังด้วยโรคธาลัสซีเมีย	วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิตวิชาเอกการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์และประยุกต์	มศว.ประสานมิตร		2537
ชุดิมา อัศนกรโกวิท	ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำสั่งแพทย์และภาวะความดันโลหิตของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงในคลินิก โรงพยาบาลศิริราช	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัยมหิดล		2534
ชุดินันท์ จันทน์มา	ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติในการรับประทานอาหารและภาวะโภชนาการของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร				
ชุดิรี เดชะเพชรไพบูลย์	ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการฉีดวัคซีนป้องกันตับอักเสบบี ในกลุ่มบุคลากรพยาบาล	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัยมหิดล		2531
ชุดิรี ผลเพิ่ม	ปัจจัยกำหนดการใช้บริการเพื่อรักษาการเจ็บป่วยในสถานพยาบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร	สังคมศาสตร์มหาดบัณฑิตสาขาวิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล		2536
ชุดิรี เลิศรัตน์เดชากุล	การฝึกสอนคลายกล้ามเนื้อ เพื่อลดความเครียดของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์		2532
ไชยา มาแจ้ง	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษา ดำเนินการโดยกลุ่มแม่บ้านที่ได้รับการฝึกอบรมให้การกระตุ้นเตือนมารดานำบุตรมารับภูมิคุ้มกันโรค อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ	วิทยาศาสตร์บัณฑิตสาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล		2534
ชำแก้ว หวานวาริ และคณะ	การค้นหาค่าเป็นพาหะโรคเอดส์				
ฐนันดรศักดิ์ เรียงสารวิน	जूदाआः : ความเชื่อเกี่ยวกับอาหารและพฤติกรรมบริโภค	มานุษยวิทยา	มหาวิทยาลัย		2533

	ของชาวกระเหรี่ยง ศึกษากรณีชุมชนบ้านกล้วย อ.ด่านช้าง จ.สุพรรณบุรี		ศิลปากร	
ฐิติมา วาณิกบุตร	ประสิทธิผลของการฝึกการพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร	สาธารณสุขศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหิดล	2531
ฐิติมา สุริยาพันธ์	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเผชิญภาวะเครียดในผู้ป่วยเบาหวานสูงอายุ	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2534
ณัฐกร อ่วมบำรุง	การรับรู้และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขภาพของผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คนชรา บ้านบางแค กรุงเทพมหานคร	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2533-2534
ดนัย ไชยสิงห์	เจตคติทางด้านสุขภาพของนักเรียนชายเขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ไทรภาคเหนือ	การศึกษาคู่ขนานบัณฑิตและการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2531
ดวงจันทร์ ศรีมูลตรี	ประสิทธิผลของการให้โภชนาการระหว่างกลุ่มแม่บ้านและกลุ่มพ่อบ้านคือพฤติกรรมของมารดาในการเลี้ยงดูทารกและเด็กวัยก่อนเรียน ในเขตจังหวัดสุรินทร์	สาธารณสุขศาสตร์สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2533
ดวงใจ เหล่าสุวรรณ	ปัจจัยที่มีผลต่อการมารับและไม่มารับภูมิคุ้มกันโรคไวรัสตับอักเสบบี ตามกำหนดเวลาของเด็กอายุ 0-6 เดือน ในเขตเทศบาลเมืองอำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัยมหิดล	2535
ดวงพร จินตโนทัยถาวร	พฤติกรรมการฝากครรภ์กับสุขภาพมารดาและสุขภาพทารก	สังคมศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล	2536
ดวงพร รัตนอมรชัย	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล การรับรู้ภาวะสุขภาพและการรับรู้ การควบคุมสุขภาพ กับ วิถีชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดอ่างทอง	สาธารณสุขศาสตร์สาขาพยาบาลสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2535
ดวงรัตน์ ชมวงษ์	ผลของการพยาบาลอย่างมีแบบแผนต่อการเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางจิตอารมณ์ ในภาวะพรากคามรู้สึกของผู้ป่วยที่ปิดตาทั้งสองข้าง	การพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหิดล	2527
ดวงสมร กิตติโสภณพันธุ์	การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมและความสอดคล้องกันของการจัดลำดับความสำคัญขององค์ประกอบสาธารณสุขมูลฐานในกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษา 2 ชุมชนแออัด	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล	2535
ดำรงชัย บัวล้อมใบ	การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาสุขภาพจิตของชายรักร่วมเพศกับชายปกติ	วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2533-2534
ดำรงศักดิ์ เลียงพิบูลย์	เอดส์ : ปัญหาในการควบคุมและป้องกันการแพร่กระจายของโรค	สังคมจิตวิทยา		
ศุริยวงศ์ วรางครัตน์	การศึกษาเปรียบเทียบการรักษาแบบพื้นบ้านกับการรักษาแผนปัจจุบันของชาวไทยโส ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : การศึกษาโรคอุจจาระร่วงในเด็ก 0-5 ปี	สังคมศาสตร์มหาบัณฑิตสาขามานุษยวิทยาประยุกต์	มหาวิทยาลัยมหิดล	2536
เด่นพงษ์ วรรณพงษ์	ความเครียดของตำรวจสายตรวจ : ศึกษาเฉพาะกรณีตำรวจสายตรวจสังกัดสถานีตำรวจภูธรอำเภอมืองนครราชสีมา	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2535
ตรีทิพย์ โกคาลัย	ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมในผู้ป่วยโรคข้ออักเสบ : กรณีเฉพาะผู้ป่วยโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ กรุงเทพมหานคร	ชีวสถิติ	มหาวิทยาลัยมหิดล	2531

ดรีร์ตัน เวชพาณิชย์	ประสิทธิผลของแรงสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมการบำบัดรักษายาเสพติดชั้นถอนพิษยา แบบผู้ป่วยนอก	สาธารณสุขศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหิดล	2530
ดวงพร วงศ์จันทร์พงษ์	การศึกษาพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมของผู้ป่วยโรคมาลาเรียในอำเภอแกลง จังหวัดระยอง	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาโรคติดต่อ	มหาวิทยาลัยมหิดล	2533
เดือนใจ เทพยสุวรรณ	การใช้วิถี "โลกแคบ" ในการศึกษาพฤติกรรมและการสื่อสารของผู้ป่วยกามโรค กรณีศึกษา ณ ศูนย์กามโรคเขต 1 สระบุรี	นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ พัฒนาการ		
เดือนใจ รงค์โสภณ	ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบควบคุมกับการเสริมแรงที่มีต่อสุขภาพส่วนบุคคล ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านอำปิล อำเภอท่งชัย จังหวัดสุรินทร์	กศม. วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา	มศว.ประสานมิตร	2537
ณอมขวัญ ทวีบุรณ และสุลักษณ์ มีชูทรัพย์	ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการให้บริการสุขภาพของศูนย์ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล	Social welfare	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	2534
ณิมวงษ์ หับทิมประดับ	การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวลระหว่างหญิงมีครรภ์เป็นครั้งแรก และหญิงมีครรภ์ครรภ์หลัง ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	การศึกษาชุมชนบัณฑิตและ มหาบัณฑิตเอกจิตวิทยา พัฒนาการ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2527
ถาวร ดิษฐ์เย็น	สาเหตุของการทำแท้งเถื่อน ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	ประชากรศึกษา		2531
ทรงธรรม อัลภาชน์	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการบริโภคของข้าราชการตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล	ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2532
ทศพร บุญลือ	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ของทหารเกณฑ์ กองทัพอากาศ จังหวัดลพบุรี	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2533
ทองแท้ ศิลาวา	ผลของการฝึกสอนคลายกล้ามเนื้อที่มีต่อความวิตกกังวลด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเปตุมวิไล	วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2536
ทันตแพทย์แสงว พันธ์ไธย	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมารับบริการทันตกรรมบำบัดตามคำแนะนำในนักเรียนชั้นประถมศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ			2527
ทัศนัย ศิริสนธิ	การศึกษาความเครียด ในตำรวจชั้นประทวน : ศึกษาเฉพาะกรณีแผนก 5 กองกำกับ 2 กองปราบปราม	ศิลปบัณฑิตมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม		2536- 2537
ทัศนัย ดันดิทธิโชค	ผลของการเยี่ยมบ้านเพื่อเตรียมมารดาและสมาชิกในครอบครัวต่อการปฏิบัติตนในระยะหลังคลอดของมารดาครรภ์แรก ศึกษาในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดเลย	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาล สาธารณสุข		2536
หิรัญพร มังฉาชัย	การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสตรีไทยผู้ให้บริการการศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพตามการรับรู้ของตนเองกับความคาดหวังของผู้รับบริการโรงพยาบาลของรัฐ			
ทิพย์สุดา เณรทอง	การเลือกใช้บริการรักษาโรคแผนพื้นบ้านและปัจจุบัน : กรณีศึกษาเฉพาะวัดโพธิ์ทองบนและโรงพยาบาลพระนั่งเกล้า จังหวัด	วัฒนธรรมศึกษา		2534

เทพกร พิตยาภินันท์	นนทบุรี สุขภาพจิตของครูในพื้นที่ซึ่งมีปัญหายาเสพติดทางภาคตะวันออก ระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2532
เทพวิทย์ สุชาติ	ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความเครียดของนักสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2530
เทพินทร์ พัชรวนุรักษ์	แนวคิดความเจ็บป่วยและพฤติกรรมการรักษาเยี่ยงยาแบบพื้นบ้าน	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2533
ธงชัย มั่นคง	กระบวนการยอมรับและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการทำหมันของแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ	ประชากรศึกษา		2534
ธงชัย ศิริทัพบ	การเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดนครสวรรค์ ระหว่างตรงเรียนในโครงการส่งเสริมสมรรถภาพการสอนกับโรงเรียนนอกโครงการส่งเสริมสมรรถภาพการสอน	การศึกษาสุขุบัญญัติ และการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2529- 2530
ธงชัย สุขดี	ความวิตกกังวลของนักศึกษาประเภทบุคคล ประเภททีม และประเภทการต่อสู้ป้องกันตัว	การศึกษาสุขุบัญญัติ และการศึกษามหาบัณฑิต สาขาพลศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2531
ธัญญา อ่วมจันทร์	การเปรียบเทียบพฤติกรรมโภชนาการของหญิงมีครรภ์ที่ได้รับโภชนาการระหว่างการคลอดที่ปลอดภัยกับการใช้ภาพพลิกประกอบคำบรรยาย ณ โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า	กศม. วิชาเอกสุขศึกษา	มศว. ประสานมิตร	2536
ธนาพร แยมศรี	การศึกษาปัจจัยทางกายภาพ สังคมและอารมณ์ ที่มีอิทธิพลต่อภาวะการมีบุตรยาก	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2530
ธเนศ เรืองณรงค์	การเปิดรับสื่อมวลชนกับจำนวนบุตรที่ต้องการของสตรีไทยในชนบท	สังคมวิทยามหาบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศาสตร์		
ธวัช นวลนิล	ประสิทธิผลการสอนวิชาสุขศึกษาเรื่องโรคพยาธิปากขอในนักเรียนระดับประถมศึกษาโดยวิธีสอนแบบแก้ปัญหาด้วยวิธีสอนแบบปกติ	สุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2529
ธวัช บุญยมณี	ความเชื่อเกี่ยวกับมาลาเรียและพฤติกรรมการใช้มุ้งในชุมชนกะเหรี่ยง	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2536
ธานี ธรรมสโรช	พฤติกรรมของแรงงานผู้ย้ายถิ่นเข้าตามฤดูกาลที่นำไปสู่การสัมผัสและเป็นโรคมาลาเรีย : ศึกษาเฉพาะอาชีพทำไร่ไถ่ในตำบลหนองรี อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล	2527
ธารทิพย์ ดันศลารักษ์	พฤติกรรมทางเพศและเจตคติ ของนักเรียนวัยรุ่น : กรณีศึกษาพฤติกรรมรักร่วมเพศ เขตการศึกษา 9	จิตวิทยาคลินิก		2533
ธารทิพย์ ศรีสุวรรณ	สาเหตุที่สำคัญของฟันผุทั้งปากที่ตรวจพบในเด็กช่วงอายุ 2-12 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดเชียงใหม่และใกล้เคียง	คณะทันตแพทยศาสตร์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2527
ธารินี มิ่งวงศ์	การเปรียบเทียบสุขภาพจิตของวัยรุ่นชาย ที่มีพฤติกรรมเหมาะสมกับเพศ กับวัยรุ่นชายที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับเพศ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร	วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2532

ธาร์กุล คัมภีรคุปต์	ความเครียดของพนักงานคุมประพฤติ : ศึกษากรณี กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2535
ธีรกุล สถิตนิมานการ	การศึกษาความสัมพันธ์ของการเปิดรับข่าวสารความรู้ สุขอนามัยด้านสาธารณสุข กับการมารับบริการของผู้มารับบริการโรงพยาบาลรามธิบดี (คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล)	คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2536
ธีระพัฒน์ ฤทธิ์ทอง	ความรู้และความตั้งใจที่จะปฏิบัติการวางแผนครอบครัว ของเยาวชนไทยมุสลิมที่ผ่านกระบวนการสังคมประกิดในรูปแบบต่าง	ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (ประชากรศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532
ธีรานุช เทพวัลย์	การเปิดรับข่าวสารเรื่องโรคเอดส์จากสื่อประเภทหนังสือพิมพ์รายวันมีความสัมพันธ์กับความตื่นตัวเรื่องโรคเอดส์ของนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสื่อสาร ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2536
นงนาด เจริญผลพิริยะ	บริบทเชิงโครงสร้างของบทบาทกับการปรับพฤติกรรมตามบทบาทวิชาชีพ	คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2531
นงเยาว์ พูลศิริ และคณะ	การศึกษาปัญหาการรับประทานยาของผู้ป่วยจิตเภท ในโรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมา	medical sciences Psychiatry	โรงพยาบาลจิตเวช นครราชสีมา สถาบันสุขภาพจิต	2530- 2535
นงราม อุไรรัตน์	การศึกษาวิธีการเลี้ยงดูทารกในผู้ป่วยเด็ก (0-3 เดือน) รักษาในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2527
นทีกานต์ สุเมธสิทธิกุล	รูปแบบความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลของระบบบริการสาธารณสุขที่มีผลกระทบต่ออัตราการตายของทารกในประเทศไทย พ.ศ. 2525	ชีวสถิติ	มหาวิทยาลัยมหิดล	2527
นนทรี ชมเชยเนติธรรม	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาต่อพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมไข้เลือดออก ของมารดาในเขตอำเภอเมือง นนทบุรี	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2533
นพพร ไทธีระกุล	พฤติกรรมของมารดาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันโคฟีลาเรีย (โรคเท้าช้าง) ให้บุตรอายุต่ำกว่า 10 ปี : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนแห่งหนึ่งในจังหวัดนครศรีธรรมราช	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2533
นพมาศ อำนวยการ	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวทางจิตใจของลูกจ้างที่ประสบอันตราย : กรณีศึกษาเฉพาะศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงาน สำนักประกันสังคม	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยา อุตสาหกรรม ภาควิชาจิตวิทยา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2536
นพรัตน์ มหากาญจนกุล	ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับแบบแผนการดำเนินชีวิตของพนักงานหญิงในโรงงานอุตสาหกรรมรองเท้า	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยา อุตสาหกรรม ภาควิชาจิตวิทยา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2537
นพรัตน์ ผลาพิบูลย์	การยอมรับ การวางแผนครอบครัว ใน กลุ่มสตรีภาคใต้ : ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา			1980
นภัสวรรณ อินประสิทธิ์	ความสัมพันธ์ระหว่าง ความเชื่อด้านสุขภาพ กับ พฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันโรคฮิสโตซิส ของคนงานโรงงานไม้ทิน	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกพยาบาล		2536

นภาพร มากอนันต์	จังหวัดสระบุรี พฤติกรรมสุขภาพของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับมลพิษสิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานคร	สาธารณสุข การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	2536
นราธร ศรประสิทธิ์	ปัจจัยทางสังคมและจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์กับความเครียดของเด็กวัยรุ่น	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2529
นฤมล ปทุมรักษ์	การวิเคราะห์พฤติกรรมการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหน่วยอภิบาลผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลรัฐ กรุงเทพมหานคร			
นฤมล เปียชื่อ	การศึกษากาเวโรของการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 อ.วัฒนานคร จ.ปราจีนบุรี	ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาคหกรรมศาสตร์ ศึกษา	มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	2534- 2535
นฤมล โพธิ์สัตย์	บริโภคนิสัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดพังงา	การศึกษาคู่ขนานบัณฑิต และมหาบัณฑิต เอก สุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2529- 2530
นฤมล รัตนไพจิตร	ความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพและแบบแผนพฤติกรรมสุขภาพของวัยรุ่น : ศึกษากรณีโรคเอดส์	คณะสังคมวิทยาและ มานุษยวิทยา	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2532
นฤมล ศรีมงคล	อิทธิพลการรับรู้เกี่ยวกับโรคอุจจาระร่วงที่มีต่อพฤติกรรมมารดาเพื่อป้องกันโรคอุจจาระร่วงในเด็ก	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2536
นฤมล สีนสุพรรณ	ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมของมารดาในการพาเด็กไปรับภูมิคุ้มกันโรคในชนบท ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนในจังหวัดขอนแก่น	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2528
นภาพร โลหเจริญวนิช	การเปรียบเทียบผลการให้สุขศึกษาเรื่องการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ โดยวิธีบรรยายกับวิธีใช้สไลด์ประกอบเสียงแก่หญิงตั้งครรภ์ในโรงพยาบาลรามธิบดี	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	2535
นวลน้อย วงศ์สุคนธ์	การนำเอาแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพมาประยุกต์ใช้กับผู้ป่วยชายโรคท่อนองใน ณ สถานกามโรคบางรัก	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2530
ประสิทธิ์ผลของวิธีการทาง สุขศึกษารายบุคคลชี้				
นวลอนง ศรีธัญรัตน์	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเหนื่อยหน่ายในการทำงานของพยาบาล	สาธารณสุขศาสตร์ สาขา วิชาเอกพยาบาลสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2534
นันทนา คงนันทะ	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำหมันหลังคลอดของสตรีที่มีบุตรตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป ในโรงพยาบาลของจังหวัดบุรีรัมย์	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต การเจริญพันธุ์และวางแผน ประชากร		2531
นันทยา แก้วรัตนปัทมา	ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมและสังคมจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์กับโรคความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ : ศึกษากรณีเฉพาะผู้ป่วยในโรงพยาบาลศิริราช	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต ชีวสถิติ	มหาวิทยาลัย มหิดล	2536
นันทวัน เนียมคำ	การศึกษาวิทยาการระบาดของปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็งโพรงหลังจมูกในคนไทย	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย มหิดล	2534
นันทิ ปราโมช	สภาพปัญหาที่มีผลต่อสุขภาพจิตของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอ.วังเหนือ จ.ลำปาง	ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา และการแนะแนว	มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	2534

นันทิกา มิตรสัมพันธ์	พฤติกรรมสุขภาพของมารดาที่มีบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปีที่ป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วง	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2533-2534
นันทยา วงศ์ศรีพัฒนา	อุบัติเหตของนักเรียนสาธิตจุฬาฯ ฝ่ายประถมระดับชั้นประถมปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2531-2534	Physical Education	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
▼				
นันท์รัตน์ คุณากร	พฤติกรรมทางเพศ และ เจตคติของนักเรียนวัยรุ่น : กรณีศึกษา พฤติกรรมรักร่วมเพศ เขตการศึกษา 1	จิตวิทยาคลินิก		2532
นัยนา มีศิริ	สุขภาพจิตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 6 ในจังหวัดสมุทรสงคราม	การศึกษาชุมชนปฏิบัติการและมหัพัตต เอกสุคศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2529-2530
นัยนา อติเรกโชติกุล	การศึกษาปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการรักษาหายขาดในผู้ป่วยไข้มาลาเรีย ชนิด P. Vivax ในจังหวัดจันทบุรี	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2531
นางชื่นชม เจริญยุทธ	อัตราการสูญเสีย ปัญหาในการปฏิบัติงาน และความจำเป็นในการปรับปรุงสภาพการทำงานของพยาบาล ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยมหิดล			2532
นางสาวกมลมาลย์ วิรัตน์ เศรษฐสิน	ประสิทธิผลการสอนสุขศึกษาตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพต่อการปฏิบัติตามคำแนะนำของ ผู้ป่วยข้อเข่าเสื่อมโดยใช้วีดีโอเทป	สาธารณสุขศาสตร์ (สาขาสุคศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหิดล	2529
นายสุกิจ ด้านยุทธศิลป์	การสาธารณสุขแบบสมัยใหม่ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2453-2468)	วิชาเอกประวัติศาสตร์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2533-2534
นาริรัตน์ จิตรมนตรี และคณะ	การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุ มหาวิทยาลัยมหิดล	Psychology Personality		
นาริรัตน์ บุญยเวทย์	ปัจจัยที่ทำให้ประชาชนมารับบริการและไม่มารับบริการจากศูนย์แพทย์ชุมชนเมืองนครศรีอยุธยา	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2537
นิตยา เพ็ญศิริณา	ประสิทธิผลของการจัดโปรแกรมสุขศึกษาสำหรับผู้ป่วยโรคท่อน้ำหนักเรื้อรังตึกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าและโรงพยาบาลรามารบิต	สุคศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2529
นิตยา โพธิ์อ้น	ปัจจัยที่มีผลต่อวิธีการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของกลุ่มแม่บ้านในเคหะชุมชนทุ่งสองห้อง บางเขน กรุงเทพมหานคร : เฉพาะกลุ่มบ้าน 302 และ 306	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2535
นิตยาภรณ์ รัตนชมภู	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบริการสาธารณสุข และสภาพแวดล้อมในครัวเรือนกับสภาพการเจ็บป่วยในชนบท	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล	2533
นิภา ณีสกุล	ประสิทธิผลของการให้คำปรึกษาทางสุขภาพต่อการปฏิบัติตัวในด้านการป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อโรคเอดส์ในผู้ป่วยติดเชื้อเอดส์ทางเส้นเลือด โรงพยาบาลอัญญารักษ์	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาพยาบาลสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2534
นิภา ลิขิตประเสริฐ	ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการใช้ทรายอะเบทเพื่อควบคุมยุงลาย	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532
นิภาพรณ สฤคธอภิกษ	การศึกษากลวิธีเพื่อนำบุตรอายุ 9-12 เดือน มารับวัคซีนหัดนอกเขตเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาโรคติดเชื้อ	มหาวิทยาลัยมหิดล	2533
นิมล เมืองโลม	การศึกษาปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคเรื้อรังในผู้สัมผัสโรค	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย	2530

				มทิดล	
นีมอณงค์ งามประภาส	ประสิทธิผลโปรแกรมสุขศึกษาต่อพฤติกรรมการป้องกันในการควบคุมโรคซาดสารไอโอดีนของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงจังหวัดแพร่	สาธารณสุข สาขาสุขศึกษา			2533
นิลวรรณ เนื่อนาค	ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อลดความวิตกกังวลในการเตรียมตัวสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์		2533
นิลวรรณ ศิริอังกุล	ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคาทอลิกประชาสรรค์ สุภาพจิตของนักเรียนในชุมชนแออัด เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร	วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์		2533-2534
นิลวรรณ ทวีกันต์	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคัดสรรด้านภูมิหลังกับระดับการดูแลของผู้ปกครองที่มีต่อเด็กโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด	สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล			
นุจรี เตชะปัญญาชัย	พฤติกรรมทางเพศและเจตคติของนักเรียนวัยรุ่น : กรณีศึกษาพฤติกรรมรักร่วมเพศ เขตการศึกษา 10	จิตวิทยาสังคม			2532
นุชปียา รวีพิทักษ์	ปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์ของการตั้งครรภ์	สังคมศาสตร์มหาบัณฑิต วิทยาระชาการและสังคม	มหาวิทยาลัยมทิดล		2536
นุชรา บุญนก	บทบาทของบิดาในการเสริมมารดาในการเลี้ยงดูทารก	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัยมทิดล		2531
บงกช เชี่ยวชาญยนต์	การศึกษาเปรียบเทียบความเครียดของประชาชนในเขตเมืองและเขตชนบท จังหวัดสงขลา	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัยมทิดล		2533
บงกช นางผล และคณะ	ผลของการให้สุขศึกษาต่อพฤติกรรมการกินของชาวชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	รายงานการวิจัย			2532
บขบา สบงกฎ	อัตราการใช้ห่วงอนามัยชนิด MULTILODE Cu250 และปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการใช้ในผู้รับบริการของโรงพยาบาลรามาธิบดี พ.ศ. 2527	สถิติศาสตร์นรีเวชวิทยา	มหาวิทยาลัยมทิดล		2529
บังอร บุญรักษาสัตย์	การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไม่เข้ารับการบำบัดรักษาขั้นพื้นฐานของผู้ป่วยยาเสพติด โรงพยาบาลธัญญารักษ์ จังหวัดปทุมธานี	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์		2532
บังอร ฤทธิภักดี	การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานสาธารณสุขมูลฐาน : กรณีศึกษาระดับหมู่บ้าน	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์		2528
บังอร ศิริโรจน์	ปฏิกิริยาตอบสนองที่เกี่ยวข้องกับเพศสัมพันธ์ของผู้ติดเชื้อเอดส์	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมทิดล		2536
บังอรรัตน์ ศุขตระกูล	การศึกษาเปรียบเทียบสถานภาพสุขภาพของผู้สูงอายุในเขตชุมชนแออัด และในเขตชุมชนไม่แออัด	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัยมทิดล		2532
บำรุง สว่างศรี	ประสิทธิผลของการใช้กลวิธีสาธารณสุขมูลฐานในงานสุขศึกษาเพื่อลดอัตราความถี่ของการบาดเจ็บจากการทำงานในโรงงานทอกระสอบ	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุศึกษา	มหาวิทยาลัยมทิดล		2531
บุญชู อนุสาสนนันท์	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการที่รบกวนการนอนหลับกับความพึงพอใจในการนอนหลับ ของผู้ป่วยที่อยู่ในหออภิบาลผู้ป่วยคล้ยกรรม	พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาพยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น		2536
บุญทิพย์ สิริธวัชศรี	ประยุกต์ทฤษฎีการดูแลตนเองของโอเรมในผู้ป่วยเบาหวาน	การพยาบาล อายุรศาสตร์-ศัลยศาสตร์	มหาวิทยาลัยมทิดล		2527

บุญพบ อนิวรรณวงศ์	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทำหมันชายในจังหวัดนครราชสีมา	คณะพยาบาลศาสตร์ ประชากรศึกษา		2531
บุญมา หลีสิน	บทบาทของครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยโรคหัวใจในภาวะวิกฤต : ศึกษาเฉพาะกรณีครอบครัวของผู้ป่วยโรคหัวใจ โรงพยาบาลราชวิถี	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2535
บุญสนอง ภิญโญ และสุวัฒน์ สิงห์โกวิท	การศึกษากาฬน้ำหนักแรกเกิดของทารกในโรงพยาบาลแม่และเด็ก พ.ศ. 2531	Medical sciences Public health Family Health	วิทยาลัยพยาบาล และผดุงครรภ์ ลำปาง กรมอนามัย	2531
บุญสม ผาสุข	ผลการตั้งครรภ์ของมารดาที่ได้รับการดูแลก่อนคลอดในคลินิกตรวจครรภ์มีภาวะเสี่ยงสูง โรงพยาบาลรามธิบดี พ.ศ. 2526-2528	วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร		2530
บุญนิธิ ปานกำเหนิด	การประเมินศักยภาพในการปฏิบัติงานสุศึกษาและความต้องการพัฒนาวิชาการสุศึกษาของบุคลากรสาธารณสุข จังหวัดปทุมธานี	กศม. วิชาเอกสุศึกษา	มศว.ประสานมิตร	2537
บุปผา ดำรงกิตติกุล	พฤติกรรมการรักษาและการปรับเปลี่ยนบทบาททางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ป่วยโรคพลาเรีย (โรคเท้าช้าง) ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนแห่งหนึ่งในจังหวัดนครศรีธรรมราช	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2533
บุปผา คุณพิโน	การศึกษาเจตคติและพฤติกรรมรกร่วมเพศของนักเรียนวัยรุ่น ในกรุงเทพมหานคร	การศึกษาศุขุภัณฑ์บัณฑิต และการศึกษามหาบัณฑิต เอกสุศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2529- 2530
บุศรา ใจชื้อกุล	พฤติกรรมการดูแลสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครองที่พาเด็กมารับบริการสุขภาพที่โรงพยาบาลเด็ก	วิชาเอกสุศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2533- 2534
บุศรินทร์ เกิดมณี	การศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน ที่มารับบริการสังคมสงเคราะห์ ณ โรงพยาบาลสังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2535
บุษกร โกมลภมร	ความต้องการด้านสุขภาพอนามัยและความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีต่อการส่งเสริมสุขภาพ	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2528
บุษกร พันธเมธาฤทธิ์ และคณะ	พฤติกรรมของมารดาต่อการเจ็บป่วยของบุตรด้วยโรคอุจจาระร่วงและโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ	Medical sciences Public health Family Health	คณะพยาบาล ศาสตร์ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์	2532
บุษกร สุรังสรรค์	แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ กับ การปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายจากมลพิษทางเสียงของตำรวจจราจรที่ปฏิบัติงานในพื้นที่การจราจรหนาแน่นในเขตกรุงเทพมหานคร	วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต สาขาวิชาเอกพยาบาล สาธารณสุข		2536
บุษบา ใจกล้า	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุศึกษาในพฤติกรรมกำบังกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ ของทหารเกณฑ์ จังหวัดปราจีนบุรี	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2533
บุษบา พรหมสุทธิรักษ์	การศึกษากาฬให้บริการการรักษาพยาบาลแก่ผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์ : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลกลางกรมราชทัณฑ์	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2527

บุษบา อุ่นพงศ์ภูวนารถ	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการให้การพยาบาลต่อเนื่องของพยาบาลเยี่ยมบ้าน สำนักอนามัย กทม.	Medical sciences Public health	กองพยาบาล สาธารณสุข สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร	2529
บุษบา จิรกุลสมโชค	ประสิทธิผลของการใช้แรงสนับสนุนทางสังคมระหว่างนักเรียนกับเพื่อนและนักเรียนกับพ่อแม่ที่มีต่อพฤติกรรมด้านทัศนสุขภาพ	สาธารณสุขศาสตร์ (สุขศึกษา)	มหาวิทยาลัย มหิดล	2529
เบญจพร แก้วมีศรี	ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเจ็บป่วยของผู้มารับบริการที่แผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	2533-
เบญจพร งามเกริกโชติ	ความต้องการด้านเนื้อหาและการนำเสนอวิธีการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สำหรับหญิงทำงานนอกบ้านทางสื่อโทรทัศน์	คณะวารสารศาสตร์และ สื่อสารมวลชน	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2536
เบญจวรรณ อธิจารกุล	ลักษณะของแพทย์ที่พึงปรารถนาในทัศนะของผู้ป่วย	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2527
เบญจวิทย์ สุเอียนทรเมธี	ลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจและการถูกตีตราที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเจ็บป่วย ของผู้ป่วยโรคเรื้อน	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2527
ปทุมพรรณ มโนกุลอนันต์	พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน : การศึกษาเชิงมนุษยวิทยาในชุมชนแห่งหนึ่งของจังหวัดลำปาง	มานุษยวิทยาประยุกต์ สถาบันวิจัยประชากรและ สังคม	มหาวิทยาลัย มหิดล	2535
ปณิดดา ชำนาญสุข	ความล้าทางจิตใจของพนักงานในการทำงานประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต สาขาจิตวิทยา อุตสาหกรรม ภาควิชา จิตวิทยา	มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	2535
ปณิดดา ปรียทุม	การศึกษาปัจจัยเสี่ยงที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคหูด้านหน้าในเด็กวัยเรียนในเขตเมือง	เวชศาสตร์ป้องกันและ สังคม (วิทยาการระบาด)		2528
ประกายรัตน์ เขียววานิช	ผลการสอนเรื่องเพศสัมพันธ์ในระยะตั้งครรภ์สองวิธีต่อความรู้และพฤติกรรมทางเพศของคู่สมรสที่ภรรยาตั้งครรภ์แรก	สาขาวิชาพยาบาลแม่และ เด็ก	มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	2536
ประเจตน์ เกษน้อย	ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติทางด้านอนามัยของประชากรในเขตชุมชนแออัดที่ปรับปรุงแล้ว			
ประณิดศิลป์ วงษ์ชมภู	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานสุขภาพจิตชุมชนของโรงพยาบาลชุมชน ในภาคเหนือของประเทศไทย	สาธารณสุขศาสตร์ สาขา พยาบาลสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2534
ประดับพร บุญเจือ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนทางด้านการรับประทานอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุรินทร์	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2532
ประดิษฐ์ บัณเฑาะ	ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อการวางแผนครอบครัว	สุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2527
ประดิษฐ์ ใจแก้ว	ปัจจัยทางสังคมและจิตวิทยาที่มีผลต่อความตั้งใจที่ประกอบวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลชาย	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2534
ประนอม รอดคำดี และคณะ	ภาวะโภชนาการของเด็กระดับประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร			2527
ประพนธ์ รินไธสง	สภาพปัญหาที่มีผลต่อสุขภาพจิตของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์	จิตวิทยาการศึกษาและ การแนะแนว	มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	2536

ประพิมพ์พรรณ สุวรรณภู	การศึกษาความเครียดของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล นพรัตนราชธานี	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2533- 2534
ประไพ เทียนศาสตร์	ผลของกระบวนการสุขศึกษาอย่างต่อเนื่องต่อพฤติกรรมของ มารดาในการป้องกันโรคอุจจาระร่วงในเด็กแรกเกิดถึง 3 เดือน จังหวัดราชบุรี	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2534
ประกาศรี เกิดเกรียงไกร	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับปัญหาเพศสัมพันธ์ใน หญิงตั้งครรภ์	การพยาบาลแม่และเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัย มหิดล	2537
ประยงค์ สัจพงษ์	ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพ การสนับสนุนทาง สังคม และลักษณะประชากรกับการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรค ปอด ในเขตอำเภอคำเนินสะตอก จังหวัดราชบุรี	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาพยาบาลสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2534
ประวิทย์ ปรัชญคุปต์ และ คณะ	ปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ไปรับการตรวจรักษาโรคติดต่อทางเพศ สัมพันธ์ของหญิงอาชีพพิเศษ ที่โรงพยาบาลชุมชนในเขต 6 ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	Medical sciences Public health	ศูนย์กัมโรคเขต 6 ขอนแก่น	2531
ประสพ ยุทธเมธางกูร	บทบาทของผู้ปกครองในการปลูกฝังพฤติกรรมสุขภาพให้แก่เด็ก เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดขอนแก่น	การศึกษาศุขปฏิบัติและ การศึกษามหาบัณฑิต เอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2529- 2530
ประสาธ กสิศิลป์	ประสิทธิผลของโครงการฝึกอบรมพัฒนาสมรรถภาพกรรมการ บริหารกองทุนพัฒนาหมู่บ้าน ต่อพฤติกรรมการจัดหาน้ำสะอาด การเผ่าร้างและติดตามทางโภชนาการ	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2533
ประเสริฐ ผลรัตน์	ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมการใช้สาร เคมีปราบศัตรูพืชของเกษตรกร กับอาการเจ็บป่วยทางร่างกาย : ศึกษากรณี สวนส้มเขียวหวาน	เทคโนโลยีการบริหารสิ่ง แวดล้อม		2534
ประเสริฐ ศรีจันทร์	ความรู้ ทศนคติ และการปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข ในโรงเรียน รัฐบาล เขตการศึกษา 11			
ปราณี ภาณุภาส	ผลของการฝึกอบรมการพัฒนาตนเอง ที่มีต่อพฤติกรรมการบำบัด รักษายาเสพติดชั้นตอนพิษยา	สาธารณสุขศาสตร์ (ภาค วิชาสุขศึกษา)	มหาวิทยาลัย มหิดล	2529
ปราโมทย์ แซ่อึ้ง	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษา โดยการนำแบบแผนความเชื่อ ด้านสุขภาพมาประยุกต์ใช้ร่วมกับการให้แรงสนับสนุนทางสังคม จากครูและบิดาหรือมารดาต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือด ออกของนักเรียนชั้น ป.6 อำเภอเมืองนนทบุรี	สาธารณสุขศาสตร์ สาขา วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2535
ปราโมทย์ วังสะอาด	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อสุขภาพจิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาล เมืองกาฬสินธุ์	ศึกษาศาสตร์	มหาวิทยาลัย มหิดล	2530
ปรีวรรต มโนรมชัยवाल	การปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพตามบทสัจบัญญัติแห่งชาติ ของนัก เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสมุทรปราการ	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2533- 2534
ปรีชา คำเมือง	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในพฤติกรรมกำกับการป้องกันโรค ติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ของทหารเกณฑ์ จังหวัด สงขลา	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2533
ปรีชา เครือมนคงกักดี	ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางประชากรกับความตั้งใจที่จะปฏิบัติ เกี่ยวกับภาวะเจริญพันธุ์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน	ประชากรศึกษา		2531

	จังหวัดอุดรธานี				
ปรีชา ชำเพชร	ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในด้านสุขภาพของการทำหมันชาย	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัย มทิดล	2528	
ปรีชา วิเศษ	บทบาทของครูประถมศึกษาในการส่งเสริมพฤติกรรมความ ปลอดภัยให้แก่เด็กเรียนชั้นประถมศึกษา ในจังหวัดราชบุรี	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2533- 2534	
ปรีดา โนนฤทธิ์	เปรียบเทียบอัตราการคงชีพของอนามัยในระยะแรกและระยะ ปกติ จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2529	การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร		2532	
ปรีดีหทัย แก้วนิรัตน์	การศึกษาบทบาทของสมาชิกในครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยจิตเวช : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลสวนสราญรมย์	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2534	
ปรีดา แจ่มประดิษฐ์	การเปรียบเทียบผลการตั้งครรภ์ระหว่างมารดาตั้งครรภ์มีภาวะ เสี่ยงสูง และมารดาตั้งครรภ์มีภาวะเสี่ยงต่ำ ในโรงพยาบาล สระบุรี	การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร		2534	
ปานดา เข้มกรณ์	ปัญหาและความต้องการด้านสุขภาพของพนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย				
ปาริชาติ ฉายศิริ	ประสิทธิผลของโปรแกรมทันตสุขภาพ ต่อการลดโรคเหงือก อักเสบในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพ มหานคร	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย มทิดล	2534	
ปิ่นทิพย์ บุญยชาติ	ความเชื่อเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ ของผู้ป่วยหญิงที่มาตรวจ รักษาที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลแม่และเด็ก ศูนย์ส่งเสริม สุขภาพเขต 4 ราชบุรี	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	2536	
ปิยวรรณ ประคุณคงชัย	ความพึงพอใจของผู้ป่วยนอกต่อการบริการของโรงพยาบาลของรัฐ : ศึกษากรณีจังหวัดนครสวรรค์	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัย มทิดล	2533	
ปิยะวดี แสงใหญ่	โครงการสุขภาพเพื่อป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สำหรับ หญิงอาชีพพิเศษในเขตกรุงเทพมหานคร	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย มทิดล	2534	
เปรมสุข สระแก้ว	ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติทางสุขภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชาสุขภาพส่วนบุคคลและชุมชนของนักศึกษา ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.สูง) ในวิทยาลัยครู ภาคตะวันตก	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต และมหาบัณฑิต เอก สุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2528	
เปี่ยมปิติ ช่างสาร	การติดตามผู้ป่วยโรคเอดส์ของพยาบาล	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มทิดล	2534	
ผกามาศ นามประดิษฐ์กุล	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบา หวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน : ศึกษาเฉพาะในโรงพยาบาลพหล พยุหเสนา จังหวัดกาญจนบุรี			2535	
ผกาวรรณ จันทร์เพิ่ม	พฤติกรรมสุขภาพของมารดาในการป้องกันและควบคุมโรค อุจจาระร่วง ที่มีต่อบุตรอายุต่ำกว่า 1 ปี จังหวัดนนทบุรี	กศม. วิชาเอกสุขศึกษา	มศว.ประสานมิตร	2537	
มุสตี จันทร์บาง	ประสิทธิผลของการเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการให้การ เสริมแรงทางบวกต่อพฤติกรรมทันตสุขภาพของนักเรียนประถม ศึกษาปีที่ 1			2535	
มุสตี เทียมทัต	ประสิทธิผลของโครงการสุขภาพต่อพฤติกรรมทางเพศที่ ปลอดภัยจากโรคเอดส์ ในกลุ่มนายทหารชั้นประทวน ค่ายสุ	สาธารณสุขศาสตร์ สาขา สุขศึกษา	มหาวิทยาลัย มทิดล	2535	

ดุสิต พรหมทอง	รธรรมพิทักษ์ จังหวัดนครราชสีมา การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมและการปรับตัวของผู้ป่วยโรคจิตระหว่างกลุ่มที่มาติดตามผลการรักษากับกลุ่มที่ไม่มาติดตามผลการรักษาหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลศรีธัญญา	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2530
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แสงทวี ชื่นอุทัย	ลักษณะนิสัยในการรับประทานอาหารของคนอีสาน	รายงานการวิจัย	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2525
พ.ต.หญิง วรรณัญญา งามค้ำ	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกลุ่มความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกคนด้านสุขภาพ และการรับรู้ถึงความเสี่ยงต่อการเกิดโรค กับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของทหารเกณฑ์ กองทัพภาคที่ 3	พยาบาลศาสตร์ สาขาพยาบาลผู้ใหญ่	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2537
พจนา สุวรรณประทีป	การรับรู้เกี่ยวกับพิษภัยของการบริโภคอาหารที่มีสิ่งปนเปื้อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสุพรรณบุรี	การศึกษาคู่ขนานบัณฑิตและการศึกษามหาบัณฑิตวิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2531
พจนารัตน์ วัชรพิมลมาศ	การศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมของผู้สูบบุหรี่ต่อข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะผู้สูบบุหรี่เพศชาย ณ ศูนย์การค้าในเขตกรุงเทพมหานคร	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2535
พนมพร เลชะเจริญ	ประสิทธิผลของโปรแกรมการงดสูบบุหรี่ต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม เขตกรุงเทพมหานคร	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532
พนมศรี เสาร์สาร	พฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ของหญิงบริการในเขตกรุงเทพมหานคร ปี 2531	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532
พนอ ทิพย์พิมลรัตน์	พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการบริโภคอาหารของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2533-2534
พนิดา มีต้องบัน	ประสิทธิผลของโปรแกรมลดน้ำหนัก ด้วยวิธีควบคุมตนเองในเด็กนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532
พนิดา อินทรลักษณ์	ผลกระทบของการสื่อสารระหว่างบุคคลต่อประชาชนในการเผยแพร่ความรู้ด้านการวางแผนครอบครัว : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร	คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2532
พรทิพย์ เกตุรานนท์	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียดของพยาบาลในโรงพยาบาลทั่วไปของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาพยาบาลสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2527
พรทิพย์ คำพอง	ความแตกต่างระหว่างจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่และจำนวนบุตรที่ต้องการ ศึกษากรณีของสตรีในเขตชนบทและเขตเมืองของประเทศไทย			
พรทิพย์ ทยานันท์	ประสิทธิผลของวิธีการสุขศึกษาแบบผสมผสานต่อการดูแลทารกแรกเกิดเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และการอาบน้ำเด็ก	สุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2529
พรทิพย์ สิ้นประสงค์	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความรุนแรงของการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังในผู้สูงอายุ	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532
พรทิพย์ อุคุภรัตน์	การรักษา+F329โรคด้วยยาแผนโบราณ กรณีศึกษา : ร้านขาย	มานุษยวิทยา	มหาวิทยาลัย	2536

พรณา ศุภเวทย์ศิริ	ยาเจ้ากรมบ่อ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของชาวเขาที่ได้รับการบำบัดรักษา ใน จังหวัดเชียงราย	วิทยาการระบาด	ศิลปากร มหาวิทยาลัย มทิดล	2530
พรณา ทอมสินธุ์	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของคนงานฟิการแซนฮา ที่ เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพ ณ ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงาน จังหวัดปทุมธานี	วิทยาศาสตร์มหาดิน สาขาศาสตร์สาธารณสุข		2537
พรพรรณ ไผ่กระโทก	ระบบบริการให้คำปรึกษาทางสุขภาพในโรงพยาบาลทั่วไปและผลที่ มีต่อผู้รับบริการศึกษาเฉพาะกรณี	สาธารณสุขศาสตร์ (พยาบาลสาธารณสุข)	มหาวิทยาลัย มทิดล	2529
พรณณา ชีวรัฐพัฒน์	สุขภาพจิตของผู้ป่วยโรคที่เข้ารับการตรวจและรักษาในศูนย์ โรคเขต 12 จังหวัดยะลา	วิชาเอกสุขภาพศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2532
พรณณา ทิรมฐิติ	ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษา ผู้ใหญ่ สายสามัญ ระดับ 5 กรุงเทพมหานคร	ครุศาสตร์มหาดิน สาขาวิชาสุขภาพศึกษา		2530
พรณา เตียวศิริทรัพย์	การอบรมเลี้ยงดูบุตรก่อนวัยเรียนของมารดาที่ทำงานในสถาน โทรทัศน์	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2534
พรศิริ รัตนรัตน์	การศึกษาความตึงเครียดในบทบาท และกลวิธีเผชิญภาวะเครียด ในสตรีที่มีหลายบทบาท	จิตวิทยาและการพัฒนาการ	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2535
พริ้มเพรา สาครชัยพิทักษ์	ความรู้ การรับรู้ และทัศนคติของคนงานเรื่องโรคเอดส์ ต่อการ จัดการมูลฝอยติดเชื้อ ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	วิทยาศาสตร์มหาดิน สาขาโรคติดเชื้อ		2536
พวงทอง บ่องภัย	การศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อด้านการดูแลสุขภาพเด็กก่อนวัย เรียนของมารดาไทยพุทธและไทยมุสลิม ในจังหวัดปัตตานี	วิชาเอกสุขภาพศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2527
พวงพยอม การปัญญา	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับความ ร่วมมือในการรักษาของผู้ป่วยโรคเบาหวาน	การพยาบาล อายุรศาสตร์-ศัลยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัย มทิดล	2527
พวงพลอย ชุณหวิจิตร	ประสิทธิผลของแรงสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรมการสร้าง สาม	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขภาพศึกษา	มหาวิทยาลัย มทิดล	2530
พอเพญ โกรนรา	การศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทันตสุขภาพของ มารดาต่อสถานภาพโรคฟันผุ ของนักเรียนประถมศึกษา อำเภอ สวี่ จังหวัดชุมพร	วิทยาศาสตร์มหาดิน (สาธารณสุขศาสตร์) โรค ติดเชื้อ		2532
พัคตร์คณา ดันติวานนท์	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาวะโรคฟันผุในฟันน้ำนมของเด็กก่อนวัย เรียนที่มารับบริการ ที่โรงพยาบาลศิริราช	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย มทิดล	2533
พัชรา กาญจนารัตน์	การศึกษาสุขภาพของประชากรในบริเวณพื้นที่การชลประทาน โครงการป่าสักใต้	Physical Education	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	1979
พัชรา เบญจรัตน์ภรณ์	ความแตกต่างของการเลือกวิธีการรักษาพยาบาลระหว่างวัยกลางคน และวัยสูงอายุในประเทศไทย	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัย มทิดล	2533
พัชราพร เกิดมงคล	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมและปัจจัย บางประการกับความวิตกกังวลของหญิงมีครรภ์	สาธารณสุขศาสตร์	มหาวิทยาลัย มทิดล	2531
พัชรินทร์ บางท่าไม้	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการป้องกันการติดเชื้อโรค เอดส์ ของพนักงานและคนงานชาย ในโรงงานอุตสาหกรรม			2535
พัชรินทร์ เล็กสวัสดิ์	การรับรู้และพฤติกรรมที่เกี่ยวกับโรคฟันผุของประชากรใน เขตชนบทของจังหวัดเชียงใหม่	สาขาวิชาสังคมวิทยา		

พัชรินทร์ สิริสุนทร	พฤติกรรมการรักษาเยียวำตนเองด้วยฝืนของชาวม้งที่เจ็บป่วย : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนม้งแห่งหนึ่งในจังหวัดเพชรบูรณ์	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2531
พัชรี ดำรงสุนทรชัย	ประสิทธิผลของการจัดโปรแกรมสุขศึกษาโดยใช้เทปคำบรรยายประกอบภาพพลิกในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง คลินิกโรคความดันโลหิตสูงตึกผู้ป่วยนอก วชิรพยาบาล	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2531
พัชรี แนวพานิช	ปัญหาการทำแท้งและการปฏิบัติด้านการคุมกำเนิดในหญิงอาชีพพิเศษ : ศึกษาเฉพาะกรณีหญิงที่ทำงานในบาร์อะโกโกย่านถนนพัฒนาพงษ์	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2530
พัชรีย์ บุญแก้ว	การตายของเด็กในประเทศไทย			
พัชรีย์ ศรีสังข์	สุขภาพจิตของบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2533-2534
พิกุล เสงสนันท์กุล	ผลของการมุ่งใจด้วยวิธีสร้างความเข้าใจต่ออัตราการใช้บริการการส่งต่อผู้ป่วย ของโรงพยาบาลทั่วไป จังหวัดน่าน	พยาบาลสาธารณสุขศาสตร์	สาธารณสุขศาสตร์	2527
พิกุล เสงสนันท์กุล และ ลาวัลย์ บุญเรือง	การดำเนินงานของอาสาสมัคร สาธารณสุขในเขตเมืองทางด้านการเยี่ยมดูแลหญิงหลังคลอดและทารกแรกคลอดที่บ้าน		มหาวิทยาลัยมหิดล	2531
พิชญางค์ จุแจ่มยาน	การศึกษาปัจจัยสำคัญบางประการที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการบัตรสุขภาพ : ศึกษาเฉพาะกรณี ต.หนองโรง อ.พนมทวน จ. กาญจนบุรี	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2529
พิชิต จิระวัฒนะ	ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อภาวะโภชนาการ : ศึกษาครอบครัวที่มีเด็กก่อนวัยเรียนในชุมชนแออัดย่านท่าเรือคลองเตย	สังคมวิทยา มหาวชิราวุธ		2530
พิชิต พัทธกะเทพสมบัติ	รายงานเบื้องต้น การสำรวจประชากรและการอนามัยในประเทศไทย	สถาบันประชากรศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1988
พิชิต พัทธกะเทพสมบัติ	การทำหมัน ใน ประเทศไทย	Population Studies	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1980
พิทยา พันธุมกาญจน์	บทบาทของนักวิชาการสุขศึกษาในโรงพยาบาลตามความคิดเห็นของบุคลากรฝ่ายเวชกรรมสังคม	การศึกษาคู่ปฏิบัติการ และการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2531
พินลดา มุลาลี และคณะ	การสำรวจสภาวะสุขภาพจิตของครอบครัวเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ม.ขอนแก่น	Medical sciences Psychiatry		
พิพัฒน์ พุศรีนวล	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษา ต่อพฤติกรรมของหญิงหลังคลอดในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมตนเอง ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 4 ขอนแก่น	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2534
พิมพ์ใจ จารุวัชรวิงศ์	การศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านความรู้และการรับรู้ ปัจจัยส่งเสริมต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์ในชนบท จังหวัดอุบลราชธานี	พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขากายภาพบำบัด	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2536
พิมพ์ภา นิสาลัดนานันท์	การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่องานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในเขตเมืองและชนบทของจังหวัดลำปาง	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัยมหิดล	2530
พิมพ์พร ยศแก้ว	ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพผู้บริโภคของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนเทศบาล เขตการศึกษา 8			

พิมพ์วรรณ ศิลปสุวรรณ	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ของคณงานสตรีวัยรุ่น ในโรงงานอุตสาหกรรม เขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล	ศึกษาศาสตร์สุขภาพบัณฑิต ประชากรศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2536
พิมพ์ เพราเพริศรัมย์	ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมารับการรักษาไม่สม่ำเสมอของผู้ป่วย โรคเรื้อรัง จังหวัดสุพรรณบุรี	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาโรคติดต่อ	มหาวิทยาลัย มหิดล	2533
พิมพ์พรรณ พัฒนอินดี	การศึกษาวิเคราะห์ลักษณะทางสังคมและสาเหตุการเกิดปัญหา อ่อนของบุคคล ปัญญาอ่อนจากเวชระเบียนผู้ป่วยนอกของ โรง พยาบาลราชานุกูล : ศึกษาเฉพาะกรณีเวชระเบียน พ.ศ. 2522- 2524	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2527
พิมพ์พรรณ สุวรรณโณ	การศึกษาสภาวะความผิดปกติทางอารมณ์ของเด็ก : ศึกษาเฉพาะ กรณีศูนย์สุขวิทยาจิต	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2530
พิมพ์พรรณ อิศรภักดี	การศึกษาประสิทธิภาพของกองทุนยา ข้อมูลจากกองทุนยา 5 จังหวัด	รายงานการวิจัย	สถาบันวิจัย ประชากรและ สังคม มหาวิทยาลัย มหิดล	2531- 2532
พิริยะ สัททะกุล	กลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดของร้านขายยาที่มีเภสัชกรเป็น เจ้าของใน อ. เมือง จ. เชียงใหม่	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ	มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	2536
พิริยา ชราธรพิสุทธิกุล	การศึกษาลักษณะพื้นฐานอารมณ์ของทารกและปัจจัยบาง ประการที่เกี่ยวข้อง ณ โรงพยาบาลเด็ก กรุงเทพมหานคร	อนามัยแม่และเด็ก	มหาวิทยาลัย มหิดล	2529
พิไลพรรณ กาญจนลักษณ์	ประสิทธิผลของเสียงตามสายที่มีต่อการรับฟังและการรับรู้ข่าว สารทางด้านสาธารณสุข : ศึกษาเฉพาะกรณีของประชากรในหมู่ บ้านตำบลหัวสะพาน อ.เมือง จ.เพชรบุรี	คณะวารสารศาสตร์และ สื่อสารมวลชน	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2532
พิไลรัตน์ ทองอุไร และ คณะ	การศึกษาปัญหาและความวิตกกังวลของญาติผู้ป่วยทางจิต	Psychology General psychology	คณะพยาบาล ศาสตร์ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์	2529- 2530
พิศมัย เต็งพงศธร	การศึกษาระดับความเข้มแข็งของเด็กและเยาวชนจากสถาน สงเคราะห์ ในจังหวัดกรุงเทพมหานครและนนทบุรี	จิตวิทยาคลินิก		2533
พิศวาท ศรีอรุณ	ปัจจัยเสี่ยงของโรคปอดอักเสบในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่โรง พยาบาลเด็ก	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย มหิดล	2535
พิษณุ อุดมมะเวทิน และ คณะ	พฤติกรรมการบริโภคขนมของเด็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	รายงานการวิจัย		2535
พิสมัย พิทักษ์วารการ	พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการใช้ยาของผู้ป่วยที่มาใช้บริการใน แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลลพบุรี	การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	2536
พิรศักดิ์ รัตนะ	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข สุขในเขตชนบท จังหวัดสงขลา	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	2533- 2534
พุทธร สุนทรลักษณ์	การศึกษาความต้องการบริการสังคมของผู้ป่วยโรคกระดูกที่ ประสบอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ : ศึกษาเฉพาะกรณีโรง พยาบาลพระมงกุฎเกล้า และโรงพยาบาลตำรวจ	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2532
พูนพร ศรีสะอาด	การศึกษาเปรียบเทียบการสนับสนุนทางสังคม ที่มีผลต่อความ	คณะสังคมสงเคราะห์	มหาวิทยาลัย	2534

พูนศักดิ์ ประมงค์	วิตกังวลของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 ของวิทยาลัยพยาบาลสภราชประสิทธิ์ อุดรธาขันธ์	ศาสตร์	ธรรมศาสตร์	
พูนสุข ช่วยทอง	การฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคมของเด็กปัญญาอ่อน : ศึกษาเฉพาะกรณีการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โรงเรียนราชานุบาล	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัย	2532
เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย	การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะทางคลินิกและสังคมบางประการระหว่างมารดาที่ผ่าท้องทำคลอดครั้งแรกและคลอดปกติในโรงพยาบาลรามธิบดี:พ.ศ. 2527	สูติ-นรีเวชวิทยา	มหาวิทยาลัย	2528
เพชรศิริ ภิวัตน์	ปัจจัยบางประการที่กำหนดการใช้บริการสุขภาพอนามัย:การศึกษาที่ชุมชนแออัดแห่งหนึ่งในจังหวัดสงขลา	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัย	2528
เพชร อิศรพาดิษ	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ยาปฏิชีวนะของแพทย์	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย	2532
เพ็ญจันทร์ ประดับมุข	ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาวะสุขภาพ การสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุในเขตชุมชนแออัด เขตเทศบาลเมืองอุดรธานี	พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลครอบครัว	มหาวิทยาลัย	2536
เพ็ญจันทร์ สุทธิเชษฐกุล	มิติทางสังคมวัฒนธรรมของการใช้สมุนไพร : ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านหนึ่งในจังหวัดยโสธร	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย	2532
เพ็ญประภา ศิริโรจน์	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมในการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ : ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการกรุงเทพมหานคร	คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน	มหาวิทยาลัย	2534
เพ็ญพัทธ์ ยอดน้ำคำ	พฤติกรรมการป้องกันภาวะขาดสารไอโอดีนของเด็กนักเรียนจังหวัดเชียงใหม่	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย	2536
เพ็ญศรี เกิดนาค	การเปรียบเทียบพฤติกรรมอนามัยของครอบครัวผู้ป่วยโรคเรื้อนกลุ่มอาการสงบ และกลุ่มอาการไม่สงบ ศูนย์โรคเรื้อนเขต 12			
เพ็ญศรี จันทระชาติ	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การสอนสุขศึกษา เรื่องโรคขาดสารอาหารของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการขับเทียนสำเร็จรูปกับการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา	กศ. วิชาเอกสุขศึกษา	มศว.ประสานมิตร	2537
เพ็ญศรี พงษ์ประภาพร	การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมารับบริการฝากครรภ์ครบและไม่ครบตามเกณฑ์ของหญิงตั้งครรภ์ในเขตภาคเหนือตอนบน	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2535
เพ็ญศรี วรสัมปติ	ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียด สติปัญญา และการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมกรมเผชิญความเครียดในวัยรุ่นตอนต้น	พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลชุมชน	มหาวิทยาลัย	2534
เพ็ญศรี สาราญเวทย์	ปัจจัยเสี่ยงของการเป็นโรคคอหอย	การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2536
เพ็ญศรี พงษ์พานิช	ประสิทธิผลของการให้คำปรึกษาทางสุขภาพต่อพฤติกรรมกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย	2533
		วิทยาลัยการพยาบาลบัณฑิต สาขาวิชาเอกสุขศึกษา		2536

เพ็ญศิริ เมมโหรา	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในพฤติกรรมการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ ของทหารเกณฑ์ จังหวัดราชบุรี	สาขาสาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา		2533
เพลินพร ผิวงาม	ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมของประชาชน : ศึกษากรณีโครงการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำบริโภคในหมู่บ้าน ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี			2533
เพลินพร ผิวงาม	การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำบริโภคในหมู่บ้าน ต.คูบัว อ.เมือง จ. ราชบุรี	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2532
เพียงใจ สัตยุดม	ผลการดูแลก่อนคลอดเป็นพิเศษแก่หญิงมีครรภ์ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมารดาและน้ำหนักแรกเกิดของทารก	สาธาณสุขศาสตรดุษฎี บัณฑิต	มหาวิทยาลัย มหิดล	2533
แพทย์หญิงฉวีวรรณ ศิริพันธุ์ และคณะ	สุขภาพจิตเด็กนักเรียนในภาคเหนือ			2537
ไพจิตร โสภา	สภาพการดำเนินงานสุขศึกษาของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดสุรินทร์	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2533- 2534
ไพบุลย์ อ่อนมั่ง	สุขภาพจิตของครอบครัวทหารเรือในเขตกรุงเทพมหานครและสมุทรปราการ	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2533- 2534
ไพบุลย์ ชาวสวนศรีเจริญ	สุขภาพจิตของหญิงมีครรภ์ในจังหวัดนครปฐม	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2533- 2534
ไพรัชย์ เจริญทอง	ประสิทธิผลของกิจกรรมเพื่อนเตือนเพื่อน เกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	กศม. วิชาเอกสุขศึกษา	มศว.ประสานมิตร	2537
ไพโรจน์ ใจดีสากล	เจตคติเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดเชียงราย	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต และการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2531
ภนอมวรรณ อยู่ขำ	พฤติกรรมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพของบุคลากร สังกัดกรมพลศึกษาในสวนกลาง	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	2536
ภัทรธิรา บุญเสริมส่ง	พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับทัศนสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	2536
ภัทรพงศ์ ประกอบผล	ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของผู้ป่วยโรคเรื้อรัง	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรม ศาสตร์	2534
ภัทรา ธีรลาภ	การศึกษาสภาพผู้ป่วยจิตเภทภายหลังการรักษา ศึกษาเฉพาะกรณี : โรงพยาบาลศรีธัญญา	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2530
ภัทรานิ ไพบูลย์	ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมกับการปรับตัวของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะความดันโลหิตสูงเนื่องจากการตั้งครรภ์ : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลในสังกัดกรุงเทพมหานคร	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2537
ภัสสร ลิมานนท์	การตั้งครรภ์เื้อนหลังสมรส ของสตรีไทย			1989
ภาควิชาพื้นฐานการพยาบาล คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	พฤติกรรม การดูแลตนเองของผู้ป่วยที่มารับบริการที่โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่นและโรงพยาบาลศรีนครินทร์	รายงานการวิจัย		2534

ภารดี ชาณสมร	พฤติกรรมทางเพศของสตรีในระยะหลังคลอดของโรงพยาบาลรา มาธิบดี	การเจริญพันธุ์และวาง แผนประชากร		2530
ภารดี เดิมเจริญ และคณะ	ภาวะโภชนาการและนิสัยการบริโภคอาหารเข้าของนักเรียนชั้น ประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร			2528
ภาวิณี ชด้อย	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการติดเชื้อของโรคหนองพยาธิปากขอ ในจังหวัดกระบี่	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย มหิดล	2535
ภาวิณี นาวาพานิช	ความสัมพันธ์ระหว่าง ความพึงพอใจในงาน ความภาคภูมิใจใน ตนเอง ความวิตกกังวล และปัจจัยทางชีวสังคมบางประการ กับ แนวโน้มการออกจากงาน ของพยาบาลโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	กสม. วิชาเอกจิตวิทยา พัฒนาการ	มศว.ประสานมิตร	2537
ภาวิณี นาวาพานิช	ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในงาน ความภาคภูมิใจในคน เอง ความวิตกกังวลและปัจจัยทางชีวสังคมบางประการกับแนว โน้มการออกจากงานของพยาบาลโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยา พัฒนาการ	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	2536
ภิรมย์ลักษณ์ มีสัณยานันท์	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรับประทานยาของผู้ป่วยโรค ปอด	พยาบาลศาสตรมหา บัณฑิต สาขาการ พยาบาลผู้ใหญ่	มหาวิทยาลัย ขอนแก่น	2534
ภูษงค์ กุณทลบุตร	ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อทางเลือกสถานรักษาพยาบาลของ ประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	Medical sciences Public health		2532
มณฑิรา เขียวยิ่ง	รายงานการวิจัย เพศสัมพันธ์ของหญิงหลังคลอด	คณะพยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัย ขอนแก่น	2536
มณฑิรา เขียวยิ่ง และคณะ	ความรู้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการคุมกำเนิดของสตรีที่ทำแท้ง	Medical sciences Public health Family Health	คณะพยาบาล ศาสตร์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น ทบวง มหาวิทยาลัย	2529
มนัรัตน์ วิริยะประสพโชค	การรับรู้ในความสามารถของตนเองต่อการปฏิบัติตนเพื่อป้องกัน โรคเอดส์ และการรับรู้ในประสิทธิผลของการปฏิบัติตนต่อการ ป้องกันโรคเอดส์ของหญิงอาชีพพิเศษ ที่มารับการตรวจสุขภาพใน คลินิกกามโรค ของ สนง.สสจ. เชียงรายและพะเยา	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย มหิดล	2536
มนัวรรณ ผิวฉิม	การรักษาโรคด้วยสมุนไพรในลุ่มน้ำท่าจีน : อดีตและปัจจุบัน	Medical Sciences Pharmacy	ภาควิชามนุษย์ วิทยา คณะ โบราณคดี มหาวิทยาลัย ศิลปากร	
มนดากรณ์ วงษ์ทองหว้า	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพกับภาวะสุขภาพ ของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลเมืองอุบลราชธานี จังหวัด อุบลราชธานี	การพยาบาลชุมชน	มหาวิทยาลัย มหิดล	2537
มนตรี ดันประยูร	ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะการเจ็บป่วยของผู้สูงอายุศึกษาเปรียบเทียบ ระหว่างเขตเมืองและเขตชนบทของประเทศไทย	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัย มหิดล	2532
มนตรี บุญบรรจง	ความรู้และเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียง เหนือที่มีต่อการทำแท้ง	การศึกษาคุษุบัณฑิต และการศึกษามหาบัณฑิต	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจ	2529- 2530

มนิธา ตาแก้ว	ความรู้และการปฏิบัติของผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันเกี่ยวกับวัตถุดิบและสิ่งปนเปื้อนในอาหารของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	เอกศศึกษา ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์ ศึกษา	มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	2534- 2535
มนัส พูนทอง	การเปิดรับข่าวสารของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม เขตอุตสาหกรรมนวนคร จังหวัดปทุมธานี ต่อการรณรงค์ป้องกันและควบคุมโรคเอดส์	คณะวารสารศาสตร์และ สื่อสารมวลชน	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2534
มนัสสินัย บุญยทรัพย์	ความต้องการของผู้รับบริการเกี่ยวกับการบริการสุขภาพที่บ้าน	คณะพยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	2536
มยุรี คชนาบ	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับการใช้บริการรักษาพยาบาลที่สถานีอนามัยของประชาชนในชนบท จังหวัดสุราษฎร์ธานี	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกพยาบาล สาธารณสุข		2537
มยุรี เกาลัดดา และคณะ	โครงการสาธารณสุขมูลฐานในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	Medical sciences Public health	Primary Health Care	
มยุรี ปริญญวัฒน์	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้สารละลายเกลือแร่ของมารดาในการรักษาบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่ป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลัน ณ แผนกผู้ป่วยนอก กุมารเวชกรรม โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ : การศึกษาเชิงปริมาณและคุณภาพ	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาธารณสุขศาสตร์สาขา โรคติดต่อ		2536
มยุรี เปาประดิษฐ์	การศึกษาการใช้ยาพื้นบ้าน ในการรักษาอาการอุจจาระร่วงของประชาชน	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย มหิดล	2530
มยุรี สุวรรณฉาย	การใช้ละครหุ่นสอนความรู้ด้านโภชนาบำบัดแก่เด็กเจ็บป่วย	ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์ ศึกษา ภาควิชา อาชีวศึกษา	มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	2534- 2535
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	การศึกษาเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพฯ	Pedagogy Secondary Education Health Education	ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ม.เกษตรศาสตร์	2531- 2532
มหาวิทยาลัยมหิดล	การสร้างรูปแบบบทบาทของคณะพยาบาลที่สนับสนุนงานสาธารณสุขมูลฐาน			2528
มหาวิทยาลัยมหิดล	ความรู้และทัศนคติของนักศึกษาแพทย์ต่อการสาธารณสุขมูลฐาน	Pedagogy colleges & Univ. (HIGHER ED.)	ภาควิชาจิตเวช ศาสตร์คณะ แพทยศาสตร์โรง พยาบาลรามา ธิบดี	2526
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	บทบาทของนักสังคมสงเคราะห์และบริการทางสังคมสงเคราะห์ต่อผู้ป่วยโรคเอดส์และผู้ติดเชื้อโรคเอดส์	Social weifare Medical Social Work	สถาบันไทยคดี ศึกษา มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2533
มหาวิทยาลัยมหิดล	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานบางประการแรงสนับสนุนทางสังคม ความสามารถในการดูแลตนเอง กับคุณภาพชีวิตในผู้ป่วย	Sociology		

มะลิ ชูโค	เบาหวาน	การติดตามศึกษาผู้ป่วยจิตเวชที่ติดเชื้อโรคเอดส์ภายหลังการรับคำปรึกษาจากโรงพยาบาลสมเด็จพระยา	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2535
มะลิวรรณ วงศ์วัฒน์ไพบุลย์		ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในพฤติกรรมป้องกันการโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ของทหารเกณฑ์ กองทัพอากาศ กรุงเทพมหานคร	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2533
มณฑนา ทิรัญประดิษฐ์		โภชนศึกษาเกี่ยวกับเจตคติในการบริโภคอาหารเข้าของเด็กวัยเรียนในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตพญาไท	คหกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาคหกรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2530
มณฑา ศิลเวชกุล		การศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาที่ใช้และไม่ใช้แรงสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรมการปฏิบัติตัวของหญิงมีครรภ์ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 6 นครสวรรค์	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532
มัลลิกา เหมือนวงศ์		ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความเครียดของเจ้าพนักงานเรือนจำสายควบคุมและรักษาการณ์ : ศึกษาเปรียบเทียบเรือนจำที่มีระดับความมั่นคงสูงสุด มั่นคงปานกลาง และมั่นคงต่ำสุด	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2534
มานี ไชยธรรมาวัฒน์ศิริและคณะ		พฤติกรรมในการเจ็บป่วยและการปรับตัวของผู้ป่วยโรคเรื้อรังในชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ป่วยที่รักษาตัวที่บ้าน	Medical sciences Clinicla sciences Dermatology		
มานี อุเจริญพงษ์		ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานวิชาชีพพยาบาล ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	คณะสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2527
มานพ ชูนิล		ลักษณะการเลี้ยงอาหารเด็กที่สัมพันธ์กับภาวะโภชนาการของเด็กก่อนวัยเรียนในครอบครัวที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2529
มาริสา และคณะ		พฤติกรรมในการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่มารับบริการที่โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น และโรงพยาบาลศรีนครินทร์	Medical sciences Public health	Health Nursing	
มาเรียม ดือราโกบ		ปัจจัยที่มีผลต่อแบบแผนการให้อาหารทารกของสตรีไทยภาคใต้	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2531
มาลินี ภูวนันท์		ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในการป้องกันโรคพยาธิปากขอในนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2534
มาลี ภัทรสุพรรณาคาร		การบริโภคอาหารและภาวะโภชนาการของผู้สูงอายุในเขตอ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์	คหกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาคหกรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2535
มาลี วิฑูรย์จิตวิทย์		การศึกษามลของวิธีการติดตามผู้ป่วยวัณโรคปอดให้มารับบริการ ณ โรงพยาบาลโรคทรวงอก นนทบุรี	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2530
มาลีรัตน์ ไรจน์ประทักษ์		การศึกษาทัศนคติของบุคลากรทางการแพทย์และการสาธารณสุขต่องานของนักสังคมสงเคราะห์ในงานบริการสาธารณสุขระดับชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดอุบลราชธานี	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2535
เมธินี ตั้งตรงไพโรจน์		ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร และวิทยาเขตบางเขน	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2533-2534

โมตรี ดิยะรัตน์กุล	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร	สังคมศาสตร์มหาดบัณฑิต วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัย มหิดล	2536
ยงยุทธ พึ่งวงศ์ญาติ	ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจดูแลรักษาสุขภาพตนเองของ ชาวชนบทในจังหวัดขอนแก่น	สาขาการวิจัยพฤติกรรม ศาสตร์ประยุกต์	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2533- 2534
ยมลรี นาวานุรักษ์	ประสิทธิผลของโครงการสุขภาพที่มีต่อพฤติกรรมของมารดาใน การป้องกันการกลับซ้ำของโรคคอและทอนซิลอักเสบเฉียบพลันใน เด็ก กองตรวจรักษาผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลอคูยเดช กรุงเทพ มหานคร	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2535
ยศ อัมพรรัตน์	ผลของการฝึกการอดใจรอได้ และการให้แรงเสริมทางสังคม ที่มี ต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ถูกต้อง ของนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 5	การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ประยุกต์	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	
ยิ่งยง เทาประเสริฐ	โครงการศึกษาพฤติกรรมการกินของคนไทยภาคเหนือตอนบน ระยะที่ 1 (2528-2529)			2528- 2529
ยุติ วัฒนานนท์ และ คณะ	การศึกษาปัจจัยที่ทำให้มารดาหลังคลอดรู้สึกยินดี หรือไม่ยินดีฝึก บริหารภายหลังคลอด	ภาควิชาการพยาบาลศุติ ศาสตร์นรีเวชวิทยา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2531- 2532
ยุบลรัตน์ ชาวงษ์	บทบาทของผู้ปกครองในการดูแลเอาใจใส่เด็กเรียนด้านสุขภาพ อนามัยที่มีผลต่อสภาวะสุขภาพนักเรียน	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2528
ยุพา อภิโกมลกร	ผลของการปรับพฤติกรรมสุขภาพด้วยวิธีการควบคุมตนเองของ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2531
ยุพาพิน จารุณครินทร์	การศึกษาการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์กับการประกันสุขภาพ ของโรงพยาบาลรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2535
ยุพิน ตรีส	ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะโภชนาการกับความรู้ ความเชื่อและ บริโภคนิสัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร			
ยุภา ชูสุทธิกุล	ความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจในการดื่มสุรากับพฤติกรรมการ ดื่มสุราของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2527
ยุวดี โชติวัฒนพงษ์	ความร่วมมือในการรักษาของผู้ป่วยโรคปอดที่เกิดจากการ สนับสนุนทางครอบครัว : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลทรวงอก นนทบุรี	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2537
ยุวดี รอดจากภัย	ประสิทธิผลของการจัดโปรแกรมสุขภาพ โดยการประยุกต์ใช้รูป แบบความเชื่อด้านสุขภาพสำหรับผู้ป่วยโรคปอด ณ สถาน ตรวจโรคปอด กรุงเทพฯ	วิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาสุศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2532
เย็นตะโก เจยาสิงห์ และ คณะ	ความรู้ ทักษะคิดของบิดา มารดาที่มีต่อการให้ภูมิคุ้มกันโรคแก่ บุตรในเขตเทศบาลตำบลเบตง			2532
เยาวนารถ สวนศิริ	ปัจจัยที่มีผลต่อระดับโคลีนเอสเตอเรสในเลือดเกษตรกรจังหวัด ชัยนาท	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย มหิดล	2535
เยาวนี วงศ์ศิริ	การปรับพฤติกรรมการกินของเด็กวัยก่อนเรียน โดยใช้หลักการมี ส่วนร่วมของผู้ปกครอง และครู โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ			2535
เยาวลักษณ์ ศิริมโหสวรรณ	ศึกษาความต้องการความรู้ด้านการแพทย์ สาธารณสุข และ สุขภาพอนามัยแก่ประชาชนทางสถานีโทรทัศน์	เวชภัณฑ์		2535

โยธิน บุญเฉลย	การใช้บริการสาธารณสุขของครัวเรือนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ใน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัย มทิดล	2534
ร.ต.ท.หญิงสุวารี โสธร พิทักษ์กุล	ผลของสภาพแวดล้อมในการทำงานต่อสุขภาพจิตของคณงานใน โรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ	เทคโนโลยีการบริหารสิ่ง แวดล้อม		2534
รพีพรรณ ศิรินารณ	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในการป้องกันและควบคุมภาวะ ขาดไอโอดีนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา อำเภอบึง จังหวัด พะเยา	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย มทิดล	2533
รวมพร คงกำเนิด	แบบแผนแรงสนับสนุนทางสังคมในการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบา หวาน	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มทิดล	2536
รวมพร นาคะพงศ์	ประสิทธิผลของการจัดประสบการณ์ตรงในโปรแกรมการงคสูบ บุหรี่ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ			2535
ร้อยโทสุนิดา อิศรางกูร ณ อยุธยา และ คณะ	ระบาดวิทยาของกามโรคของหญิงอาชีพพิเศษ ในอำเภอเบตง จังหวัดยะลา			2532
รังรอง งามศิริ	พฤติกรรมทางเพศและเจตคติของนักเรียนวัยรุ่นน่กรณีศึกษา พฤติกรรมร้กร่วมเพศ เขตการศึกษา7	วิทยาศาสตร์มหำบัณฑิต (จิตวิทยาคลินิก)	มหาวิทยาลัย มทิดล	2532
รังสันต์ ดิษฐบรรจง	การศึกษาความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมกำรป้องกันโรคเอดส์ ของนักเรียนเตรียมทหาร ปีการศึกษา พุทธศักราช 2533	Medical sciences Pathology Immunopathology	วิทยาลัยป้องกัน ราชอาณาจักร	
รัชตะ รุชตะนาวิน และ คณะ	การประเมินและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของความร่วมมือของผู้ ป่วยในแผนการรักษาและผลการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด โดยการวัดระดับของฮีโมโกลบินที่มีน้ำตาลเกาะในผู้ป่วยที่เข้ารับ การรักษาในคลินิกโรคเบาหวานของ รพ.รามธิบดี	ภาควิชาอายุรศาสตร์ พยาบาลศาสตร์	ร.พ.รามธิบดี มหาวิทยาลัย มทิดล	2527
รัชนี ขวัญบุญจัน	การศึกษาเปรียบเทียบสุขภาพจิตของประชากรในบริเวณพื้นที่ชล ประทานโครงการป่าสักใต้และบริเวณกรุงเทพมหานคร	Physical Education	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	
รัชนี โลศิริ	ผลของการสอนเพศศึกษาต่อระดับความวิตกกังวลในวัยรุ่นน่ตอน ต้น	จิตวิทยาพัฒนาการ	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2531
รัตนจินต์ สุดเสงี่ยม	เจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีต่อการวาง แผนครอบครัวและการคุมกำเนิด	ศึกษาศาสตร์มหำบัณฑิต สาขาประชากรศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	2536
รัตนา ตั้งชลทิพย์	ผลของการฝึกสมาธิแบบชาวพุทธต่อสุขภาพของเด็กรัยเรียน	จิตวิทยาคลินิก		2530
รัตนา มากก้อน	สุขภาพจิตของพนักงานที่ทำงานกะและพนักงานที่ทำงานประจำ ในตรงงานอุตสาหกรรม	วิทยาศาสตร์มหำบัณฑิต สาขาจิตวิทยา อุตสาหกรรม ภาควิชา จิตวิทยา	มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	2535
รัตนา มาศเกษม	การศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างอึดมโนทัศน์และปัจจัยบาง ประการกับการดูแลตนเองในผู้ป่วยโรคลมบ้าหมู	การพยาบาล อายุรศาสตร์-ศัลยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัย มทิดล	2528
รัตนา ศิริพานิช	การศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพจิต ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต			
รัตนารณห์ หลายรัตน์	การเปิดรับข่าวสารสาธารณสุขของหญิงมีครรภ์ที่มาใช้บริการใน โรงพยาบาลราชวิถี	คณะวารสารศาสตร์และ สื่อสารมวลชน	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2532

ราตรี ฉันทชล	ความรู้ เจตคติ และการพยาบาลผู้ป่วยโรคเอดส์ของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2536
ราตรี พัฒนะศรี	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาตามทฤษฎีแรงจูงใจ เพื่อป้องกันโรคแก่หญิงตั้งครรภ์ เพื่อนำทารก 0-6 เดือน มารับภูมิคุ้มกันโรคไวรัสตับอักเสบบี	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2533
รำไพ เกียรติอดิศร	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของหัวหน้าครัวเรือน ในเขตอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์			2535
รำไพ ศรีนวล	ผลของการใช้กระบวนการปรับพฤติกรรมต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ของหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคไวรัสตับอักเสบบี ระยะแพร่เชื้อ ณ โรงพยาบาลราชวิถี กรุงเทพมหานคร	สาธารณสุขศาสตร์ สาขา วิชาเอกพยาบาลสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2534
รุ่งกานดา พงศ์ธกุลพาพิธ	ความคิดเห็นของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ต่อพวงรักร่วมเพศชาย กรณีศึกษา : กลุ่มโรงเรียนที่ 1 ของกรุงเทพมหานคร	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2530
รุ่งกานต์ ศรีลัมพ์	ประสิทธิผลการสอนสุขศึกษาเรื่องกาโรคแก่หญิงอาหิพิเศษแบบเพื่อนสอนเพื่อนในสถานบริการอำเภอสดทิบ จังหวัดชลบุรี	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2530
รุ่งนภา ยศดื้อ	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะโภชนาการในเด็กแรกเกิดถึงอายุ 5 ปี	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล	2533
รุ่งวิทย์ มาดงามเมือง	ความเชื่อ พฤติกรรมอนามัยและปัจจัยทางสังคมที่มีส่วนสัมพันธ์กับการเป็นพยาธิใบไม้ในตับ	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2530
รุ่งอรุณ โคศักดิ์ภราเลิศ	ผลของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่อความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานกับผู้ป่วยจิตเวช ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลเชนดท์หลุยส์ กรุงเทพมหานคร	กศม. วิชาเอกจิตวิทยา การแนะแนว	มศว. ประสานมิตร	2536
รุ่งอรุณ พรหมรุ่งเรือง	การศึกษาความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์ของหญิงมีครรภ์ ณ โรงพยาบาลแม่และเด็ก จังหวัดเชียงใหม่	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2534
รุษดาเอี่ยมมัยพานิช	การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการทำงานของบุคคลากรทางการแพทย์ : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ สังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2531
รุมเย็น หังสุบุตร	การศึกษาการเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม ศึกษาเฉพาะกรณีผู้รับบริการคลินิกเคลื่อนที่ มูลนิธิสำโรงรวมใจ โรงพยาบาลสำโรงการแพทย์	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2531
เรณู ช่างปลูก	อิทธิพลของครอบครัวและเครือญาติต่อการตัดสินใจเข้ามาใช้บริการวิธคุมกำเนิดชนิดห่วงอนามัยของสตรีวัยเจริญพันธุ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2529
เรณู พุกบุญมี	ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การคลอดกับสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดาและทารก ตามการรับรู้ของมารดาที่ได้รับการผ่าตัดเอาทารกออกทางหน้าท้องอย่างมีแผนและไม่มีแผน	ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล		2530
เรณู แสงสุวรรณ	ภาวะสุขภาพจิตของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมกระจกสยาม	คณะสังคมสงเคราะห์	มหาวิทยาลัย	2536

เรไร ทิวทัศน์	อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ภาวะซึมเศร้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขต จังหวัดชลบุรี	ศาสตร์ จิตวิทยาคลินิก	ธรรมศาสตร์	2535
เรวดี รอบคอบ	การศึกษากลไกการควบคุมการโรคในกลุ่มหญิงอหิวาต์พิเศษที่ศูนย์ กามโรคเขต 2 จังหวัดสระบุรี	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาโรคติดต่อ	มหาวิทยาลัย มหิดล	2530
เรวดี ศิรินคร	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรร กับความรู้สึกรักของพยาบาล วิชาชีพที่มีต่อผู้ป่วย ในโรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร			
เรือโทหญิง อรรพรรณ ปราสาทสุวรรณ ฤดี โตตาล	ประสิทธิผลของการให้คำแนะนำตามแบบแผนความเชื่อด้าน สุขภาพแก่มารดาผู้ป่วยโรคปอดอักเสบ แนวทางการจัดบริการหน่วยบริการเคลื่อนที่แก่ผู้สูงอายุ ใน กรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกรณีการจัดบริการของหน่วย งานสังกัดกรุงเทพมหานคร	สาธารณสุขศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย มหิดล มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2531 2534
ฤดี เอ็มแย้ม	ปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคมและประชากรที่มีผลต่อการตัดสินใจทำ หมั้นหมั้นหลังคลอด:ศึกษาเฉพาะกรณีผู้รับบริการจากห้องคลอด สามัญ โรงพยาบาลศิริราช	ประชากรศาสตร์	สถาบันวิจัย ประชากรและ สังคม	259
ลดาวัลย์ หลงเจริญ	พฤติกรรมทางเพศและการดูแลตนเองของชาวไทย	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัย มหิดล	2535
ลมัย นิยมโนธรรม	การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดบริการผู้สูงอายุ ของชมรมผู้สูงอายุศูนย์บริการสาธารณสุข 38 "จิต-ทองคำ" บำเพ็ญสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2537
ลมัย ภูริบัญชา	ปัจจัยที่มีผลต่อความสม่ำเสมอในการมารับการรักษาของผู้ป่วย โรคความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ โรงพยาบาลด่านซ้าย จังหวัดเลย			2537
ละออง นาคคำ	การสำรวจทัศนคติของบุคลากรพยาบาลที่มีต่อผู้ป่วยภายหลังทำ ผ่าตัดโคลอสโตมีย์	พยาบาลศาสตร์	แพทยศาสตร์โรง พยาบาลราม ธิบดี มหาวิทยาลัย มหิดล	2527
ละออง สุวิทยานนท์	ปัญหาสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุในชนบท : กรณีศึกษาเฉพาะ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง			2534
ละอองทิพย์ พลาณภาพ	สุขภาพจิตกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กที่อยู่ในสภาพ แวดล้อมต่างกัน	วิชาเอกจิตวิทยา พัฒนาการ	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2532
ลักขณา เดิมศิริกุลชัย	ปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2529
ลักขณา โสภณ	การบริโภคน้ำบรรจุขวดของผู้อาศัยในเขตอำเภอเมือง จังหวัด ภูเก็ต	ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาทฤษฎีการแพทย์ ศึกษา ภาควิชา อาชีวศึกษา	มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	2537
ลักขณ์ จรจรลโสฬส	การศึกษาความวิตกกังวลของนักเรียนหอพักและนักเรียนไปกลับ ของโรงเรียนสุนารีวิทยา	การศึกษาคูขุมภัณฑ์ และการศึกษามหาบัณฑิต	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2531

ลัดดา บุญวิสุทธานนท์ และคณะ		การศึกษาการใช้ยากระตุ้นประสาทของผู้ขับรถบรรทุกขนาดใหญ่	สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ	Medical sciences	สำนักนายก	
ลัดดา โกคำวัฒนา		ความชุกของการติดเชื้อเอดส์ ความรู้ และการปฏิบัติตนทางเพศสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคเอดส์ ของผู้ป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เพศชาย ที่คลินิกามโรค สำนักรอเนรมัย และโรงพยาบาลบางรัก กรุงเทพมหานคร	Pharmacology	รัฐมนตรี		
ลัดดา สำลี		ปัจจัยที่มีผลต่อการคลอดก่อนกำหนดของหญิงมีครรภ์ที่ โรงพยาบาลรามธิบดี :2531-2533	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย	มทิดล	2533
ลาวัญญ์ ศิริวัชรินทร์		ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้ยาชุดแก้ปวดเมื่อยของประชากรเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต	มหาวิทยาลัย	มทิดล	2536
ลาวัญญ์ มัคเอดิ		ประสิทธิผลของการสอนสุขศึกษาเรื่อง การตรวจเต้านมด้วยตนเองโดยใช้วิดีโอเทปและเอกสารแผ่นพับ ร่วมกับการกระตุ้นเตือนในนักศึกษาวิทยาลัยครูสวนสุนันทา และ วิทยาลัยครูสวนดุสิต	สาขาวิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย	มทิดล	2532
ลือชัย ศรีเงินยวง		การมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมกองทุนยาและเวชภัณฑ์ประจำหมู่บ้าน ในจังหวัดพื้นที่ชนบทยากจน	สาธารณสุขศาสตร์	มหาวิทยาลัย	มทิดล	2532
วงจันทร์ ปรีชามารอด		ปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดตอมลูกหมากโตในชายไทย	สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย	มทิดล	2527
วงเดือน บันดี		ระบาดวิทยาและพฤติกรรมอนามัยกับการเป็นโรคพยาธิใบไม้ตับในหมู่บ้านดอนบม ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองเก่า ขอนแก่น	สังคมศาสตร์การแพทย์	มหาวิทยาลัย	มทิดล	2528
			และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย	มทิดล	2528
วงศ์ โดยพิลา		การส่งต่อมารดาขณะตั้งครรภ์และคลอดของโรงพยาบาลชุมชน และสถานอนามัยในจังหวัดสตูล	วิทยาการระบาด/เวชศาสตร์	มหาวิทยาลัย	มทิดล	2528
วนิดา กำจัดศีลกร		การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดอุบัติเหตุในผู้ขับขี่รถยนต์ยนต์ : ศึกษาเฉพาะผู้ป่วยโรงพยาบาลตากสิน	ป้องกันและสังคม	มหาวิทยาลัย	มทิดล	2530
วนิดา วีระกุล		ความร่วมมือของ ผสส./อสม. ในการดำเนินกิจกรรมการประชากรศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีในจังหวัดขอนแก่น	สาธารณสุขศาสตร์	มหาวิทยาลัย	มทิดล	2535
วนิดา เสนะวงษ์		ประสิทธิผลโปรแกรมสุขศึกษาร่วมกับการสนับสนุนของสามีในการมารับบริการตรวจเซลล์มะเร็งปากมดลูกของแรงงานสตรี จังหวัดนนทบุรี	สาขารังสีวิทยาและเวชศาสตร์	มหาวิทยาลัย	มทิดล	2529
วนิดา เสนะสุทธิพันธุ์		ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมทารกแรกเกิด อัตราคลอด และ การปรับตัวต่อการเป็นมารดาภายหลังคลอดกับการรับรู้พฤติกรรมทารกแรกเกิดของมารดาที่มีบุตรคนแรก	สาขารังสีวิทยาและเวชศาสตร์	มหาวิทยาลัย	มทิดล	2534
วรณัฐ วุฒิอุตตม		ปัจจัยกำหนดความตั้งใจของกลุ่มเสี่ยงต่อโรคเอดส์ในการปฏิบัติตามนโยบายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม : ศึกษาทฤษฎีบริการในกรุงเทพมหานคร	สาขารังสีวิทยาและเวชศาสตร์	มหาวิทยาลัย	มทิดล	2535
วรพรรณ รุ่งศิริวงศ์		ประสิทธิผลการปฏิบัติงานส่งเสริมสุขภาพของผู้นำนักเรียนผ่านส่งเสริมอนามัย ในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดราชบุรี	สาขารังสีวิทยาและเวชศาสตร์	มหาวิทยาลัย	มทิดล	2527
วรรณเพ็ญ อินทร์แก้ว		การศึกษาทัศนคติของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลต่องานสาธารณสุขมูลฐาน ศึกษาในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา	สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย	มทิดล	2530
			ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต	มหาวิทยาลัย	มทิดล	2530
			สาขาพัฒนาสังคม	มหาวิทยาลัย	มทิดล	2530
			เกษตรศาสตร์	มหาวิทยาลัย	มทิดล	2530

วรรณภา นาราเวช	การศึกษาระบาดวิทยา:ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมอนามัยกับการป่วยด้วยโรคพยาธิปากขอ ในจังหวัดชุมพร	วิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาโรคติดต่อ	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532
วรรณรัตน์ สุวรรณ	ผลของการตั้งครุฑไม้ปรารภนาและการคุมกำเนิดภายหลังการตั้งครุฑไม้ปรารภนาของสตรีวัยเจริญพันธุ์ ในประเทศไทย	การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร		2531
วรรณวิมล ลัมวงษ์ทอง	ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับภาวะโภชนาการ : ศึกษาเฉพาะครอบครัวเด็กก่อนวัยเรียนในลูกกรมการก่อสร้างเขตกรุงเทพมหานคร	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2535
วรรณา ญาณโรจน์	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดโรคไข้เลือดออกในจังหวัดเชียงใหม่ : การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างอำเภอที่มีอัตราการเกิดโรคไข้เลือดออกสูงสุดและต่ำสุด	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัยมหิดล	2534
วรรณา ดาวาสวรรณ และคณะ	สำรวจความสนใจทางด้านสุขภาพนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เขตการศึกษา 9	Pedagogy (Education) Physical Education		2528
วรรณภา วงศ์ไกรศรีทอง	ปัจจัยที่มีผลต่อการสูบบุหรี่ของพระภิกษุสงฆ์	วิทยาการระบาด/เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล	2528
วรรณิ จันทรสว่าง	ปัจจัยที่มีผลต่อความครอบคลุมของการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคบาดทะยักในหญิงตั้งครรภ์กรณีศึกษาจังหวัดสงขลา	คณะพยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2533-2534
วรรณิ บรรเทิง	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนกับพฤติกรรมการเผชิญภาวะเครียดก่อนผ่าตัดในผู้ป่วยเด็กวัยเรียน	การพยาบาลแม่และเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหิดล	2528
วรวิทย์ เจริญเลิศ	การสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคมและการสุขภาพอนามัยของประชาชนในเขตอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์			1984
วรสิทธิ ไททลิ่ง	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสม่ำเสมอในการรักษาของผู้ป่วยโรคเรื้อน ที่รักษาด้วยยาสมในจังหวัดอุบลราชธานี	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วิทยาการระบาด)	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532
วราพร วันไชยธนวงศ์	ปัจจัยที่มีผลต่อการคุมกำเนิดของสตรีชาวเขาเผ่าม้งและเผ่ากะเหรี่ยง	การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร		2534
วราภรณ์ ลิ้มคุณธรรมโม	คุณภาพชีวิตของชาวสวนในอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี : พฤติกรรมการใช้สารพาราควอต	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล	2535
วราภรณ์ สยนาณนัท	การฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านจิตใจของผู้ติดยาเสพติดโทโทโซ : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2530
วราภรณ์ แสงวัชร	ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวกับสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลเลิดสิน	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2537
วราภรณ์ แผลงมน	ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สถาบันราชภัฏสวทวิทยาลัยรัตนโกสินทร์	กศม. สาขาวิชาเอก สุขศึกษา	มศว.ประสานมิตร	2536
วราภรณ์ วิเศษสุวรรณ	สภาพการณ์ที่เป็นปัญหาที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี	จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2536
วราภรณ์ กิตติรักษนันท	ความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในชีวิตสมรส พฤติกรรมเผชิญ	จิตวิทยาพัฒนาการ	มหาวิทยาลัยศรี	2536

	ความเครียด บังคับบางประการ ทางชีวสังคม สิ่งแวดล้อม และ บุคลิกภาพของสตรีที่สมรสแล้ว		นครินทร์วิโรฒ	
วรินทร์ วัชรวิทย์สุนทร	การศึกษาความรู้ ทศนคติ และการปฏิบัติเรื่องคอกพอกจากการ ขาดไอโอดีน : ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านหวดงและห้วยใต้ ตำบล แม่พูล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2527
วรุณวรรณ ผาโคตร	พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการดูแลตนเองในการป้องกันโรคไวรัส ตับอักเสบบีของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร	กศม. สาขาวิชาเอก สุศึกษา	มศว. ประสาน มิตร	2536
วลีลักษณ์ นันทวงศ์	การศึกษาพฤติกรรมอนามัยของม เรดาที่มีความสัมพันธ์กับการ เกิดโรคอุจจาระร่วงในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จังหวัดเชียงใหม่	สาธาณสุขศาสตร์ สาขา โรคติดต่อ	มหาวิทยาลัย มหิดล	2533
วไลรณ์สุธา	อาหารพื้นบ้านของไทยภาคกลางตอนล่าง	ศทกรมศาสตร์มหา บัณฑิต	มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	2535
วิชณี ทัดพนม และคณะ	การศึกษาความวิตกกังวล และพฤติกรรมการเผชิญปัญหาของ ญาติผู้ป่วยโรคจิต	Psychology	Social Psychology	
วิชณี ทัดพนม และคณะ	ปัจจัยที่ทำให้ผู้ป่วยจิตเภทกลับมารักษาซ้ำในโรงพยาบาลจิตเวช ขอนแก่น	ฝ่ายการพยาบาล โรง พยาบาลจิตเวชขอนแก่น	กรมการแพทย์ กระทรวง สาธารณสุข	2529
วัชร นาราพานิช	การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของโครงการสุศึกษา 2 รูปแบบ ในการกระตุ้นให้มีการใช้ถุงยางอนามัยเพิ่มขึ้นของชาย บริการในบาร์เกย์ เขตกรุงเทพมหานคร	สาธาณสุขศาสตร์	มหาวิทยาลัย มหิดล	2532
วัชรรา อัมจิตร	พฤติกรรมทางเพศและเจตคติ ของนักเรียนวัยรุ่น : กรณีศึกษา พฤติกรรมรักร่วมเพศ เขตการศึกษา 11	จิตวิทยาคลินิก		2532
วัลณะ คล้ายดี	ประสิทธิผลของการจัดโปรแกรมสุศึกษาโดยการสอนผู้ป่วยร่วม กับการใช้แรงสนับสนุนทางสังคมจากญาติผู้ป่วย ในผู้ป่วยโรคเบา หวาน โรงพยาบาลอินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี	สาธาณสุขศาสตร์ สาขาสุศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2530
วัลณา วินิตวัฒนคุณ	ผลกระทบของการสาธารณสุขมูลฐานต่อการศึกษาพยาบาลใน อนาคต	ครุศาสตร์บัณฑิต สาขา วิชาอุดมศึกษา		2527
วัลณา วุฒิวรรณ	การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยการใช้และไม่ใช้ถุงยางอนามัยเพื่อ ป้องกันกามโรค และโรคเอดส์ ในกลุ่มผู้ชายที่มีอัตราเสี่ยงสูง ณ ศูนย์กามโรคเขต 3 จังหวัดชลบุรี	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วิทยาการระบาด)	มหาวิทยาลัย มหิดล	2532
วัลณภาพร สุขพรต	ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านเภสัชวิทยา ด้านจิตวิทยา และด้าน สังคมกับระยะเวลาในการมีภาวะการติดยาซ้ำของผู้ติดยาโรอินใน ระหว่างการบำบัดรักษา	สาขาการวิจัยพฤติกรรม ศาสตร์ประยุกต์	มหาวิทยาลัยศรี นครินทร์วิโรจน์	2532
วันชัย ผาดีทดถกร และ คณะ	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมและนิเวศวิทยา ต่อสถานการณ์ไข้มาลาเรีย ในหมู่บ้านอพยพเขี้ยวหลาน			2531- 2533
วันดี เจียมจิตศิริพงษ์	ปัจจัยทางสังคมจิตวิทยาของผู้ป่วยนอกที่ใช้บริการโรงพยาบาล เอกชนเชิงธุรกิจ ในเขตกรุงเทพมหานคร	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2528
วันดี วิทวัสพันธุ์	การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ของ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสระบุรี	สาธาณสุขศาสตร์ สาขาโรคติดต่อ	มหาวิทยาลัย มหิดล	2533
วันทนา กลิ่นงาม	สภาพปัญหา ความต้องการ เป้าหมายชีวิตและการเตรียมตัวของ	Psychology Geriatric	สถาบันราชภัฏ	2530

วันทนี ขวพงศ์	ผู้สูงอายุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการตัดสินใจใช้วัคซีนป้องกันโรคไข้มอง อีกเสบจากไวรัสเจอี	psychology พยาบาลสาธารณสุข	เพชรบุรี สาธารณสุข ศาสตร์	2528
วันทนี ขวพงศ์ และ คณะ	แบบแผนสุขภาพ ปัญหา ความต้องการของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูง อายุ เขตชนบท จ.เชียงใหม่	Medical sciences Public health	Health Nursing	
วันเพ็ญ ทาราศรี	ประสิทธิผลการให้คำปรึกษารายกลุ่มต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ของนักเรียนชายมัธยมปลาย จังหวัดขอนแก่น	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุศึกษา	มหาวิทยาลัย มทิดล	2533
วันเพ็ญ ริมวิทยากร	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุศึกษาในพฤติกรรมการป้องกันโรค ติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุศึกษา	มหาวิทยาลัย มทิดล	2533
วัลภา ขวัญยืน	บทบาทผู้หญิงในการอบรมเลี้ยงดูลูก : กรณีศึกษาบ้านเก่า ค .บ้านเก่า อ.เมือง จ.กาญจนบุรี	มานุษยวิทยา	มหาวิทยาลัย ศิลปากร	2536
วัลภา ผิวทน	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอก ตน เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การรับรู้ต่อโอกาสเสี่ยงของการเป็น โรคติดต่อ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมกับการให้ความร่วม มือของมารดาในการนำเด็กวัยก่อนเรียน	การพยาบาลแม่และเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัย มทิดล	2527
วัลภา สุนทรนัฏ	ปัจจัยเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนักในคนไทย	วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต (สาขาวิทยาการระบาด)	มหาวิทยาลัย มทิดล	2532
วาทินี บุญละลักษ	รูปแบบการเลือกใช้แหล่งบริการรักษาของผู้เจ็บป่วยด้วยโรค เรื้อรังในประเทศไทย	ประชากรศาสตร์ ภาค วิจัยวิจัยประชากรและ สังคม+E292	สถาบันวิจัย ประชากรและ สังคม	2530
วาริวรรณ ศิริวัฒนชัย	อัตราการตั้งครรภ์และปัจจัยของการมีบุตรยากในคู่สามีภรรยาที่ ตั้งครรภ์ภายหลังการรักษาในคลินิกโรงพยาบาลรามธิบดี พ.ศ. 2523-2527	การเจริญพันธุ์และการ วางแผนประชากร		2531
วารุณี ดันติวิสุทธ์	ผลการตั้งครรภ์ครั้งถัดไปของมารดาที่คลอดบุตรต่อปรีกำเนิดใน คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี	การเจริญพันธุ์และวางแผน ประชากร		2533
วาสนา ราชรักษ์	การศึกษาปัญหาและความต้องการของพระสงฆ์อาพาธที่เข้ารับ การรักษาในโรงพยาบาลของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร : ศึกษา เฉพาะกรณีโรงพยาบาลสงฆ์และโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2531
วาสิภา สิงห์โกวิท	ประสิทธิผลของโปรแกรมทันตสุศึกษา ในการป้องกันและส่งเสริม ทันตสุขภาพ ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตจอม ทอง จังหวัดกรุงเทพมหานคร	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุศึกษา	มหาวิทยาลัย มทิดล	2535
วิชัย วิริยา	ประสิทธิผลการให้การศึกษาเรื่องโรคอุจจาระร่วงแก่ประชาชนโดย วิธีการฝึกอบรม และการพึ่งพาทางหอกระจายข่าวสารประจำหมู่บ้าน จังหวัดน่าน	สาธารณสุขศาสตร์ สาขา สุศึกษา	มหาวิทยาลัย มทิดล	2533
วิชาญ รุ่งอุทัย	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในเรื่องพฤติกรรมทางเพศ ของวัยรุ่น	ประชากรศึกษา		2533
วิจิต สุรัตน์เรืองชัย	การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุม โรคเอดส์สำหรับครูประถมศึกษา	สาขา การวิจัยและพัฒนา หลักสูตร	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	2533- 2534
วิทยา โคตรท่น	ประสิทธิผลการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน ของอาสาสมัคร สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน จังหวัด	กศม. วิชาเอกวุศึกษา	มศว.ประสานมิตร	2536

	เขตตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี		กระทรวง	2527
			สาธารณสุข	
สมชาย ชื่นตา	การศึกษาถึงพฤติกรรมและปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ของกลุ่มนักเรียนชาย ระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา ในเขตเทศบาลเมืองขอนแก่น	เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม (วิทยาการระบาด)	แพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	2528
สมชาย ลักขณานุรักษ์	ปัจจัยทางสังคม จิตวิทยาที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันกามโรค ที่ถูกต้องในนักเรียน นักศึกษา	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2527
สมดุลย์ ขาญนวงศ์	การศึกษาคุณลักษณะทางจิตใจของประชากรไทยที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาต่างกัน	สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2532
สมทรง ณ.นคร (ศุภศิลป์) และคณะ	ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการใช้สมุนไพรรักษาโรคของชาวชนบท และบุคลากรสาธารณสุขภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	รายงานการวิจัย		2529
สมปอง เจริญวัย	การศึกษาเปรียบเทียบผลของวิธีการสุศึกษาต่อการยอมรับผู้ป่วยโรคเรื้อนของประชาชนตำบลเมืองพลับพลา อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครศรีธรรมราช	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2530
สมปอง ไหมสุพร	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุศึกษา ร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม ในการสร้างและใช้ส้วมราดน้ำ ของหัวหน้าครอบครัวกิ่งอำเภอท่าตะเียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา	วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต สาขาวิชาเอกสุศึกษา		2536
สมปอง ยวงสอาด	เจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดูแลสุขภาพ	วิชาเอกสุศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2527
สมปอง สายเพ็ชร	เจตคติของประชาชนที่มีต่อการใช้บริการสถานอนามัย ในอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ	กศม. วิชาเอกสุศึกษา	มศว.ประสานมิตร	2537
สมพร ไตรศิริพัฒนา	การศึกษาพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการแพร่เชื้อโรคเอดส์ : ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มผู้ป่วยยาเสพติด ณ โรงพยาบาลนนทบุรี และคลินิกยาเสพติดของสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2531
สมพร เนติรัฐการ	ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพร้อมของพยาบาลในการใช้ Universal precautions เพื่อป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ ในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี	วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัยมหิดล	2536
สมพร รุ่งเรืองกลกิจ และคณะ	ความต้องการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและการเตรียมตัวรับผู้ป่วยของญาติ เมื่อผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลจิตเวช	คณะพยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2534-2535
สมพร วัฒนกุลเกียรติ	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตรวจหลังคลอดที่ศูนย์อนามัยแม่และเด็กชนบทที่ 41 อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น	การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร		2531
สมพดี มอนนรินทร์	ระบาดวิทยาของการสูบบุหรี่ในนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) อำเภอเมือง สงขลา	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัยมหิดล	2531
สมร ประเสริฐสุข	ความคิดเห็นของพยาบาลวิชาชีพเกี่ยวกับการบริการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ ในโรงพยาบาลทั่วไป เขตสาธารณสุขภูมิภาคที่ 4	กศม. วิชาเอกสุศึกษา	มศว.ประสานมิตร	2537
สมฤดี สาวภิรมย์	การประเมินผลระบบส่งต่อผู้ป่วยระหว่างคลินิกเอกชนกับโรงพยาบาลของรัฐ : กรณีศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2536
สมศรี เกิดโชค	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับนิสัยการกินของเด็กวัยเรียน อำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี	วิชาเอกพฤติกรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2530
สมศักดิ์ กระจ่ายกลิ่น	ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับและปฏิเสธการฟันดีดีเพื่อควบคุมฟัน	สาธารณสุขศาสตร์	มหาวิทยาลัย	2527

วิชา พงษ์สวัสดิ์	ร้อยเอ็ด การเปรียบเทียบเจตคติและพฤติกรรมการเจริญพันธุ์ของผู้ย้ายถิ่นและผู้ไม่ย้ายถิ่น ในตำบลท่าโหล่งจังหวัดอุบลราชธานี		ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มทิดล	2527
วิทยาภรณ์ ปัญญาดี	ความตั้งใจในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดเชียงราย	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มทิดล	2535
วิชาวิ เอี่ยมวระมะ	การศึกษาปัญหาการขาดสารอาหารในเด็กเล็ก : ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านห้วยแคน ต.บัวใหญ่ อ.บัวใหญ่ จ.นครราชสีมา	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2531
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร	ผลกระทบของโรคหัวใจต่อสุขภาพประชาชนไทยและความมั่นคงของชาติ		วิทยาลัยป้องกัน ราชอาณาจักร	
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร	โรคมะเร็ง : ภัยมืดของชาติ		วิทยาลัยป้องกัน ราชอาณาจักร	
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร	ปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุและเอดส์ที่กระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ : ศึกษาเฉพาะกรณี กลุ่มคนขับรถบรรทุก และรถโดยสารประจำทาง จังหวัดนครราชสีมา	Sociology Medical Sociology	วิทยาลัยป้องกัน ราชอาณาจักร	
วิมล โรม่า	ประสิทธิผลของการให้คำปรึกษารายกลุ่มสำหรับมารดาผู้ป่วยเด็กธาลัสซีเมีย ในพฤติกรรมกรรมการดูแลบุตร คลินิกเด็กธาลัสซีเมีย โรงพยาบาลลำปาง	วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต สาขาวิชาเอกสุขภาพศึกษา		2536
วิยะดา รัตนสุวรรณ	ผลของการออกกำลังกายมีแบบแผนต่อการท้องอืดและอาการปวดท้องจากแก๊สในผู้ป่วยหลังผ่าตัดช่องท้อง	พยาบาลศาสตร์มหา บัณฑิต	มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	2535
วิไลวันย์ กล้าแรง	ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของวัยรุ่นในเขตเทศบาลเมืองสุรินทร์	พยาบาลศาสตร์มหา บัณฑิต	มหาวิทยาลัย ขอนแก่น	2536
วิลาวันย์ ปกระทีบแก้ว	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขภาพเพื่อป้องกันโรคเอดส์ในนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร	สาธารณสุขศาสตร์ สาขา สุขภาพศึกษา	มหาวิทยาลัย มทิดล	2534
วิลาสินี วิจารณ์บุตร	การศึกษาทัศนคติของบุคลากรทางการแพทย์ต่อปัญหาที่มาและแนวทางการแก้ไขป้องกัน : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลอภัยภูธร จังหวัดปทุมธานี	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2534
วิไล ตั้งปณิธานดี	ผลของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่อความเครียดของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูก สถาบันมะเร็งแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร	วิชาเอกจิตวิทยาการแนะ แนว	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	
วิไลลักษณ์ วรณะ	การศึกษาความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพจิตของประชาชน ในเขตเมือง และเขตชนบท จังหวัดสุราษฎร์ธานี	วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต สาขาวิทยาการระบาด		2536
วิไลวรรณ กระจ่าย	การบริโภคอาหารเสริมเพื่อสุขภาพ : ศึกษากรณีบุคลากรในสายงานอาหารและโภชนาการ	คหกรรมศาสตร์มหา บัณฑิต	มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	2536
วิไลลักษณ์ ปริยฉัตรกุล	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อิทธิพลกำเนิดชนิดตัวแปรและชนิดชั่วคราวในกลุ่มสตรีหลังคลอดที่มีบุตรมีชีวิต 2 คนขึ้นไป ที่ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 6 จังหวัดนครสวรรค์	การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร		2535
วิชณู อุบลแก้ว	ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัด	วิชาเอกสุขภาพศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	2533- 2534

วีณา กระแสกุลรัตน์	สุพรรณบุรี ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร				
วีณา ชียงคุบุตร	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของนักเรียนพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2532	
วีณา แสงจันทร์	ประสิทธิผลของโครงการอบรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ในเด็กนักเรียนชาย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต		2537	
วีรวรรณ จันทรพัฒน์	ผลของการเตรียมอย่างมีแบบแผนต่อพฤติกรรมการให้นมมารดาแก่ทารก และสัมพันธภาพระหว่างมารดาและทารก ในมารดาที่ได้รับการผ่าตัดเอาทารกออกทางหน้าท้อง	พยาบาลศาสตร์		2533	
วีรวรรณ สุธีรโกลาส	ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการต้านทานการติดยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร	สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์		
วีระพันธ์ สุพรรณไชยสาดย์ เกียรติรัตน์ คณารัตน์ พฤกษ์ นงลักษณ์	การเงินปรัยและการรักษาของสมาชิกครัวเรือนเกษตรกร	รายงานการวิจัย		2531	
วุฒิ วัชรมัย	ลักษณะการฝากครรภ์ ผู้ทำคลอด และภาวะแทรกซ้อนหลังคลอดของสตรีมีครรภ์ในชนบท : ศึกษากรณีอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532	
วุฒินันท์ ประภูจำนงค์	การรักษาแบบพื้นบ้าน โดยใช้สมุนไพรของชาวชนบท อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์				
เวชยันต์ เฮงสุวนิช	การวิเคราะห์ผลงานวิจัยเกี่ยวกับสุขภาพกาย สุขภาพจิต และโภชนาการของเยาวชนไทย			2535- 2536	
แววตา ธนบัตร	การศึกษาผลของการสื่อสารรณรงค์ด้านการเล่นยาเสพติดต่อเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร	คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2534	
ศรีน้อย มาศเกษม และคณะ	พฤติกรรมอนามัยของผู้สูงอายุในจังหวัดขอนแก่น	รายงานการวิจัย		2534	
ศรีน้อย มาศเกษมและคณะ	พฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้สูงอายุในชนบทอีสาน ศึกษา ณ หมู่บ้านตำบลโนนคอม กิ่งอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดขอนแก่น	รายงานการวิจัย		2531	
ศรีประภา สมานพันธ์	กระบวนการตัดสินใจในการพาผู้ป่วยมารับบริการทางจิตเวช : ศึกษากรณีญาติผู้ป่วยใหม่โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา	คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2530	
ศรีเมือง ศรีนวนนิต	ปัจจัยที่มีผลต่อการมารับและไม่มารับภูมิคุ้มกันโรคหัด ของเด็กอายุ 1-2 ปี ในจังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2531	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วิทยาการระบาด)	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532	
ศรีสุดา แคล้วอาวุธ	ประสิทธิผลของการใช้เทคนิค "แม่แบบ"ต่อพฤติกรรมด้านทันตสุขภาพ ระหว่างนักเรียนสอนกันเองกับครูสอนนักเรียน ในนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา	สาธาณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532	
ศรีสุภรณ์ รุธิรวัฒน์	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรคเอดส์ ของนักเรียนจำลาธิการ กองทัพบก	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกสุขศึกษา		2536	
ศศิธร ไชยประสิทธิ์	กระบวนการตัดสินใจในการดำรงภาวะการตั้งครรภ์ของหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอดส์	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธาณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2536	

สมศักดิ์ สงกา	พาหนะนำเชื้อไข้มาลาเรีย ความพร้อมของครูในการให้คำปรึกษาแนะแนวเกี่ยวกับโรคเอดส์ : ศึกษากรณีครูแนะแนวและครูพยาบาล ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร	สาขาสุศึกษา ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ประชากรศึกษา	มทิดล มหาวิทยาลัย มทิดล	2536
สมสมร มหารักษ์	การนำประสบการณ์การเรียนรู้จากวิชาสุศึกษา หลักสูตรมัธยม ศึกษาดอนตันไปใช้ในชีวิตประจำวันตามการรายงานของนักเรียน เขตการศึกษา 9			
สมสมร วงศ์จิต และ วีร ศักดิ์ ศรีบุญ	เจตคติทางเพศของนักศึกษา			
สมสมัย อานันรัตน์	เจตคติของพยาบาลที่มีต่อการให้สุศึกษาเกี่ยวกับอุบัติเหตุและ การป้องกันอุบัติเหตุแก่ผู้ป่วยและญาติในโรงพยาบาลสังกัดสำนัก การแพทย์ กรุงเทพมหานคร	วิชาเอกสุศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2532
สมเสาวนุช จมูศรี	การเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้ประโยชน์จากสมุดบันทึกสุขภาพ แม่และเด็กภายหลังการให้คำแนะนำตามวิธีใหม่และวิธีเดิมใน มารดาหลังคลอด ณ ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 4 ขอนแก่น	สาธารณสุศาสตร์ สาขา พยาบาลสาธารณสุ	มหาวิทยาลัย มทิดล	2535
สมททัย อุตสหตานนท์	ผลของการดูแลเต้านมและหัวนมในระยะก่อนคลอดและหลัง คลอดต่อการเกิดภาวะหัวนมแตก	สาธารณสุศาสตร์	มหาวิทยาลัย มทิดล	2531
สมหมาย คชนาม	อายุเมื่อหมดประจำเดือนและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของสตรีวัยหมด ประจำเดือน ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี			2535
สรศักดิ์ งามคำสวัสดิ์	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุศึกษา ร่วมกับการให้แรงสนับสนุน ทางสังคมจากผู้นำชุมชนในการป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนของ หญิงวัยเจริญพันธุ์ อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง	สาธารณสุศาสตร์ สาขา สุศึกษา	มหาวิทยาลัย มทิดล	2534
สร้อย อนุสรณ์ธีรกุล และ มณฑิรา เขียวยิ่ง	ปัจจัยที่มีผลต่อการให้กำเนิดทารกน้ำหนักน้อยในมารดาวัยรุ่น	Medical sciences Clinical sciencws	มหาวิทยาลัย ขอนแก่น	2532
สระวิณั มโนธรรม	พฤติกรรมโภชนาการของมารดาเด็กแรกเกิด ถึง 5 ปี ที่นำเด็ก มารับบริการที่คลินิกสุขภาพเด็กดี ศูนย์บริการสาธารณสุ 15 สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร	วิชาเอกสุศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	2533- 2534
สรีดา วรณวงศ์	การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย มทิดล	2528
สฤณี จันทร์หอม	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมในการอบรม เลี้ยงดูบุตรของมารดาในครอบครัวกรรมกรก่อสร้าง เขต กทม.	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาศาพยาบาลสาธารณสุ		2537
สวณั เติงรังสรรค์	เปรียบเทียบการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาล เมืองกับนอกเขตเทศบาลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น			2535
สะอาด กันทรวิรัตน์	การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและเป็นราย บุคคลที่มีต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม จังหวัดพิษณุโลก	วิธีเอกจิตวิทยาการแนะ แนว	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	2535
สังวรณ์ สมบัติใหม่	การศึกษาครอบครัว ที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อโรคจิตและโรคประสาท	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2530
สัญญา นารายณ์รักษ์	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุศึกษาต่อการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ของนักศึกษาวิทยาลัยครูนครราชสีมา	สาธารณสุศาสตร์ สาขาสุศึกษา	มหาวิทยาลัย มทิดล	2535

สัญญา อิ่มน้อย	ความพร้อมของพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร ในการดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์	ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2536
สัตพร อังโพนุลย์	การเปรียบเทียบการเข้าร่วมกิจกรรมดูแลสุขภาพอนามัยตนเองภายใต้โครงการสาธารณสุขมูลฐานของประชากรในกรุงเทพมหานครที่อยู่ในเขตรอบในและรอบนอก	Medical sciences Public health Primary Health Care		2531
สันติ เสนาณรงค์	สภาพที่เป็นปัญหาต่อสุขภาพจิตของผู้บริหารการประถมศึกษาในประเทศไทย	จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2536
สาคร พุทรวน	การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการป้องกันการไย้ยาผิด และยาเสพติดสำหรับบุคลากรในงานสาธารณสุขมูลฐาน	สาขา การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2533-2534
สานิตย์ ศรพรม	ผลกระทบของโรคเอดส์ต่อแนวทางการประกอบวิชาชีพของผู้ประกอบโรคศิลป์ : ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม	สังคมจิตวิทยา	วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร	2534-2535
สายบุญญา คงพันธุ์	ประสิทธิผลของโครงการสุขศึกษาโดยใช้กระบวนการกลุ่มแบบกลุ่มช่วยเหลือตนเองต่อระดับความวิตกกังวลของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกที่ได้รับรังสีรักษา			2535
สายพิน ศรพันธุ์	ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติในการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ จังหวัดอุบลราชธานี	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร		2536
สายสัมพันธ์ รับขวัญ	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการข้ามขั้นตอนการใช้บริการที่สถานอนามัยในโครงการบัตรสุขภาพศึกษาเฉพาะในกรณีจังหวัดราชบุรี	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2529
สายสุทธิ สุนทรานนท์	ปัจจัยที่มีผลต่อการทำหมันชาย ในเขตชนบทของจังหวัดลำปาง ระหว่างปี พ.ศ. 2529-2533	การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร		2534
สายสุนีย์ เจนเจริญ	การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับบุตรของมารดาครรภ์แรกและมีครรภ์แรก : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2531
สายสุนีย์ ทับทิมเทศ	ผลการฝึกการอดใจรอได้ที่มีต่อการปฏิบัติด้านทันตสุขภาพ	สุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2528
สายสุนีย์ ทับทิมเทศ และคณะ	ประสิทธิผลการฝึกอบรมพระภิกษุเกี่ยวกับการดำเนินงานสุขศึกษาในงานสาธารณสุขมูลฐาน	Political sciences		
สาลิณี เขินเสถียร	ปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อพยาธิโรคเท้าช้าง วูเคอเรเรีย แบนครอไฟโต ในอำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัยมหิดล	2534
สาลิณี วรบัณฑิต	การศึกษาค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารและบริโภคนิสัยของประชาชนในกรุงเทพมหานคร	เศรษฐศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1985
สำเนียง แย้มสอาด	บทบาทของบิดาต่อการเลี้ยงดูทารกตามการรับรู้ของตนเอง	สาขาวิชาบริหารการพยาบาล		
สำรวย พิมลพันธุ์	ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มเพื่อลดความวิตกกังวลในการสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนผักไห่ - สุ	ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2533

ลธิพงษ์ ละม้ายศรี	ทอาประมุข - จ.พระนครศรีอยุธยา ประสิทธิผลของโครงการอบรมนักเรียนร่วมกับการสนับสนุนของ แม่และครูในการป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับ ของนักเรียนมัธยม ศึกษาปีที่ 5 อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์	และการแนะแนว วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต สาขาวิชาเอกสุขศึกษา	2536
สินีนาง บุญต่อเติม	การศึกษาปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม อารมณ์-จิตใจ ของผู้ป่วยที่ ประสบอุบัติเหตุจากรถทางบก : ศึกษาเฉพาะโรงพยาบาลใน เขตกรุงเทพมหานคร	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ 2530
สิบพงษ์ ไชยพรรค	การยอมรับการคุมกำเนิดของกลุ่มวัยรุ่นในสถาบันอาชีวศึกษา กรณีศึกษาเฉพาะเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล 2530
สิรินุช คณานิธิพงศ์	การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการทำแท้งและเหตุผลเชิง จริยธรรมของหญิงทำแท้งและหญิงฝากครรภ์	การศึกษาสุขภาพจิต และมหาดบัณฑิตเอกจิต วิทยาพัฒนาการ	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์ 2528
สิริประภา กลั่นกลิ่น และ คณะ	อาหารบริโภคของครอบครัวที่มีความแตกต่างทางชาติพันธุ์ วรรณยุกต์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	Medical Sciences Public health	คณะสาธารณสุข มหาวิทยาลัย มหิดล 2528
สิริพร ร่มยานนท์	ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนิน การ ศูนย์โภชนาการเด็กในจังหวัดปราจีนบุรี : 2531	การเจริญพันธุ์และวางแผน ประชากร	2533
สิริพรรณ มิ่งวานิช	ความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ และการปฏิสัมพันธ์ในครอบครัว กับการปรับตัวของผู้ป่วยที่ประสบเหตุการณ์จากรักษาใน โรงพยาบาลสระบุรี	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ 2537
สิริราไพ โสมวงศ์	การเปรียบเทียบความรู้ เจตคติ และการบันทึกของมารดาในสมุด บันทึกสุขภาพแม่และเด็กภายหลังการสอนโดยใช้วีดีโอเทป และ การสอนอย่างมีแบบแผน	วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย มหิดล 2536
สิริวัฒน์ ลิ้มปัทยากุล	เปรียบเทียบประสิทธิผลของการให้สุศึกษา โดยแม่บ้านผู้สื่อ ข่าวสาธารณสุข (ผสส.) เพื่อป้องกันโรคพยาธิใบไม้ตับของ ประชาชนในชนบท จังหวัดอุบลราชธานี	สาธารณสุขศาสตร์	มหาวิทยาลัย มหิดล 2531
สิริหญิง กังวาลเลิศ	ระบาดวิทยาและพฤติกรรมอนามัยที่มีความสัมพันธ์กับการป่วยไข้ มาลาเรีย : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้มารับบริการตรวจรักษาจาก มาลาเรียคลินิก ในจังหวัดพิษณุโลก	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาโรคติดต่อ	มหาวิทยาลัย มหิดล 2532
สุกัญญา ภัทรสุวรรณ	ผลของการใช้กระบวนการกลุ่มในการสอนผู้ป่วยต่อระดับความ วิตกกังวลก่อนผ่าตัดของผู้ป่วยโรคต่อกระดูก		
สุชาติพย แสงวัฒนกุล	ทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่อการปล่อยตัว ทางเพศก่อนสมรส	ศึกษาศาสตร์มหาดบัณฑิต ประชากรศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล 2536
สุชมา โชติพุทธกุล	ประสิทธิผลของการจัดโปรแกรมสุขศึกษาสำหรับผู้ป่วยโรคท่อน้ำ หนักเรื้อรัง ณ คลินิกโสตสัมผัสและการพูดโรงพยาบาลราม ธิบดี	วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)	มหาวิทยาลัย มหิดล 2532
สุชมา ฐิติพลธารง	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียดของพนักงานขับรถประจำทางใน เขตกรุงเทพมหานคร	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย มหิดล 2535
สุชมาล พัฒนเศรษฐานนท์	ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อทางสุขภาพอนามัย การสนับสนุน ทางสังคม กับการใช้บริการฝากครรภ์ของหญิงมีครรภ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ครุศาสตร์มหาดบัณฑิต	2530

	ออกเฉียงเหนือของประเทศไทย				
สุจุมาล รนาเศรษฐอังกุล และ คณะ	การศึกษาพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนในชุมชนชนบทเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	รายงานการวิจัย			2535
สุจิตดา คูวัฒนศิริ	การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ด้านโภชนาการบุตรและการให้อาหารเสริมบุตรของมารดาเด็กวัยก่อนเรียนในจังหวัดสกลนคร	วิจัยประชากรศาสตร์และสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล		2529
สุจิตรา ล้อทวิสวัสดิ์	ภาวะแทรกซ้อนและผลการคลอดของมารดาวัยรุ่น ในโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2530	การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร			2532
สุจิตราอุสาทะ	พฤติกรรมทางเพศและเจตคติของนักเรียนวัยรุ่น : กรณีศึกษาพฤติกรรมรักร่วมเพศ เขตการศึกษา 4	จิตวิทยาคลินิก			2534
สุจินดา ชจรุ่งศิลป์	ความรู้ในการเลี้ยงดูบุตรวัยเด็กเล็ก : ศึกษาเฉพาะมารดาที่คลอดบุตรคนแรกที่โรงพยาบาลราชวิถี	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล		2530
สุจินดา คุจาริณิช	การปรับบทบาทของหมอพื้นบ้านในชุมชนไทยลาว จังหวัดนครพนม	มานุษยวิทยาประยุกต์สถาบันวิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล		2535
สุจินดา พงษ์เมธา	ปัจจัยบางประการของมารดาที่มีอิทธิพลต่อน้ำหนักทารกแรกเกิด	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล		2532
สุจิรา วิสารทพงศ์	ผลของความเครียดและแรงสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อผู้ที่ติดยาเสพติด	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล		2531
สุชาดา นิลมาก	ชุมชนบำบัด : การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในประเทศไทย	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหิดล		2533
สุชาดา เมธีคุณภรณ์	การศึกษาการรับข่าวสารการณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ของเยาวชน : ศึกษาเฉพาะกรณีสมาชิกชมรมเยาวชนปอดสะอาดมูลนิธิหมอบ้าน	คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์		2536
สุชาติ ศรีทิพย์ธิด และ คณะ	ปัญหาของผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่น				2530
สุชาติ ปรียานนท์ และคณะ	พฤติกรรมอนามัยของผู้สูงอายุในจังหวัดขอนแก่น	Medical sciences Public health	มหาวิทยาลัยขอนแก่น		
สุชาติ เศรษฐมาลินี	การลดพฤติกรรมเสี่ยงเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในกลุ่มหญิงโสเภณี จังหวัดพะเยา	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล		2535
สุชาติ โสมประยูร	การวางแผนครอบครัว				1987
สุชิน บัวงาม	การศึกษาเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อความรู้เรื่องเพศ	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์		2527
สุตา ภูทอง	การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะของหญิงที่มีการฝากครรภ์และไม่ฝากครรภ์: ศึกษาเฉพาะกรณีหญิงมีครรภ์ที่คลอดในศูนย์อนามัยแม่และเด็กเขต 9 ยะลา	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล		2529
สุติตรา ทัดเที่ยง	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะสวมหมวกนิรภัยของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล		2535
สุทธิดี ภูมะละ	การศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติหน้าที่งานบริการบุคลากรนักเรียน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมปีที่ 6 ที่มี	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์		2534

	คำ : กรณีศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ	เอกการวิจัยและพัฒนา			
		หลักหลักสูตร			
สุลีมาน นฤมล	กระบวนการกลายเป็นหมอนวด : กรณีศึกษาหญิงบริการในสถานบริการอบ อบ นวด	คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2529	
เศรา ศิริมูล	การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของมารดาในการดูแลบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่ป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล จังหวัดอุบลราชธานี			2537	
โสภภาพรณ วิมลรัตน์	ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ จังหวัดสมุทรสาคร	กศม. วิชาเอกสุขศึกษา	มศว.ประสานมิตร	2537	
สงวนศรี แดงบุญงาม	การศึกษาสภาวะทางสังคมของครอบครัวที่มีผลต่อการดูแลผู้ป่วยโรคจิต : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2537	
สถาพร ดาวรอธิสาน์	ปัจจัยที่มีผลต่อคุณค่าทางโภชนาการของอาหารที่จัดโดยโรงเรียนอนุบาลในจังหวัดสกลนครและนครพนม	วิชาเอกคหกรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2530	
สมควร วิเชยศรี	ประสิทธิผลของการสอนสุขศึกษา โดยประยุกต์วิธีสอนแบบแก้ปัญหาที่มีต่อพฤติกรรมของผู้ป่วยโรคกระเพาะอาหาร โรงพยาบาลสระบุรี	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2531	
สมควร วิเชียรศรี	ประสิทธิผลของการสอนสุขศึกษา โดยประยุกต์วิธีสอนแบบแก้ปัญหาที่มีต่อพฤติกรรมของผู้ป่วยโรคกระเพาะอาหาร โรงพยาบาลสระบุรี	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2531	
สมคิด สีเพชรเหลือง	ความวิตกกังวลในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจแผนกสายตรวจรถยนต์และรถจักรยานยนต์ กองกำกับการสายตรวจกองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล	ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2531	
สมจิต แดนสีแก้ว	ความรู้และทัศนคติต่อการสาธารณสุขมูลฐานของผดุงครรภ์อนามัยผู้สำเร็จใหม่	การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร		2531	
สมจิต ปทุมมานนท์	ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกคนด้านสุขภาพปัจจัยบางประการบางลักษณะประชากรกับประสิทธิผลการสอนหญิงมีครรภ์ในการดูแลตนเองด้านอนามัยแม่และเด็ก	การพยาบาลสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532	
สมจิตร นครพานิช	เหตุการณ์ในชีวิตและการปรับตัวในระยะตั้งครรภ์ของหญิงที่มีและไม่มีภาวะแทรกซ้อนทางสูติศาสตร์ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์				
สมใจ ฉันทะมงคล	ผลของการจัดโปรแกรมการเล่นต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กวัยทารกที่ขาดแม่	การพยาบาลแม่และเด็ก	มหาวิทยาลัยมหิดล	2528	
สมใจ พุทธาทิพย์ผล	ผลของการให้คำแนะนำต่อความรู้เรื่องโรคและความเชื่อด้านสุขภาพในคู่สมรสที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมีย	วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พยาบาลศาสตร์)	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532	
สมชัย ขวลิตธาดา	ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งเสพติดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสรีรวิทยา		2530	
สมชัย มาร์ักษ์	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทำหมันหลังคลอดของสตรีที่มีบุตร 2 คน ขึ้นไปที่โรงพยาบาลในจังหวัดกาญจนบุรี	การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร		2534	
สมชาย จักรพันธุ์ และคณะ	การศึกษาข้อมูลทางระบาดวิทยาบางประการของผู้ป่วยจิตเวช ใน		กรมการแพทย์	2526-	

ศศิธร พันธุ์เมธีศรี	ความรู้เจตคติการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันโรคไวรัสตับ อักเสบบีของสตรีมีครรภ์ที่มารับบริการที่โรงพยาบาลราชวิถี	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2533- 2534
ศักดินา บุญเปี่ยม	ทัศนคติของผู้ป่วยยาเสพติดที่มีต่อการเปิดรับข่าวสารในเรื่องการ บำบัดรักษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลธัญญารักษ์ กระทรวงสาธารณสุข	คณะวารสารศาสตร์และ สื่อสารมวลชน	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2533
ศักดินา บุญเปี่ยม	ผลของการใช้สารชักงูที่มีต่อเจตคติเกี่ยวกับวิธีการบำบัดรักษา ในชั้นฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ติดยาเสพติด		มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2532
คันสนีย์ สมิตะเกษตริน	การศึกษาสุขภาพจิตของผู้ป่วยโรคเรื้อน	โครงการพัฒนาศึกษา สาขาจิตวิทยาคลินิก	พัฒนติวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหิดล	2528
ศัลยา สินุชก	ปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อเจตคติต่อการมีบุตรของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดนครราชสีมา		มหาวิทยาลัย มหิดล	2527
ศิริกุล อำพันแสง	ประสิทธิผลของการใช้เทปโทรทัศน์ในเด็กวัยเรียนต่อการลดความ กลัวและการเพิ่มพฤติกรรมกรการให้ความร่วมมือในการถอนฟัน	สาธาณสุขศาสตร์ สาขา สุขศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2532
ศิริจันทร์พรณ์ อัจฉิมารกูร	ความเชื่อของมารดาเกี่ยวกับโรคพิษสสารหนูกับการบริโภคน้ำของ บุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี : กรณีศึกษาในชุมชนหนึ่ง จังหวัดนครศรี ธรรมราช	มานุษยวิทยาประยุกต์ สถาบันวิจัยประชากรและ สังคม	มหาวิทยาลัย มหิดล	2535
ศิรินันท์ ลายประเสริฐ และ ภาณี วงษ์เอก	การวิจัยติดตามและประเมินผลงานสุขศึกษาโครงการสาธิตการ ควบคุมโรคตับอักเสบบีจากเชื้อไวรัสชนิดบี	สถาบันวิจัยประชากรและ สังคม	มหาวิทยาลัย มหิดล	2533
ศิริพร วัชรการ	ปัจจัยที่มีผลต่อการเก็บเสมหะส่งตรวจหาเชื้อวัณโรคของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขระดับตำบลในจังหวัดที่มีอัตราการเก็บเสมหะต่ำสุด และสูงสุดของศูนย์วัณโรคเขต 2	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย มหิดล	2535
ศิริพร สุวรรณเทศ และ อาภาพิตร พูลพุทธพงษ์	การศึกษาระบาดวิทยาในครอบครัวที่มีบุตรสองคนกับปัญหา สุขภาพจิต	Medical sciences Public health Family Health		2527
ศิริพร โอภาสวัชชัย	ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังกับพฤติกรรมเผชิญภาวะเครียดของ พยาบาลจิตเวชในการปฏิบัติกรพยาบาล	ครุศาสตร์มหาบัณฑิต		2530
ศิริพรรณ สายพงษ์	ผลกระทบของการพัฒนาหมู่บ้านที่มีต่อการตัดสินใจทางประชากร ที่เกี่ยวกับภาวะเจริญพันธุ์	ศึกษาศาสตร์	มหาวิทยาลัย มหิดล	2530
ศิริพันธ์ พิชัยณรงค์	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดเชื้อกามโรคของชาย จังหวัดขอนแก่น	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาโรคติดเชื้อ		2536
ศิริรัตน์ มลิณทานุช	การเปรียบเทียบการรับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรค เอดส์ของแรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางชันและเขต อุตสาหกรรมภาคเหนือ	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2537
ศิริลักษณ์ สิบวงศ์แพทย์	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมบางประการและปัจจัยด้านผู้นำที่มี อิทธิพลต่อผลงานวางแผนครอบครัว ในภาคตะวันออกเฉียง เหนือของประเทศไทย	สาธาณสุขศาสตร์ สาขาศาพยาบาลสาธาณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2531
ศิริลักษณ์ อมรสิน	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับความพึงพอใจของสตรีมี ครรภ์ต่อการบริการฝากครรภ์ ที่โรงพยาบาลแม่และเด็ก ศูนย์ส่งเสริม สุขภาพเขต 1 บางเขน กรุงเทพมหานคร			2535

ศิริวรรณ ขอบธรรม	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาร่วมกับการใช้แรงงานสนับสนุนทางสังคมจากสามในการดูแลสุขภาพตนเองและลดความวิตกกังวลของมารดาขณะตั้งครรภ์ ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 4 ราชบุรี	วิทยาศาสตร์มหบัณฑิต สาขาวิชาเอกสุขศึกษา		2536
ศิริวรรณ วัชรวงศ์	ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการปฏิบัติงานควบคุมและป้องกันโรคความดันเลือดสูง ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี	วิทยาศาสตร์มหบัณฑิต วิทยาการระบาด	*NAME?	2536
ศิริวรรณ ศิริบุญ	การศึกษาวิจัยเรื่องการใช้อาเมตคุมกำเนิดในประเทศไทย		จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
ศิริสุข อิ่มสุดใจ	ความรู้เรื่องโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดชลบุรี	การศึกษาศุขภูบัณฑิต และการศึกษามหาบัณฑิต	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2531
ศิริรัตน์ เอกปิยะกุล	ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการคุมกำเนิดชั่วคราวและชนิดถาวรของสตรีในชนบท	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล	2529
ศิวพร โชติกเสถียร	ผลของคำรณรงค์ส่งเสริมการเรียนรู้ ในระบบพี่สอนน้องที่มีต่อพฤติกรรมทันตสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา	การศึกษาศุขภูบัณฑิต และการศึกษามหาบัณฑิต	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2531
ศิวพร บุญมาศ และ จริยา วัตร คมพยัคฆ์	ความร่วมมือในการรักษาของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุภายหลังได้รับวิธีการทางโรงพยาบาลสาธารณสุขแล้ว 1 ปี : การศึกษาคิดตามผล	Medical sciences public health	Health Nursing	
ศิริวิทย์ หล่มโตประเสริฐ	ความสัมพันธ์ระหว่างการดูแลตนเองของหญิงตั้งครรภ์กับความรู้และการรับรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์	การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร		2534
ศิรน้อย มาศเกษม และ คณะ	พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของผู้สูงอายุในชนบทอีสาน ศึกษา ณ หมู่บ้านตำบลยอดแกง กิ่งอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์	รายงานการวิจัย		2532
ศิรินุช พินิจกิจ	ผลของการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยน้ำนมแม่ต่อการปฏิบัติและความพึงพอใจของมารดาในการเลี้ยงลูกด้วยน้ำนมแม่	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาพยาบาลสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2534
ศิริรัช ศิริตันดีวัฒน์	ผลการให้การสนับสนุนอย่างมีแบบแผนต่อการลดความวิตกกังวล และเพิ่มการปรับตัวต่อการเป็นมารดาในมารดาทารกคลอดก่อนกำหนด	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาพยาบาลสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2534
ศุภจรี วจิวัฒน์	ความรู้ ทักษะ ประสพการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศและโรคเอดส์ : การศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล	2533
ศุภมาตร์ อีสสระพันธุ์	ประสิทธิผลโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อป้องกันโรคเอดส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครศรีธรรมราช	วิทยาศาสตร์มหบัณฑิต สาขาวิชาเอกสุขศึกษา		2534
ศุภลักษณ์ พุทธิพงษ์สิทธิ์	สุขภาพจิตและพฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2533
ศุภวัลย์ พลายน้อย	อิทธิพลของปัจจัยระดับบุคคลและปัจจัยด้านสังคมสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการยอมรับการคุมกำเนิดของชาวไทยมุสลิมในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้			25311
ศุภวัลย์ พลายน้อย	อิทธิพลของปัจจัยระดับบุคคลและปัจจัยด้านสังคมสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการยอมรับการคุมกำเนิดในจังหวัดที่มีอัตราการคุมกำเนิด	การศึกษาศุขภูบัณฑิต และการศึกษามหาบัณฑิต	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2529-2530

สุทัศน์ จินแพทย	ต่อปัญหาตรศเอดส์ ทัศนคติในเรื่องเพศและความต้องการที่จะศึกษาในเรื่องเพศของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดกาญจนบุรี	การศึกษาชุมชนบัณฑิต และการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2531
สุทิน ศิริอักษร	การศึกษาความเชื่อและการปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว ของข้าราชการตำรวจใน 4 จังหวัดภาคใต้	ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (ประชากรศึกษา)	มหาวิทยาลัย มหิดล	2532
สุธิดา ฉายาลักษณ์	การศึกษาสาเหตุและปัญหาของการเป็นมารดาวัยรุ่น : ศึกษา เฉพาะกรณีผู้ป่วยสุติกรรม โรงพยาบาลราชวิถี ระหว่างเดือน พฤษภาคม - มิถุนายน 2531	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2531
สุธี เสถียรยานนท์	ค่านิยมทางสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	การศึกษาชุมชนบัณฑิต และการศึกษามหาบัณฑิต เอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2529- 2530
สุนทร ป้านสกุล	ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับทัศนสุขภาพของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตการศึกษา 5		จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	2530
สุนทร วิชิตอักษรพงศ์	การวิเคราะห์ภาวะการตายและการใช้บริการสาธารณสุขของคน ชนบท ในจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. 2523	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัย มหิดล	2529
สุนทร อันตรเสน และคณะ	ระบาดวิทยาของโรคหูทวนอกในประเทศไทย	Medical sciences Chinical sciences	มหาวิทยาลัย ขอนแก่น	
สุนันท์ บุญอ่ำ	ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อ อัตมโนทัศน์ทางด้านร่างกายและการลดน้ำหนักของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีอยุธยา กรุงเทพมหานคร	กศม. วิชาเอกจิตวิทยา การแนะแนว	มศว.ประสานมิตร	2536
สุนันทา จันทราชัยโชติ	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการถอนฟัน : ศึกษาเฉพาะผู้ป่วยใหม่ที่ มารับบริการที่งานทันตกรรม โรงพยาบาลศิริราช	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย มหิดล	2533
สุนันทา นนทิกุล	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาต่อพฤติกรรมการป้องกัน กามโรค ของหญิงอาชีพพิเศษ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2532
สุนันทา สุวรรณศิลป์	การสนับสนุนทางสังคมของชุมชนในการป้องกันและรักษาโรค พิษสุนัขบ้า : กรณีศึกษาหมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดราชบุรี	มานุษยวิทยาประยุกต์ สถาบันวิจัยประชากรและ สังคม	มหาวิทยาลัย มหิดล	2535
สุนี มุณีภา	พฤติกรรมการกินของเด็กวัยเรียน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี	คหกรรมศาสตร์มหา บัณฑิต	มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	2530
สุนีย์ ภูโพนุลย์	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับการปฏิบัติด้าน โภชนาการของหญิงมีครรภ์ในกรุงเทพมหานคร	สาขาวิชาการบริหาร พยาบาล		
สุนีย์ วนิชขานุกร	ปัจจัยทางจิตวิทยาและเงื่อนไขเอื้ออำนวยที่สัมพันธ์กับการให้ ความร่วมมือในการรักษาของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงของโรง พยาบาลทั่วไปในจังหวัดราชบุรี	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2536
สุนีย์ สุนทรมีเสถียร	ผลของการให้คำแนะนำต่อความรู้ ความเชื่อด้านสุขภาพ และ การปฏิบัติตนของหญิงมีครรภ์ที่เป็นซิฟิลิสและสามี	พยาบาลศาสตร์		2531
สุปราณี ไชยทา	ความตั้งใจที่จะปฏิบัติเกี่ยวกับภาวะเจริญพันธุ์ของนักเรียนทุนทวน ระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย	ประชากรศึกษา		2533
สุปราณี ท่อเกียรติ	ปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสเอดส์ ในผู้ป่วยแผนกศัลยกรรม	สาธารณสุขศาสตร์	มหาวิทยาลัย	2535

สุปราณี อัทธเสรี และคณะ	กระดุกและศิลากรรมทั่วไป โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ การศึกษาพฤติกรรมสัมพันธ์พยาธิระหว่างมารดาและทารกในระยะ 2 ชั่วโมงแรกหลังคลอด	สาขาโรคติดเชื้อ Medical sciences Surgery Bone surgery	มหิดล	คณะพยาบาล	2532-
			ศาสตราจารย์	มหาวิทยาลัย	2534
สุปราณี วิชัยโรจน์	การยอมรับพฤติกรรมทางเพศของสตรีของนักศึกษามหาวิทยาลัย	คณะสังคมวิทยาและ มานุษยวิทยา	มหาวิทยาลัย	ธรรมศาสตร์	2529
สุพร ชุนทวัฒน์ยานนท์	พฤติกรรมของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการเกิดแหล่งเพาะพันธุ์ยุง ลาย ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนชนบทในจังหวัดบุรีรัมย์	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย	มหิดล	2532
สุพร แสงฉายศิริศักดิ์	การใช้ผงน้ำตาลเกลือแร่รักษาโรคอุจจาระร่วงในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ในเขตชนบท อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย	มหิดล	2530
สุพรรณิ ศรีอำพร	ปัจจัยเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งนาโสфарิงกซ์ในคนไทย	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย	มหิดล	2533
สุพรรณิ สฤทธอภิกฤษ	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษา ในการป้องกันโรคเอดส์ ของ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบุรี				2537
สุพรรณิ สุ่มเล็ก	ผลของการพยาบาล ต่อ การลดความกลัว ความวิตกกังวล ความ ซึมเศร้า และความรู้สึกลึกซึ้งที่ทราบมาจากความเจ็บปวดในผู้ป่วย มะเร็ง	คณะพยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัย	มหิดล	2527
สุพรรณิณัย จันทพิศ	พฤติกรรมการฝากครรภ์ของสตรีในชนบทไทย	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัย	มหิดล	2534
สุพล รุจิรพัฒน์ และ คณะ	ปฏิกิริยาของผู้ติดตามเสพติด ที่มีต่อโรคเอดส์				2533- 2534
สุพัฒนา คำสอน	การปรับตัวของผู้สูงอายุในเขตชนบท จังหวัดพิษณุโลก	สาธารณสุขศาสตร์	มหาวิทยาลัย	มหิดล	2535
สุพัตรา ไตรวัน	พฤติกรรมการเลี้ยงดูทารกของมารดาที่นำบุตรอายุต่ำกว่า 1 ปี ไปรับบริการสุขภาพในศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 5 จังหวัด เชียงใหม่	สาขาศาสตร์สาธารณสุข การศึกษาศาสตร์บัณฑิต และการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์		2531
สุพัตรา ภูมิแดนดิน	ประสิทธิผลของการสอนอย่างมีแบบแผนต่อการดูแลตนเองผู้ป่วย โรคเบาหวาน โรงพยาบาลกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์	สาธารณสุขศาสตร์	มหาวิทยาลัย	มหิดล	2534
สุพิศ ศาสตร์สิงห์	สภาวะจิตสังคมของเด็กที่มีปัญหาการเรียนระดับประถมศึกษา :ศึกษาเฉพาะกรณีผู้รับบริการของศูนย์สุขวิทยาจิต	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย	ธรรมศาสตร์	2527
สุพิศ สุวรรณประทีป	ลักษณะการรับบริการฝากครรภ์ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องของหญิงที่ คลอดบุตร ณ ห้องคลอดสามัญ โรงพยาบาลศิริราช	การเจริญพันธุ์และวางแผน ประชากร			2534
สุเพ็ญ ทาเกิด	สุขปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภายหลังการอ่านหนังสือ เกี่ยวกับสุขภาพ	วิชาเอกบรรณารักษ์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์		2533- 2534
สุภัค รพีพันธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ และความรู้ กับการใช้เข็มฉีดยา ของผู้ใช้เข็มฉีดยาในเขตกรุงเทพมหานคร	จิตวิทยาอุตสาหกรรม ภาคจิตวิทยา			
สุภัศรา แก้วประดิษฐ์	ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมกับการดูแลสุขภาพ ตนเองของพนักงานในงานอุตสาหกรรม ศึกษาเฉพาะกรณีโรงงาน ร่วมแสงพัฒนาอุตสาหกรรม	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย	ธรรมศาสตร์	2535

สุภา เพ่งพิศ	ประสิทธิผลของการใช้กระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนางานสุขศึกษา ในหอประชุมหลังคลองวัด โรงพยาบาลนพรัตน์ราชธานี				2537
สุภา เพ่งพิศ และคณะ	พฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ ที่มารับบริการที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลนพรัตน์ราชธานี 2532	Medical sciences Public health	กรมการแพทย์ กระทรวง สาธารณสุข		2532
สุภา ศิริสนธิ	ผลของการให้การพยาบาลระบบสนับสนุนและให้ความรู้แก่ผู้ปกครองต่อการดูแลตนเองของเด็กนักเรียนที่เป็นโรคหูน้ำหนวกเรื้อรังในระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร				2535
สุภา สุขสงวน	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะโภชนาการของทารกและเด็กเล็กในครอบครัวเกษตรกรชาวไร่อ้อย	คหกรรมศาสตร์มหา บัณฑิต สาขาเกษตรกรรม ศาสตร์	มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์		2535
สุภา อยู่ยีน	ผลการสอนเรื่องการเลี้ยงดูทารกแรกเกิดโดยใช้สถานการณ์จำลองต่อความสามารถในการแก้ปัญหาของมารดาหลังคลอด				
สุภาณี กาญจนศร	ผลของการให้ข้อมูลอย่างมีแบบแผนต่อระดับความวิตกกังวลและความพึงพอใจในหญิงครรภ์แรกที่มีภาวะครรภ์หรือแคลเมเซีย (Pre-eclampsia) : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลราชวิถี	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาศาสนาสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล		2535
สุภาณี รุ่งเรืองศรี	การมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข่าวสารการศึกษาของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ของจังหวัดชัยนาท	ประชากรศึกษา			2535
สุภาพ ไบแก้ว	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับความร่วมมือในการรักษาของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง	คณะพยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัย มหิดล		2528
สุภาพร ประดับสมุทร	พฤติกรรมทางเพศและเจตคติของนักเรียนวัยรุ่น : กรณีศึกษาพฤติกรรมรักร่วมเพศ เขตการศึกษา 12	จิตวิทยาคลินิก			2532
สุภาพร หลายเจริญทรัพย์	การศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยที่มารับบริการสังคมสงเคราะห์ ณ โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์		2534
สุภาพรณ ทรัพย์มาดี	ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตายของทารกปริกำเนิด ในแต่ละช่วงเวลาคลอด ที่โรงพยาบาลรามธิบดี : 2524-2532	การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร			2533
สุภาพรณ อุโยคิน	การศึกษาสถานะสุขภาพของหญิงมีครรภ์ในคลินิกฝากครรภ์ของศูนย์บริการสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์		2530
สุภาพรณ อีระจันทร์	อิทธิพลของศาสนาต่อการควบคุมภาวะเจริญพันธุ์ : ศึกษาเฉพาะกรณีภาคใต้	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัย มหิดล		2531
สุภาพรณ ไรจน์รับสิทธิ์	การศึกษาเรื่องความรู้ ทศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพผู้บริโภคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร	ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา			2530
สุภาพรณ สิทธิคง	การศึกษาการดูแลสุขภาพตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร				
สุนันต์ รัตนรังสิกุล	การรับรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ		2533- 2534
สุมาลี ตัดทิวเชีย	การศึกษาปัจจัยทางสังคม-เศรษฐกิจของบิดามารดาที่มีส่วน	คณะสังคมสงเคราะห์	มหาวิทยาลัย		2530

	สัมพันธ์กับการนำบุตรอายุต่ำกว่า 1 ปีมารับภูมิคุ้มกันโรคครบตามระยะเวลาที่กำหนด : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์อนามัยแม่และเด็ก เขต 7 ราชบุรี	ศาสตร์	ธรรมศาสตร์	
สุมาลี เพิ่มแพงพันธุ์	ปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการคงชีพยาเม็ดคุมกำเนิด	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2527
สุมาลี โพธิ์ทอง	โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคของนักเรียนชาย:เปรียบเทียบระหว่างนักเรียนอาชีวศึกษา กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2537	สถิติศาสตร์และนรีเวชวิทยา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2528
สุรศักดิ์ ศานูจารย์	ความเครียดในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรของสถานีตำรวจนครบาล ในกรุงเทพมหานคร	ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต		
สุรเศรษฐ์ บุญเกตุ	ความรู้การจัดการเรียนการสอนเรื่องโรคเอดส์ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5	ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาประชากรศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2536
สุรียา สุนทราศรี	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในการควบคุมโรคเอดส์ของผู้ป่วยที่รักษาด้วยระบบยาระยะสั้น ณ สถานตรวจโรคเอดส์กรุงเทพมหานคร	สาธารณสุขศาสตร์สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2534
สุรี ชันธรักษ์วงศ์	พฤติกรรมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลทั่วไปของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร	วิชาเอกศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2532
สุรี โอภาสศิริวิทย์	ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และปัจจัยบางประการกับการดูแลตนเองของหญิงตั้งครรภ์	สาธารณสุขศาสตร์สาขาพยาบาลสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2531
สุรินารถ ปรางทอง	แบบแผนการเลี้ยงดูบุตร:การศึกษาเฉพาะกลุ่มมารดาที่เด็กเข้ารับการรักษานในโรงพยาบาลของรัฐ	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล	2529
สุรพร กมลวัฒนานุกูล และคณะ	การศึกษาวิธีการเลี้ยงดูเด็กทารกของมารดาในชุมชนแออัด กรุงเทพมหานคร	คณะพยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหิดล	
สุรียพร มะเก	ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติด้านสุขภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดยะลา	การศึกษาศุขุภินัตติและมหาบัณฑิต	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2528
สุรียพันธ์ บุญยะสุนทร	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อควบคุมน้ำหนักนักเรียนที่มีน้ำหนักเกินมาตรฐาน	สาธารณสุขศาสตร์สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2531
สุวรรณา จันทรประเสริฐ และ คณะ	บทบาทครูต่องานสาธารณสุขมูลฐาน ในโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	คณะพยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2531
สุวรรณา นาควิบูลย์วงศ์	ผลของการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลที่มีต่อความวิตกกังวลในการเลี้ยงดูทารกของมารดาที่มีบุตรคนแรก โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน กรุงเทพมหานคร	กศม. วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว	มศว.ประสานมิตร	2536
สุวรรณา อนุสันติ	ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อทัศนคติต่อการพยาบาลผู้ป่วยโรคเอดส์ของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยมหิขันธ์	วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	
สุวรรณณี เจริญพิชิตนันท์ และ อภิรติ เหมะจุฑา	การศึกษาความไม่สามารถใช้ยาตามสั่งของผู้ป่วยเบาหวาน			2531-2532
สุวรรณณี ปรีชาวาท	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันหูของแรงงานโรงงานทอผ้า จังหวัดสมุทรปราการ	สาธารณสุขศาสตร์สาขาพยาบาลสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2535
สุวรรณณี รอดบำเรอ	ความพร้อมและปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการปฏิบัติงาน	ประชากรศึกษา		2534

	เพื่อการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข				
สุวารี วังศิริกุล	สุขระดับตำบลศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดราชบุรี ปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย มหิดล	2533	
สุวารี โสธรพิทักษ์กุล	ผลของสภาพแวดล้อมในการทำงานต่อสุขภาพจิตของพนักงาน ในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ	เทคโนโลยีการบริหารสิ่ง แวดล้อม		2534	
สุวิชา จันทร์สุริยกุล	ประสิทธิผลของโปรแกรมการดูแลสุขภาพด้วยตนเองโดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงในผู้สูงอายุจังหวัดแพร่	วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต สาขาวิชาเอกสุขศึกษา		2536	
สุวิทย์ พัฒนมะณี	การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของมารดาที่ได้รับและไม่ได้รับโปรแกรมสุขศึกษา ในเขตอำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น	กศม. วิชาเอกสุขศึกษา	มศว.ประสานมิตร	2537	
สุวิภา โกสุมวัชรภรณ์ และคณะ	การศึกษาความรู้ ความคิดเห็น และการปฏิบัติในการป้องกันและควบคุมไข้เลือดออกในหมู่บ้าน จังหวัดขอนแก่น	รายงานการวิจัย		2536	
สุวิมล สันติสุขธนา	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในพฤติกรรมการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ของทหารเกณฑ์ กองทัพเรือ กรุงเทพมหานคร	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2533	
สุวิไล แสงวัฒน	ความรู้และการรับรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และการติดยาเสพติดที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการกินเมทาโดน	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2533	
สุสิต สุจิรารัตน์	ปัจจัยเสี่ยงการเกิดโรคอุจจาระร่วงในเด็กอายุ 0-5 ปี	ชีวสถิติ	มหาวิทยาลัย มหิดล	2533	
เสาวนีย์ สิริยุดตะ	ปัจจัยที่กำหนดการใช้วิธีคุมกำเนิดด้วยยาฝังใต้ผิวหนังของสตรีวัยเจริญพันธุ์ในศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 4 จังหวัดขอนแก่น	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2532	
แสงโสม ศิริพานิช	ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ ของกลุ่มชายที่ประกอบอาชีพ และกลุ่มนักศึกษาชาย ในจังหวัดร้อยเอ็ด	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย มหิดล	2534	
แสงทอง แสงมงาม	ปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับการใช้บริการสาธารณสุขด้านรักษาพยาบาลที่สถานอนามัยของประชาชนในชนบท จังหวัดลำปาง	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาพยาบาลสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2533	
โสภา ชบิลมันน์	การศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และพฤติกรรมของบุคคลทั่วไป ของบุคลากรที่ทำงาน เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์ของบุคคลที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์ ของผู้ป่วยโรคเอดส์และครอบครัวผู้ป่วย	Psychology Abnormal psychology clinical Psychology	สภาสังคม สงเคราะห์แห่ง ประเทศไทย		
โสภา รอดชู	ค่านิยมเกี่ยวกับการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ	2536	
โสรัจ วรชุมมุขติ	รูปแบบการปรับปรุงภาวะโภชนาการของทารกและเด็กเล็กในครอบครัวเกษตรกรชาวไร่อ้อย จังหวัดอุดรธานี	คหกรรมศาสตร์มหา บัณฑิต	มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	2535	
องค์อร	ความสัมพันธ์ระหว่างความสูงของมารดา และปัจจัยเสี่ยงอื่น ๆ กับน้ำหนักแรกคลอดของทารก	วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต สาขาวิทยาการระบาด		2537	
องอาจ วิพุธศิริ และ หัส	การศึกษาปัญหาอนามัยละอองชุมชนดินแดงกรุงเทพมหานคร		มหาวิทยาลัย	1988	

สสนี นุชประยูร			จุฬาลงกรณ์	
อดิเรก เหล่าอิตินพงศ์	ทัศนคติและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีต่อศูนย์อาหารในเขตกรุงเทพมหานคร	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2530
อดิศักดิ์ พันธุ์ประภา	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในกลุ่มแม่บ้าน เพื่อการป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในเด็กนักเรียนประถมศึกษา อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก			2534
อดุลย์ บุญปลง	ปัจจัยทางด้านสังคมจิตวิทยา และแบบแผนพฤติกรรมการวางแผนครอบครัว	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล	2533
อนงค์ สิละชัยกุล	การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวลของหญิงครั้งแรกที่มีอายุระดับการศึกษาและฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน			
อนงค์ สาธรสุทธิ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานเฝ้าระวังและติดตามทางโภชนาการเด็กทารกและวัยก่อนเรียนของหัวหน้าสถานีอนามัยในจังหวัดอุดรธานี	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2531
อนงค์ทิพย์ ดุลยไชย	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาแบบกลุ่มวิชาชีพ ตามแนวความคิดแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ แก่กลุ่มผู้ป่วยเป็นวัณโรคปอด	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยมหิดล	2533
อนงค์นาฏ พุฒลา	ความเชื่อที่ผิดด้านสุขภาพของนักศึกษาวิทยาลัยครู	การศึกษาชุมชนบัณฑิต และการศึกษามหาบัณฑิต	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2529-2530
อนงค์นิตย์ ตรังวัฒนาวุฒิ	คุณลักษณะบางประการของสตรีที่ทำหมันเมื่อมีบุตร 2 คน ในจังหวัดสกลนคร	การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร		2532
อนันต์ จิรวิบูลย์ และคณะ	พฤติกรรมและสุนนียที่มีผลต่อสุขภาพช่องปากของชาวชนบทเปรียบเทียบกับชาวเมืองในจังหวัดขอนแก่น	รายงานการวิจัย		2532
อนรุักษ์ เข้มปรีชา	ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อเครื่องดื่มเกลือแร่ในเขตกรุงเทพมหานคร			
อบเชย วงศ์ทอง และพุ่มพร อีสมาเอล	ผลของโภชนาการที่มีต่อพฤติกรรมโภชนาการของหญิงตั้งครรภ์	ภาควิชาคหกรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2530
อภิญญา พุกสุขสกุล	ความสัมพันธ์ของภาวะโภชนาการกับเชาวน์ปัญญาของเด็กอายุ 7-9 ปี โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	คหกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2535
อภิญญา โพธิ์ศรีทอง	ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการพยาบาลผู้ป่วยสูงอายุของพยาบาล ในสังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข	สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2535
อมรรัตน์ เจริญชัย	โภชนาการบุคคลวัยผู้ใหญ่	Medical sciences Nutritional sciences	วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร	
อมรา ชิตมิโชน	ความคิดเห็นของสตรีภายหลังการคลอดบุตรในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม กรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการยอมรับการวางแผนครอบครัว	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2535
อรชร ณ ระนอง และจริยาวัตร คมพยัคฆ์	ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างครอบครัว แรงสนับสนุนทางสังคมและพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนในกรุงเทพมหานคร	คณะพยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหิดล	2533-2534
อรัญย์ ลิ้มตระกูล	ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมเกี่ยวกับการสูบบุหรี่และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2534
อรพิน ถินทิม	ความคิดเห็นของข้าราชการครูในเขตบางเขน ที่มีต่อการบริโภค	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	มหาวิทยาลัย	2536

อาหารพร้อมปรุง			เกษตรศาสตร์	
อรพิน ศิริเกษ	การศึกษาทัศนคติ และความต้องการของผู้อำนวยความสะดวกในโรงพยาบาลชุมชน ต่อการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ ในโรงพยาบาลชุมชน	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2533
อรรวรรณ ภิริยะกาลกุล	ปัญหาโรคอุจจาระร่วงในเด็กที่มีอายุระหว่าง 0-5 ปีในทัศนะของแพทย์ บุคลากรทางการแพทย์สาธารณสุขและผู้เลี้ยงดูเด็ก : ศึกษาเฉพาะกรณีเด็กป่วยซ้ำที่เข้ารับการรักษา ณ โรงพยาบาลราชบุรี	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2532
อรรวรรณ แสนนามวงษ์	การตายของทารกปริกำเนิดในมารดาครรภ์เดียว ที่โรงพยาบาลอุดรธานี :2528-2531			2533
อรวิทย์ ผอมทอง	เจตคติและความสามารถในการแก้ปัญหา "เอดส์" โดยให้ทัศนคติกับสารนิเทศแก่นักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2535
อรวี ธนัประภักดิ์	วัยรุ่นกับการสูบบุหรี่ : ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มเพื่อนเพื่อเพื่อน ในเขตกรุงเทพมหานคร	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2531
อรวีร์ กิรติเสถียร	ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการอยู่เป็นโสดของสตรี	วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2533-2534
อรสา อี๊ชาวนา	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในการควบคุมและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนนักเรียนประถมศึกษาชั้นปีที่ 4-6 อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์			2535
อรอนงค์ กิตติภัยวงศ์	พฤติกรรมทางเพศและเจตคติของนักเรียนวัยรุ่น : กรณีศึกษาพฤติกรรมรักร่วมเพศ เขตการศึกษา 3	จิตวิทยาคลินิก		2534
อริญญา ปุณณัน	ลักษณะการประกอบอาชีพของมารดา ที่มีผลต่อภาวะโภชนาการของเด็กวัยก่อนเรียนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเขตชลประทานน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2528
อรุณรัศมี ปกมนตรี	การศึกษาสุขภาพจิตของทหารผ่านศึก ที่รับการบำบัดรักษาในแผนกผู้ป่วยใน ณ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2536
อลิสรา ศิริเวชสุนทร	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความเสี่ยงดูบุตรของมารดาในเขตชานเมืองกรุงเทพมหานคร	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2529
อัศราพร รัตนบุญญากร	การศึกษาลักษณะของแรงงานที่ประสบอันตรายในสถานประกอบการขนาดเล็ก และสถานการณ์การทำงานที่ทำให้เกิดการประสบอันตราย	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532
อังคณา มั่งมีทรัพย์	ประสิทธิผลของการเผยแพร่ข่าวสารการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข ที่มีต่อความรู้และความตระหนักของประชาชนเกี่ยวกับความปลอดภัยในการบริโภคอาหาร : ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนในเขตจังหวัดนครปฐม	คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2533
อังคณาพร สอนงาย	การจัดกิจกรรมสุขศึกษาโดยยึดแนวความเชื่อของประชาชนผ่านกลุ่มบุคคลอ้างอิงพื้นฐานเพื่อการเปลี่ยนพฤติกรรมป้องกันและรักษาโรคอุจจาระร่วงของมารดาที่มีบุตรอายุต่ำกว่า 5 ปี ในอำเภอวัดโบสถ์			2531
อังคินันท์ บุษมาสุวรรณ	ประสิทธิผลของโครงการเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกับการให้แรงเสริม			2535

	จากผู้บังคับบัญชาระดับสูงในพฤติกรรมการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของพลทหารชายแดนอรัญประเทศ				
อังสนา บัญธรรม	เปรียบเทียบปัจจัยทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเขตชนบทกับเขตเมือง จังหวัดนครราชสีมา	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัยมหิดล	2535	
อังสนา เปะนันท์	การศึกษารายการของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนวัดบางโพธิ์มาวาส สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีพฤติกรรมสูดดมสารระเหย	กศม. วิชาเอกจิตวิทยา	มศว.ประสานมิตร	2536	
อังนรา อีร์ชัย	การศึกษาพฤติกรรมกาปฏิบัติตนของมารดาเมื่อบุตรป่วยเป็นโรคอุจจาระร่วง	สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล	2529	
อังนรา เกิดมงคล	การดูแลสุขภาพตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร				
อังนรา ธวัชวิบูลย์ผล	การศึกษาพฤติกรรมกาสื่อสารเรื่องการทำหมันชายของผู้รับบริการทำหมันชาย ที่สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน				
อังนรา พุ่มดวง	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอก กับพฤติกรรมกาเผชิญภาวะเครียดในผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับการรังสีรักษา	คณะพยาบาล อายุรศาสตร์-ศัลยศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหิดล	2528	
อังนรา มาศมาลัย	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช่วิธีคุมกำเนิดในกลุ่มสตรีที่ไม่ต้องการบุตรเพิ่มในประเทศไทย	คณะพยาบาล วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532	
อังนรา สนธิรัตน์	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกาป้องกันการติดเชื้อเอดส์ของหญิงวัยเจริญพันธุ์ที่แต่งงานแล้ว ในพื้นที่ที่พบอัตราการติดเชื้อเอดส์สูงของจังหวัดเชียงใหม่	วิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต สาธารณสุขศาสตร์		2537	
อังนรา อักษรวิทย์	การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนความต้องการและความไม่ต้องการบุตรของมารดานอกสมรส : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลราชวิถี	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2529	
อังนราพร สุวรรณพล	การทำนายและการทำความเข้าใจ เจตนาและพฤติกรรมกาให้นมบุตรของมารดาตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล	ครุศาสตร์มหาดบัณฑิต		2528	
อัสรา ฤาชา และคณะ	การศึกษาเปรียบเทียบผลการให้ความรู้แก่ญาติผู้ป่วยโรคจิตแบบปกติและแบบประจุ่มสัมพันธ์ ณ โรงพยาบาลจิตเวช ชอนแก่น				
อัญชลี คติอนุรักษ์	พฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ของนักศึกษาชายวิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล	2535	
อัญชลี ชนะกุล	ผลของการเตรียมเด็กวัยเรียนด้านจิตใจก่อนเข้ารับรักษาในโรงพยาบาลเพื่อรับการผ่าตัดทอนซิลต่อความกลัวและการให้ความร่วมมือในการรักษา	การพยาบาลแม่และเด็ก	มหาวิทยาลัยมหิดล	2528	
อัญชลี สุนธราช	พฤติกรรมกาให้อาหารของมารดาที่มีผลต่อภาวะโภชนาการของเด็กวันก่อนเรียน	คหกรรมศาสตร์มหา บัณฑิต สาขา คหกรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2530	
อันธิมา จองคำ	การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักและการเรียนการสอนแบบปกติ เรื่องบุพรีกับสุขภาพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม อำเภอสัน			2535	

อัมพร ศิริวัลย์	ป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ประสิทธิผลของแรงสนับสนุนทางสังคมต่อความเข้มแข็งของผู้สูง อายุในสถานสงเคราะห์คนชราบ้านบางแค	สาธารณสุขศาสตร์	มหาวิทยาลัย มหิดล	2532
อาภาพร เมฆะมาน	ประสิทธิผลของการสอนเรื่องการคุมกำเนิดแก่ชายชาวเขาเผ่าม้ง โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขกับการสอนโดยผ่านผู้อาวุโสชายชาวเขา เผ่าม้ง ในอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย	สาธารณสุขศาสตร์ สาขา พยาบาลสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2535
อาภาภรณ์ ชินบุตร	การศึกษาเปรียบเทียบความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมการป้องกัน การติดเชื้อโรคเอดส์ของประชาชนวัยเจริญพันธุ์ในเขตเมืองและ เขตชนบท อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย มหิดล	2536
อาภารัฐ เรียบเลิศศิริ	ประสิทธิผลของการให้รู้สึกรู้สึกษาแบบพิเศษที่มีต่อพฤติกรรมสุขภาพ ของหญิงตั้งครรภ์ในโรงพยาบาลตำรวจ	กศม. วิชาเอกสุขศึกษา	มศว.ประสานมิตร	2537
อายุวัฒน์ จันทพิศศิริ	สื่อบุคคลกับแนวทางแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด แก่บุคคลที่ไม่ ถูกต้องในชุมชนแออัด	คณะวารสารศาสตร์และ สื่อสารมวลชน	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2536
อารยา จิยะจันทร์	ผลของการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลางที่มีต่อ อารมณ์เศร้าของผู้สูงอายุในคลินิกผู้สูงอายุ ศูนย์บริการสาธารณสุข สุข 24 บางเขน กรุงเทพมหานคร	จิตวิทยาการแนะแนว		
อารี เขียวขจี	การศึกษาวิทยาการระบาดของของ "ปัจจัยเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็ง องคชาตในชายไทย"	วิทยาการระบาด	มหาวิทยาลัย มหิดล	2528
อารี ทองทัฬ	การปรับตัวทางสังคมในสถานศึกษากับปัญหาสุขภาพจิตของนัก เรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียน พิษณุโลกพิทยาคม และโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2531
อารี ปุณณะตระกูล	พฤติกรรมสุขภาพของมารดาที่มีบุตรอายุต่ำกว่า 1 ปี ซึ่งเป็น โรคติดเชื้อของระบบทางเดินหายใจที่ได้รับการตรวจรักษาที่ตึกผู้ ป่วยนอกในโรงพยาบาลเด็ก	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทร์วิโรจน์	2533- 2534
อารีรัตน์ พันธทอง	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาร่วมกับการให้แรงสนับสนุน ทางสังคมในการบำบัดรักษาผู้เสพติดสารระเหย โรงพยาบาลธัญ ญรักษ์ จังหวัดปทุมธานี			2535
อำภา แสงกล้า	การรับรู้เกี่ยวกับพิษภัยของการบริโภคอาหารที่มีสิ่งปนเปื้อนและ การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสมุทรปราการ	กศม. วิชาเอกสุขศึกษา	มศว.ประสานมิตร	2536
อำนาจ ภูภัทรพงศ์	ปัจจัยโน้มน้าว ปัจจัยเอื้ออำนาจ และปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อ พฤติกรรมการมีและใช้ส้วมของครอบครัวในชนบท : การศึกษา เฉพาะกรณีอำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกสุขศึกษา		2536
อำนาจ ยาวิลาศ	ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อทัศนคติต่อโรคเอดส์ของนัก เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ จังหวัดเชียงใหม่	กศม. วิชาเอก จิตวิทยา การแนะแนว	มศว. ประสาน มิตร	2536
อำนาจ สันเทพ	ความต้องการคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข สุระระดับตำบลในเขตสาธารณสุข 5	ประชากรศึกษา		2532
อำนาจชัย ฉ่ำรักษสินธุ์	ค่านิยมทางสุขภาพของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย	2531

อำนาจ พลไชยาชา	การประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง		เกษตรศาสตร์	
อำพรณ ยินดี	การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างโรงเรียนในและนอก โครงการสุศึกษาสายการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม	สาขาวิชาประถมศึกษา		
อำไพ จารุวัชรพาณิชย์กุล	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี	กศม. วิชาเอกสุขศึกษา	มศว.ประสานมิตร	2537
อำไพ ชนะกอก และยุวรงค์ เยาวพานนท์	เปรียบเทียบสัมพันธภาพระหว่างมารดาและทารก การปรับตัวต่อ การเป็นมารดาภายหลังคลอดและภาวะซึมเศร้าของมารดาภายหลัง คลอด ระหว่างมารดาที่มีบุตรคนแรกทีคลอดปกติ กับ มารดาที่ผ่าตัดเอาทารกออกทางหน้าท้อง	การพยาบาลแม่และเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัย มหิดล	2528
อำไพ ชนะกอก และยุวรงค์ เยาวพานนท์	ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติกับพฤติกรรมการ ป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ ของนักศึกษาระดับอาชีวะ จังหวัด เชียงใหม่	medical sciences Public health	คณะพยาบาล ศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	
อำไพ สีนสถาพรพงศ์	ความสัมพันธ์ของภูมิหลังทางครอบครัวกับสุขภาพจิตของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2532
อำไพรัตน์ อักษรพรหม	ความต้องการการเกื้อกูลทางสังคมของผู้ป่วยโรคประสาท โรง พยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา	คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	2534
อุจณิยา ปานศิริ	ประสิทธิผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลต่อการป้องกันโรค ติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของผู้ป่วยกามโรคชาย ในสถานบำบัด รักษากามโรค จังหวัดราชบุรี			2535
อุดม ศรีทิพย์	การมีส่วนร่วมของชุมชนในงานสาธารณสุขมูลฐาน : ศึกษา เฉพาะกรณีชุมชนในภาคใต้	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2527
อุทุมพร อีสมาแอล	การให้โภชนศึกษาแก่หญิงมีครรภ์	คหกรรมศาสตร์มหา บัณฑิต สาขาวิชาเอก คหกรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	2530
อุเทน ทาแก้ว	ประยุกต์วิทยาในการเลี้ยงดูบุตรของมารดาที่มีผลต่อภาวะ โภชนาการเด็กวัยก่อนเรียนในครอบครัวที่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม อำเภอยะวียน จังหวัดอุดรธานี			2537
อุบล เลี้ยววาริณ	ความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมสุขภาพ ของผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร	สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2533- 2534
อุบล ตูลย์การณ	ความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่มีต่อ งานสุขศึกษาในศูนย์บริการสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร	วิชาเอกสุขศึกษา	มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรจน์	2533- 2534
อุมาพร ชินโสตร์	อิทธิพลครอบครัวที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตของผู้หญิงมีครรภ์ : กรณี ศึกษาเฉพาะศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 7 ราชบุรี	สังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข	มหาวิทยาลัย มหิดล	2531
อุมากรณ คองอุไร	ผลกระทบของการเดินแอโรบิคต่อภาวะการบาดเจ็บข้อเข่าและข้อ เท้าของผู้หญิง	ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต	มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	2536
อุมากรณ ไพศาลสุทธิเดช	ผลการสอนสุขศึกษา ร่วมกับการนำธรรมะมาประยุกต์ในผู้ป่วย มะเร็งปากมดลูกที่ได้รับรังสีรักษาในด้านการลดความวิตกกังวล	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาสุขศึกษา	มหาวิทยาลัย มหิดล	2531

	ลดความซึมเศร้า เพิ่มการยอมรับสภาพความเจ็บป่วย และการให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาล				
อุมารณ ภัทรวาณิชย์	การใช้วิธีคุมกำเนิดกับการเปลี่ยนแปลงความรู้สึกทางเพศของสตรี	วิจัยประชากรและสังคม	มหาวิทยาลัยมหิดล	2533	
อุมารัช บุรณะคงคาศรี	ปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสเอดส์ในหญิงเจริญพันธุ์โรงพยาบาลเชียงใหม่รายประชนาเคราะห์	สาธารณสุขศาสตร์ สาขาโรคติดเชื้อ	มหาวิทยาลัยมหิดล	2535	
อุมาสมร ทั้งสพฤกษ์	สภาวะจิต สังคม และเศรษฐกิจของผู้ปกครองเด็กป่วยด้วยมะเร็งเม็ดเลือดที่รับการรักษา ณ โรงพยาบาลกรุงเทพมหานคร	คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2527	
อุไร จันทรเมฆา	การศึกษาปัจจัยเสี่ยงของผู้ป่วยที่มีการตกเลือดทางส่วนต้นของระบบทางเดินอาหาร	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วิทยาการระบาด)	มหาวิทยาลัยมหิดล	2529	
อุไรวรรณ คำไทย	ความเชื่อที่ผิดทางด้านโภชนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 8	ครุศาสตร์มหาบัณฑิต		2530	
อุไรศรี ศุภดิกลักษณะ	ความน่าเชื่อถือของเภสัชกรในบริการปรึกษาเรื่องยาศึกษาเฉพาะกรณี : กลุ่มงานเภสัชกรรม โรงพยาบาลราชบุรี	คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2536	
อุษณีย์ ดันศรีบุรณ และ อุมพร ปุญญโสพรรณ	ผลการเยี่ยมบ้านของนักศึกษาพยาบาลต่อภาวะโภชนาการการรับภูมิคุ้มกันโรคของเด็กทารกและการวางแผนครอบครัวในเขตเทศบาลเมืองหาดใหญ่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา	คณะพยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2533-2534	
อุสมพร บุรินทราภิบาล	ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาต่อการมารับบริการตรวจเซลล์มะเร็งปากมดลูก ในสตรีที่มีบุตร จังหวัดนครศรีธรรมราช	สาธารณสุขศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหิดล	2532	
เพ็ญจันทร์ ประดับมุข	สังคมวัฒนธรรมของการใช้สมุนไพร ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล				
ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์ และคณะ บรรณาธิการ	พฤติกรรมสุขภาพ ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์ เพ็ญจันทร์ ประดับมุข จริยา สุทธิสุนนท์ ช่างงานวิจัยพฤติกรรมสุขภาพ ศูนย์ประสานงานทางการแพทย์และสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข				
WHO	Concepts of Health Behavior Research				
กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข	Health services, health behavior , health economics research กองวิชาการ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข				
เอกสิทธิ์ บุตรคล้าย	พฤติกรรมบริโภคอาหารของชาวอีสานในเขตอำเภอนาดูน มหาสารคาม	ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2532	
เอมอร ตรีชั้น	การศึกษาด้านภาษาและคติความเชื่อในตำรายาแผนโบราณ จากสมุนไพรของจังหวัดสุพรรณบุรี นครปฐมและสมุทรสาคร	การศึกษาศุภบัณฑิต และมหาบัณฑิต เอกภาษาไทย	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์	2528	